

**БРСКИН
КОЛАЧЕА**

**Земя на
страдание**

ЪРСКИН КОЛДУЕЛ ЗЕМЯ НА СТРАДАНИЕ

Превод: Недялка Антонова, Екатерина Василиева

chitanka.info

На Джун

1

Спенс Даутит прекара целия ден в опити да купи отнякъде на кредит любимия на Мод тоник за стомах. Когато се завърна в Пуър Бой, горещият августовски следобед преваляше. Той вървеше уморено край канала за морски кораби, близо до посивялото от времето бунгало с ръждив ламаринен покрив, когато го сепна музиката, която долиташе от неговата къща.

Беше обиколил всички дрогерии, пазари и китайски бакалници в Саут Сайд, но макар че повечето търговци имаха в изобилие от тоника, щом узнаеха, че джобовете му са празни, поклащаха твърдо глава и оставяха шишето обратно на рафта. Когато най-последно се отказа и тръгна обратно за дома, беше изморен и обезсърчен. Някога той въобще не си правеше труд да търгува с китаец, а сега китайците не искаха да търгуват с него.

Спенс спря, наведе глава настрани като куче, което наостря уши при познат звук, и се заслуша с надежда в гърмящата танцова мелодия. Либи обичаше такава музика и по всяко време на деня и нощта можеше да я хване по радиото.

Щом се увери, че звуците не идват от нито една от съседните къщи, извади ръце от джобовете, несигурната усмивка се разтегли по лицето му и той забърза ухилен към дома.

— Тя е! — каза си гласно. — Това е Либи!

Мина за по-пряко през задния двор на Чет Митчел, за пръв път след последното им сбиване, затича се, като взимаше стъпалата по две наведнъж, и блъсна телената врата. Когато влезе пъхтящ и задъхан, жена му се надигна в очакване от походното легло и подпряна на лакти го проследи с поглед, докато минаваше през стаята. Щом стигна до ъгъла, където тя лежеше, Мод го загледа умолително. Кафявите ѝ очи бяха необичайно големи и кръгли, а кожата ѝ бе зачервена и трескава. Тънката нощница от изкуствена коприна, единствената дреха която носеше това лято (и която струваше осемдесет и седем цента, когато бе

много по-ярко розова), се свлече надолу по гърдите ѝ. Презрамките се късаха толкова често, че тя беше престанала да ги зашива.

— Либи си е вкъщи, нали? — каза Спенс възбудено, като се обърна и огледа стаята. — Чух още долу на улицата при канала, че радиото свири. Веднага разбрах, че е Либи! Това е нейната музика!

Той се отдръпна от леглото, сякаш се готвеше да я търси.

— Къде е тя, Мод?

Мод сграби отчаяно ръката му, преди да успее да се отдалечи. Острите ѝ нокти се врязаха болезнено в плътта му, а когато той се опита да освободи ръката си, тя се вкопчи в него още по-силно и го задържа към леглото. Спенс хвърли поглед назад към затворената врата на другата стая и се почуди защо Либи я е затворила в такъв горещ ден. Когато по-голямата от двете му дъщери идваше вкъщи на гости, което правеше обикновено веднъж седмично, тя събличаше дрехите си като Мърт, жената на Чет Митчел, и спеше през горещата част от деня. После, щом станеше достатъчно хладно, за да се облече, ставаше и слушаше радиото с часове. Сега за пръв път беше затворила вратата и стоеше в стаята до толкова късно следобед.

Мод го разтърси рязко за ръката.

— Взе ли ми лекарството на д-р Мънди, Спенс? — попита тя уморено. Тихият ѝ глас едва се чуваше от грохота на музиката по радиото.

Спенс нервно се размърда. Искаше веднага да намери Либи, но като забеляза отчаяния израз на Мод, разбра, че ще трябва да отложи, докато обясни защо не е успял да донесе шише тоник. Той седна на ръба на леглото и захапа върха на езика си. След малко усети, че силното стискане на ръката му отслабва. Извърна глава и се загледа в Мод. Тя прекарваше разсеяно пръсти по гърдите си, търсейки нощницата. И той се почуди защо тя изобщо си прави труд да я носи, след като презрамките не ѝ служеха и нощницата непрекъснато се смъкваше и загубваше. Последния път, когато я изгуби, те я търсиха почти цели два дни, докато я намерят под кухненската печка.

— Отиде и се върна без него? — каза тя с укор. — Не ми донесе лекарството на д-р Мънди.

— Не се наежвай, преди да съм ти обяснил колко ми беше трудно, Мод — каза той бързо.

Мод се отпусна обратно на леглото, главата ѝ падна тежко на възглавницата и тя остана да лежи там, като дишаше на пресекулки. Спенс се чудеше какво да ѝ каже. Съжаляваше я, защото знаеше колко е разочарована, но не можеше да измисли нищо, което да замени тоника. Сложи ръка на рамото ѝ и я потупа нежно. Мод отвори очи, изненадана от неочакваното внимание.

— Обиколих всички магазини, които можах да намеря в целия Саут Сайд — от първия до последния — каза ѝ той искрено, като се стараеше гласът му да звучи извинително. Надяваше се да я успокои донякъде с факта, че се е помъчил да намери шишето. — Дявол да го вземе, не намерих никой, дори и китаец, който да ми даде на кредит такава дреболия. Наистина е отчайващо, когато дори и китайците не ти вярват поне малко.

Тя хвана ръката му и я отблъсна далеч от себе си, сякаш искаше да удари с нея отсрещната стена на стаята.

— Трябваше да проумея досега, че не можеш да ми намериш дори толкова дребно нещо като тоника, който ми е така необходим — каза тя примирено, останала съвсем без дъх накрая.

Спенс си играеше с разшитите конци на юргана и тя затвори безпомощно очи.

— Мод, може и да не ти е известно, но хората тук не са като нашите — каза той, като се наведе към нея. — Разбира се, никой нормален човек не може да очаква мексиканците или китайците да са по-различни от това, което са, защото като чужденци не са видели нищо по-добро, но тук дори негрите са дребнави, а и белите не са стока. Те са съвсем различни от нашите хора и човек не може да свикне с тях. Там, в Бийсли Каунти, търговците често спореха и се сърдеха, когато вересиите ни нараснеха много, но да пукна, ако накрая са ни отказвали това, което искаме. Разбира се, следващия път, щом заговорех за нещо дребно на кредит, спорът започваше пак оттам, откъдето е спрял, но винаги свършваше така, че получавах това, което искам. Тук търговците не те оставят дори да започнеш спор. А китайците, за които би помислила, че умират от удоволствие да търгуват с човек като мен, започват да бръщолевят на някакъв странен език, като че ли не разбират този, на който всеки говори. В такива моменти ми се струва, че не съм желан тук, в тази част на земята.

Мисля, че просто не съм роден да живея по-далеч от един хвърлей от дома.

Мод въздъхна уморено, обърна се на една страна и притисна слабото си лице о стената. Вече почти седмица откак не бе вкусувала тоника и почти толкова, откакто не ставаше и не ходеше из къщи. Когато за пръв път усети тръпки и я втресе, продавачът в една дрогерия и предложи кутия червени хапчета, като и обеща, че те ще я излекуват. Тя изгълта всичките хапчета, но след една седмица не се почувствува по-добре, отколкото преди да ги вземе и затова започна да се налива с тоника. Още рано тази пролет, когато почна треската, тя взимаше лекарството на д-р Мънди винаги, щом успееше да си го купи. Тоникът не можеше да излекува треската, но въпреки това скоро след като изпиеше четвърт или повече от шишето, тя винаги се чувствуваше тъй добре, както никога дотогава; и това усещане, което обикновено траеше 3–4 часа, бе едно от малкото удоволствия в живота, които можеше да си позволи. Единственото нещо, което предпочиташе, бе да изпие цяло шише наведнъж, но цената бе обезсърчаваща. В дрогериите с намалени цени трябваше да плащат по 65 цента за шише от 1 долар.

— Мод, направих всичко, което можах — каза Спенс успокоително. Постави ръка на гърдите ѝ и поглади трескавата кожа. — Може би утре ще измисля начин да ти намеря едно шише.

Мод не каза нищо. Отхвърли ръката му от рамото си, притисна колене до гърдите си и придърпа влажния юрган върху себе си. Леглото започна да се люлее от силните тръпки, които я разтърсваха. Спенс се изправи.

Музиката, която идваше от съседната стая, изведнъж спря със силен, пронизващ вой и Спенс се втурна към вратата. Наведе се напред, като притисна ухо до цепнатината, и се заслуша. Не можеше да долови никакъв звук в съседната стая и се чудеше дали не се е излъгал, че Либи е тук. Докато мислеше за това, той си каза, че Мод не бе споменала нищо за присъствието на Либи; пък можеше и самата Мод да е пуснала радиото. Музиката започна почна отново и с друга танцова мелодия в ушите си Спенс отвори вратата и влезе.

Щорите бяха спуснати и отначало можа да различи само неясните очертания на стаята. Направи няколко крачки напред и спря.

— Либи! — извика с безпокойство. Спря дъха си, докато чакаше тя да отговори. — Либи! — извика отново. Сега разбра, че не може да чуе дори звука на собствения си глас сред музиката, която идеше от радиото. Отиде до най-близкия прозорец и вдигна щорите. — Либи! Какво става, дявол да го вземе! — изкрещя Спенс, посягайки към радиото.

Без да сменя очи от нея, напипа ключа и спря музиката.

— Какво става, Либи? — бавно попита той, като се приближи до леглото.

— Татко! Излез! — каза тя сърдито, щом разбра, че е в стаята. — Ще излезеш ли, татко?

Спенс се взря в нея и зяпна. Тя беше в леглото с мъж с дълъг аленочервен белег на рамото, който много приличаше на рана от щик. Като се наведе над кревата, той се втренчи в него и се изненада, защото лицето на човека му се стори познато. Изглеждаше на около двадесет и пет години или поне няколко години по-възрастен от Либи, която бе на двадесет. Мъжът имаше едри мускулести рамене и широко, обветрено лице. Алената кожа на раната бе тънка и прозрачна и изглеждаше сякаш съвсем наскоро заздравяла. Той погледна към Спенс и се усмихна приятелски. Спенс отново се вгледа несигурно в него. Не знаеше дали да му се усмихне или да се скара. За пръв път виждаше Либи с мъж в леглото. Засмука върха на езика си, чудейки се какво да каже.

— Татко, моля те излез! — каза Либи смутено.

Спенс се наведе над леглото и се вгледа изпитателно в ухиленото лице на момчето.

— Това е Джим Хауърд Венс! — извика Спенс радостно. Заобиколи леглото с два скока. — Да пукна, ако не е! Откъде идеш, дявол те взел, момчето ми?

Той потупа Джим Хауърд по гърба няколко пъти, после го сграбчи за гъстата и остра черна коса и го разтърси игриво.

— Какво търсиш тук, Джим, моето момче? — запита възбудено Спенс.

— Татко! — рязко извика Либи. Тя се пресегна през Джим Хауърд и се опита да изблъска Спенс. Той не ѝ обърна внимание. — Татко, излизай, казвам ти! — извика тя отчаяно, като го удряше с юмруци. — Хайде, излизай!

— Виж ти, да попадна тук на теб, Джим! — каза Спенс, без да обръща внимание на Либи, като разтърси Джим Хауърд за косата. — Не съм те виждал откакто те мобилизираха точно преди да напуснем Бийсли Каунти. Не знаех какво е станало с теб.

— Татко! — каза Либи ядосано. — Излизай оттук!

— Защо? — запита Спенс, като се предпазваше с лакти от нейните удари. — Защо постъпваш тъй, Либи?

— Защото! — каза тя. — А сега, излизай!

— Да, но аз искам да видя Джим Хауърд! — отвърна той и седна на ръба на леглото. — Къде си бил през всичкото това време, Джим, момчето ми? Последния път, когато чух за теб, казаха, че си изчезнал някъде през войната. Никой не очакваше да те види отново след това.

— Малко късно ме прибраха от бойното поле — каза той и се усмихна на Спенс. — Аз също не мислех, че някой ще ме види пак. Но ме докараха тук и ме оставиха в болницата, където поработиха върху мен доста дълго. Сега съм много добре изкърпен.

Спенс го шляпна звучно по гърба.

— Дявол да го вземе, Джим, момчето ми, какво не бих искал да те видя отново. Не ми харесва, дето си целият в белези по рамото, но мисля, че си имал късмет с тези спомени, които ще се заличат с времето. И — добре, вместо да те бяха убили и погребали в някоя далечна страна, сред чужди хора... Но какво правиш чак тук, тъй далеч от къщи? Защо не си се върнал в Бийсли Каунти?

— След няколко дни ще ме изпишат и повярвай, там...

— Джим Хауърд трябва след малко да се връща в болницата, татко — заговори Либи. — Можеш да си поприказваш с него някой друг път. Моля ти се, татко!

Спенс се облегна назад, а черните му кривогледи очи ги наблюдаваха остро.

— Хей, вижте какво! — каза той. — Вие двамата оженихте ли се?

Джим Хауърд и Либи се спогледаха.

— Е, оженихте ли се? — запита Спенс настойчиво.

Джим Хауърд метна ръка през рамото и се зачеса по гърба. Либи мърдаше смутено до него.

— Не точно, татко — каза тя накрая. — Искам да кажа не напълно. Взехме разрешителното, но то ни отне толкова много време,

че решихме че е по-добре да почакаме.

Джим Хауърд се наведе от леглото и измъкна от джоба на панталона си хартия, прилична на документ. Той я вдигна, за да може Спенс да я види. Спенс примигна с очи.

— Да почакате какво? — запита той Либи. — За какво има да се чака, когато ще се жените?

— Нямахме време да направим всичко в един ден, татко. Не можехме хем да вземем разрешително, хем да извършим церемонията и всичко останало. Джим Хауърд трябва да бърза да се върне!

— Къде да бърза да се върне?

— В държавната болница.

— Защо?

— Татко, нищо ли не можеш да разбереш? — каза тя сърдито. — Той не трябва да излиза от болницата, преди да е изписан. Измъкна се за няколко часа, за да можем да вземем разрешително за сключване на брак и трябва да се върне, преди да са открили, че го няма. Ако разберат, че се е измъкнал, може никога да не го изпишат.

Спенс движеше главата си бавно и замислено нагоре-надолу. Искаше да бъде приятен в присъствието на хора, но все още не можеше да разбере защо Либи се тревожи много по-малко от него за неизпълнената сватбена церемония. Тя бе единственият член от семейството, който винаги спазваше условностите.

— Ако всичко върви добре, ще ме изпишат след два-три дни — каза му Джим Хауърд. — И тогава ще са необходими само няколко минути, за да ни венчае някой свещеник. Ние ще се погрижим за всичко, татко.

— А после какво ще стане? — запита Спенс.

— После ще се върнем в Бийсли Каунти — отвърна той. — А това трябва да сторите и вие. Тук не е място за вас. Струва ми се, че ти вече сам си го разбрал. Затова и толкова бързахме да се оженим с Либи. Не искам тя да живее на такова място. И няма и да остане тук, защото я вземам в Бийсли Каунти.

— Хората все трябва да живеят някъде, Джим — възрази Спенс. — Някои тук, други — другаде.

— Може да е така, но не трябва да живеят като хората в Пуър Бой — каза твърдо Джим Хауърд. — Когато ме мобилизираха, аз се дърпах като магаре, защото исках да си остана в Бийсли Каунти. Но ме

изпратиха да обикалям страната, после в Англия, Африка, Италия и сега съм доволен от това, защото си отворих така широко очите, че те почти изхвъркнаха от орбитите. Хората не трябва да прекарват целия си живот в такава дупка, закъсали, парцаливи и гладни. Наистина се радвам, че имаше война, защото иначе никога нямаше да знам, че животът може да бъде както хубав, така и лош.

В продължение на няколко минути никой не помръдна. Тогава Спенс усети, че ръцете на дъщеря му го изблъскват от леглото.

— Спри с това блъскане, Либи! — смъмри я ядосано той. — Да не мислиш, че понеже Джим Хауърд говори толкова дълго, няма и аз какво да му кажа?

— О, млъквай и излизай! — кресна тя нетърпеливо. — Достатъчно голяма съм, за да зная какво върша!

— Точно така! — извика Спенс. — Аз нямах намерение да го казвам пред хората, но ти знаеш твърде много за жена, която все още не е напълно омъжена. Джим Хауърд може да е като член на семейството, но след като не си омъжена за него, не може да бъде толкова близък, че да е в леглото с теб. Сама чувствуваш, че прекалено лесно вършиш това, та макар и с войник, ранен през войната.

Либи скочи на крака и преди Спенс да успее да я спре, го изблъска от стаята. Резето щракна и миг по-късно той чу шляпането на босите ѝ крака, когато тя изтича обратно в леглото.

2

Спенс се върна до затворената врата и натисна няколко пъти дръжката. Радиото бе пуснато отново и той разбра, че никога няма да надвика този шум. Знаеше, че може да разбие бравата, но се страхуваше, че ако Либи се ядоса още повече, можеше да си отиде и да не се върне вече. Каквото и да става, той не искаше тя да си отиде. Тя винаги му готвеше, когато идваше тук на гости, и сега, откакто чу радиото на път за вкъщи покрай канала, той все си мислеше за топлото ядене, което Либи ще му сготви довечера.

Спенс остави вратата и се запъти към кухнята да пие вода. Докато чакаше да се източи водата, опита се да измисли някакъв начин да влезе в стаята и да си поговори с Джим Хауърд. Чувствуваше, че трябва да говори с някого за Бийсли Каунти. Вече почти три години откак не бе приказвал с някой земляк и понякога носталгията му беше толкова силна, че не знаеше дали ще може да живее повече. Мод искаше не по-малко от него да се завърне в Бийсли Каунти, но тя си имаше треската, която занимаваше ума ѝ, и прекарваше по-голямата част от времето си да се оплаква, че не може да намери достатъчно тоник. Но с него бе друго. Той бе вече почти петдесетгодишен и се безпокоеше, че може да умре тук и да го погребат в гробището за просяци заедно с всички онези, които не можеха да си позволят телата им да бъдат изпратени в родния край в ковчег. През миналата година няколко души, които познаваше, бяха умрели в Пуър Бой и всеки от тях преди това беше закъсал тук като него. Жената на един от тях се опита да събере достатъчно пари, за да пренесе останките му обратно в родния край. Когато поискаха и Спенс да даде нещо, той заяви, че щом човек не е в състояние да събере пари и се върне приживе, не може да очаква съседите му да го върнат, когато умре. Но оттогава започна да се безпокои.

Все още загрижен от мисълта какво би станало с него, ако умре далеч от родния край, той излезе от кухнята и се върна на верандата, за

да поседи на хладно, докато чака Джим Хауърд да излезе от стаята на Либи.

Оставаше още около час до залез-слънце и лекият бриз, който духаше откъм Залива, беше приятен след горещия ден, прекаран в ходене из улиците. От мястото, където седеше с крака върху парапета на верандата, Спенс можеше да гледа как шлеповете и петролните танкери, а от време на време и някой тежко натоварен презокеански кораб, бавно се движат по канала към Мексиканския залив. Преди по-малко от три години той се бе преместил тук от Бийсли Каунти, за да работи в барутния завод с военновременна надница. Но от около една година вече барутният завод бе затворен и той заседна тук, безработен и обзет от носталгия. Работи известно време във фабриката за пресован памук от другата страна на канала, но това трая само няколко седмици. Когато го уволниха, надзирателят му каза, че е много слаб за тая работа и че на негово място ще наемат един силен негър. След това вече не можа да намери постоянна работа никъде в града. Известно време го наемаха като общ работник на час, но с течение на времето той откри, че има сили да върши все по-малко и по-малко неща, а непрекъснатото обикаляне и търсене на работа го изморяваше, преди още да е намерил някой, който да го наеме. Сега дължеше наема на къщата за два месеца, а след някой и друг ден щеше да дължи и за третия. Либи работеше в града, но макар че няколкото долара, които им даваше седмично, ги спасяваха от глад поне през част от времето, заплатата ѝ не бе достатъчно голяма, за да може освен собствените си разходи, да плаща и наема на къщата.

Спенс стана, за да отиде отпред, където беше сигурен, че ще види Джим Хауърд на излизане от стаята на Либи. Не бе стигнал още до вратата, когато усети, че някой ходи въвн на верандата. Спря, поколеба се за миг и се облегна на парапета. Една непозната и неприветлива на вид жена на средна възраст го гледаше с твърд и студен поглед. Тя носеше малка черна шапка, сякаш правена за мъж, тъмносив жакет и пола, плътни черни чорапи и обувки с ниски токове и широки носове. Спенс се втренчи учудено в нея, като я разглеждаше отгоре до долу и отдолу до горе и се мъчеше да отгатне коя е тя.

— Вие сте Спенсър Даутит — заяви жената с тон, който сякаш обвиняваше Спенс, че е този, който е. — Вярно, нали?

— Точно така — успя да каже той, като я огледа още веднъж отгоре до долу. — Откъде знаете?

— Не е важно откъде — отсече тя.

В присъствието на такова ужасно човешко създание Спенс послушно кимна.

— Аз съм мисис Джует — каза жената, наблюдавайки Спенс, сякаш го предизвикваше да ѝ противоречи.

— Тъй ли? — кимна в отговор той.

Мисис Джует вдигна брадичката си по-високо, като че ли се готвеше да подуши някаква неприятна миризма и обходи с бърз поглед задния двор на жилището на Спенс.

— Току-що минах през къщата ви — каза тя. — Трябва да призная, че не съм никак изненадана.

— Изненадана от какво?

— От условията, при които живееете.

— Не знаех, че това влиза някому в работата.

— Тези неща са моя работа — прекъсна го тя.

— Как така? — запита той. — Ако аз почна да си пъхам носа в работите на другите...

— То е друго — отсече тя. — Само погледнете това място — каза и ръката ѝ описа широка дъга. — Вие, хората тук, не се ли замисляте за жилищата си? Защо не съберете всички тези ръждясали консервени кутии и мръсни бирени бутилки?

Спенс се обърна и хвърли поглед към кутиите и бутилките, разхвърляни из двора. Така бе свикнал да вижда боклука, че почти го бе забравил.

— Толкова много време отива, докато намериш нещо за ядене, че за нищо друго не ти остава — отвърна той. — Аз бих събрал всички тези кутии и шишета, ако имаше къде да ги изхвърля. Преди ги хвърлях ей там, в канала, но веднъж дойде полицията и сложи край на това.

За миг тя го погледна, сякаш се канеше да му каже нещо, но вместо това поклати глава и влезе в къщата. Спенс я последва. Жената разглеждаше разхвърляната кухня, когато той приближи до нея.

— Ще определя една служителка, която ще се занимае с вашия случай, мистър Даутит — заяви тя с рязък глас.

— Какво ще направите? — запита той в недоумение.

— Ще изпратя тук една служителка, за да се заеме със случая. Надявам се, че с вас няма да си имаме никакви неприятности.

— Аз дори не се опитвам да създавам неприятности — възрази той.

— Тогава гледайте да не ги създадете — предупреди го тя.

Мисис Джует се завъртя на пета и започна да обикаля из къщата, а тежките ѝ стъпки разтърсваха сградата, докато стигна до ъгъла, където Мод лежеше изпотена под юргана. Тя дръпна завивката и се вгледа във влажното тяло на Мод.

— Коя е тази? — запита.

— Ами, жена ми.

Мисис Джует пусна юргана и се отдръпна.

— Какво ѝ е?

— Просто е болна, това е.

— Повикахте ли доктор да я види?

— Още не е чак толкова зле.

Мисис Джует се завъртя рязко на токовете си и отиде до предната веранда. Спенс я погледна с любопитство.

— Вие имате дъщеря, която се казва Мейвис — каза тя остро, като прелистваше страниците на малък бележник. — Детето е на тринадесет години.

— За пръв път от не знам кога чувам някой да я нарича така — Каза Спенс. — Мейвис е голямо момиче вече. Тя просто се източи изведнъж.

Той наблюдаваше как мисис Джует прелиства бележника и се чудеше дали не продава нещо, което би било необходимо за едно тринадесетгодишно момиче. Тя погледна няколко страници, преди да затвори тържествуващо бележника. След това вдигна очи и хвърли гневен, обвинителен поглед към Спенс.

— Защо не отидете да работите и намерите прилично жилище за семейството си? — запита го тя.

Спенс не можа да отговори веднага. Устните му нервно потрепваха, докато се мъчеше да измисли какво би могъл да каже на една непозната жена, която му задава такъв въпрос. Мислеше, че всеки знае за бедите му и се ядоса, че мисис Джует или някоя като нея идва неканена в къщата му и му говори по такъв начин.

— Може би не знаете — отвърна той спокойно, — но на този свят има много хора, за които е твърде трудно да свързват двата края, и смятам, че аз съм един от тях. И на мен ми се иска да съм добре както всеки друг, но просто не ми върви. Роден съм беден и ще умра беден, а дотогава ще си остана пак бедняк. Тъй че няма никакъв смисъл да обикаляте тук и да се опитвате да ми приказвате друго.

— Глупости! — каза мисис Джует нетърпеливо. — Няма никакво извинение за мъж, който е закъсал в днешно време. Не мога да съчувствувам на човек, който не иска да отиде и да си намери работа.

Спенс прехапа устни и спря дъха си за миг.

— Хората, които накараха такива като мене да напуснат домовете си и да дойдат тук, трябва да се държат отговорни за това, което се случи — каза той ядосано. — Те ми извадиха душата да дойда тук и да работя във военните заводи. Пренесох се преди около три години, за да работя в барутния завод, а на вас ви е много добре известно, че той е затворен вече почти цяла година. Изкараха всички машини и ги изпратиха някъде другаде и затова той никога вече няма да заработи, а аз не мога да си намеря работа.

— Нямам нищо общо с това — грубо отговори мисис Джует. — Във всеки случай, трябвало е да си стоите вкъщи.

— Да си стоя вкъщи! — повтори Спенс. — Можеше ли въобще някой да си стои вкъщи, когато кръстосваха из цялата страна да събират хора и раздаваха на мъжете големи бутилки уиски, а на жените — черни дантелени гащи? Ако беше само до мен, бих им изпил алкохола и пак не бих отишъл, но сама знаете, че нищо на света не побърква жените така, както луксозните гащи. Разбира се, уискито и черните дантелени гащи изчезнаха веднага, щом дойдохме тук на работа, а оттогава не съм виждал и тия приятели. Предполагам, че са отишли някъде другаде да объркват хората, за да ги пращат в друг голям град да теглят като мен.

— Не е трябвало да идвате тук — заяви тя.

— Да, но те казаха, че ще извършим патриотично дело.

— Е, да, но сега също ще бъде патриотично, ако се върнете там, откъдето сте дошли.

— По дяволите! Какво друго мислите, че съм се опитвал да направя всеки един ден от цялата изминала година?

— Жалко е, че барутният завод е закрит — призна тя, като кимна на Спенс, сякаш принудена да се съгласи с него.

— Ако питате мен, ще ви кажа, че е жалко първо, гдето въобще започна всичко това — каза Спенс разгорещено. — Ако не беше то, тия приятелчета от големите градове нямаше да идват да ни измъкват от Бийсли Каунти и да размахват денонощно черни дантелени гащи пред жените. Та даже им показваха как да ги пробват. Веднъж, като се прибирах вкъщи, заварих двама в предния двор. Те вече бяха наконтили Либи с един чифт, а един от тях показваше на Мод как да ги закопчае. Но най-лошото бе, че след като тези рекламаджии натруфиха жена ми, я накараха и да обещае, че няма да ги свали, докато не се съглася да дойда на работа в завода. Аз се противих цял един ден и част от нощта, преди да кажа, че ще подпиша малкия къс хартия и ще взема билети за влака, но просто не можех да издържам повече. Ако питате мен, тогава ми изиграха много долен и кален номер и заради цялата тази бъркотия сега съм на този хал.

— Нямам повече време да разговарям с вас — заключи мисис Джует, като се извърна и заслиза по стъпалата към двора. Тя се запъти бързо към улицата, но изведнъж спря и се обърна.

— Впрочем, мистър Даутит — подхвърли тя, — какво работехте в барутния завод?

— Не е много за хвалене — отвърна Спенс.

— Но аз искам да знам! — настоя тя. — Какво вършехте?

— Е, добре, седях на столче край малък улей с нещо, което миришеше на развалени яйца и май че течеше сяра и меласа. Всеки петнадесет минути звънваше звънец: дзън-дзън-дзън, и светваше червена светлина. Тогава скачах, свирвах със свирка, гребвах издълбоко от сместа и я наливах в бутилка. След това пак сядах и чаках нови петнадесет минути, за да повтора същото.

— Защо свирехте със свирка?

— Казваха, че било, за да ме разбужда, да не би случайно да излея сместа в гърлото си, вместо в бутилката.

— И това ли е всичко, което вършехте в барутния завод?

— Това. Но след време ставаше изморително. Ако знаех някакъв занаят, като дърводелския или бръснарския или нещо подобно, не бих се поколебал да се махна от тая работа. Тя бе много изморителна и само за шейсет и два и половина долара седмично.

— Служителката скоро ще дойде тук, мистър Даутит — каза жената, като се обърна и си тръгна забързано.

3

Чет Митчел, едър, червендалест мъж на четиридесет и две години, чийто висок, дрезгав глас можеше да се чуе от единия до другия край на улицата, излезе на задната веранда и закачи ремъка за точене на бръснача си на една от подпорите. Щом го чу да подсвирква, Спенс се запъти към задната страна на къщата, откъдето можеше да викне на Чет да се върне обратно в двора си, ако е преминал въображаемата линия, разделяща двата имота.

Къщите им, подобно на всички жилища в тази част на улицата, бяха еднакви по разположение и външен вид. Всяка беше с по три стаи, включително кухнята, и имаше предна и задна веранда. Къщите бяха по на около двадесет и пет години и наемът им беше тридесет и пет долара месечно, когато парите стигаха, но сега собственикът, който живееше в тухлена къща с двадесет стаи в северното предградие на града, се задоволяваше и с петнадесет долара. Парцелите бяха тесни и сградите стояха само на осем стъпки една от друга, но наемът бе малък и онези, които можеха да го плащат, се чувствуваха над останалите хора в Пуър Бой, настанени в бараки за преселници край канала. Всички къщи бяха овехтели и се нуждаеха от ремонт, а веднъж, когато Спенс каза на служителя, който събираше наемите, че счупените стъкла на прозорците трябва да се сменят, той му се изсмя и заяви, че къщата е твърде добра за хора, които не могат да си позволят нищо по-хубаво. След този случай Спенс не счете за нужно да се оплаква от прокапалия покрив и от поддалия ъгъл на къщата.

Спенс седна на задната веранда и започна да наблюдава с крайчеца на околото си Чет, който стоеше само на десет крачки от него. Спенс не бе проговарял на Чет откак Мейвис, по-малката му дъщеря, избяга от къщи, а и нямаше намерение да го стори сега. Той никога не бе обичал Чет. Не го обичаше, защото Чет имаше винаги достатъчно пари в джоба си и защото всеки път, когато се спречкваха, той го надвикваше с ревящия си дрезгав глас.

Чет свали ризата си и започна да точи бръснача. Беше единственият човек, който живееше в Пуър Бой по предпочитание, а не по принуждение. Всеки знаеше, че Чет печели и при това доста добре, като продава на амбулантни търговци по комарджийници и кръчми марихуана, която купуваше в големи количества.

Полицията никога не смущаваше Чет. Всеки месец той плащаше доста голяма сума на някого в града, което му позволяваше да продава толкова цигари с марихуана, колкото амбулантните търговци можеха да пласират. Един-единствен път само изпадна в беда, когато веднъж забрави да плати месечната си вноска. Същата вечер двама мъже го проследиха до къщи, опряха пистолети в стомаха му и го запитаха дали знае кой ден е днес. Чет бързо плати и мъжете се магнаха.

Мърт донесе леген с топла вода от кухнята и го сложи на полицата в ъгъла на верандата. Чет насапуниса лицето си и започна да се бръсне. Мърт го наблюдаваше очарована, докато той бръснеше едната страна на лицето си. Никой от двамата не проговорваше, но щом тя се обърна, за да влезе в кухнята, Чет изведнъж се наведе и я мушна с пръст в корема, като едновременно с това смукна звучно с устни. Мърт извика, плесна го игриво и изтича вкъщи. Спенс нервно подскочи от стола си при вика на Мърт, като че ли бяха погъделичкали него, а не нея. Чет изви глава на една страна и погледна въпросително към Спенс.

— Хей, селяк, още ли си тук? — каза той високо. — Май беше рекъл, че напускаш града. Не го ли каза още преди шест месеца? Какво те задържа тук?

Спенс всячески се стараеше да не му обръща внимание. Гледаше право пред себе си и скърцаше със зъби. Чуваше как Чет се смее, а миг след това започна отново да си свирка. След като свърши с бръсненето, той избърса бръснача, изсуши лицето си и метна пешкира на парапета на верандата. Спенс го наблюдаваше с крайчеца на окото си, като се стараеше да държи лицето си обърнато право напред. Все още подсвирквайки, Чет вдигна легена и лисна сапунената вода право в двора на Спенс. След това почака, като подсвиркваше по-силно от обикновено, за да види какво ще направи Спенс.

Спенс скочи на крака и погледна заплашително първо към локвата вода, а после към Чет.

— Всеки, който си изхвърля помията в чужд двор, трябва да бъде заставен да си я изближе! — извика Спенс ядосано.

Чет, който тежеше двеста и тридесет фунта, се засмя толкова силно, че шкембето му се затресе.

— И ако бях горе-долу колкото теб на бой, Чет Митчел, щях да те накарам да го направиш.

Чет се наведе през парапета, все още тресейки се от смях, а Мърт се подаде за малко от вратата на кухнята, за да види какво става.

— Хей, селяко, не знаеш ли, че ако си държиш двора влажен, в него ще се завъдят червеи за стръв — каза Чет. — Човек като тебе трябва винаги да има под ръка достатъчно стръв за риба.

— Не съм селяк и ти го знаеш — отвърна Спенс, като повиши гласа си колкото може повече.

— Глупости, бил съм в Бийсли Каунти и знам какво е. Това е най-забутаното място, което някога съм виждал. Хората там са толкова бедни, че не биха се сетили какво да правят с банкнота от един долар, ако я намерят на пътя. Само като си помисля за всичките онези баири и дерета, ме втриса.

— Там е както навсякъде другаде по света — защити се Спенс. — Хората от тази равнина си мислят също като теб, че всяко възвишение е голям баир. Бийсли Каунти е благословена земя.

— Е, хубаво, дръжте си я ти и дядо господ за себе си! — подхвърли Чет. — Но аз наистина съжалявам всеки, който трябва да си вади прехраната от тези каменисти поля. Не пожелавам такава земя и на най-долния човек в града.

— Аз ще се разплатя с тебе! — извика след малко Спенс заплашително. — Само почакай и ще видиш. Ще ти го върна, па макар и цял живот да чакам за това!

— А как ще го направиш, селяко?

— Сам ще разбереш как, но ще бъде твърде късно да го спреш. Но каквото и да бе, то ще е предостатъчно. Никой не може да стори на моята дъщеря онова, което ти направи с нея, без да си плати за това. Ако не беше ти, тя нямаше да си втълпи, че трябва да избяга. Ти си виновен и аз би трябвало да те съдя за това. И все още може да го направя.

Чет прескочи верандата и изтича до стълбите на Спенс. Спенс не помръдна.

— Доста слушах този вой! — каза високо Чет, а лицето му се зачерви повече от обикновено. — Няма да те оставя само да стоиш и да ме обвиняваш за това. Ако не бях аз, някой друг щеше да го направи и то още преди да е изтекла седмицата. Тя бе узряла и ти го знаеш. Освен това тя дойде тук, в къщата ми, а не аз в твоята, нали? Това поне трябва да ми признаеш!

— Както и да е, можеше да оставиш всичко да си дойде по естествен път — каза Спенс. — Това, което стана, бе много вулгарно и долно за нейната възраст. Сега тя избяга и хукна като луда из града и нищо не може да я спре.

— Твърде добре ти е известно, че тук, в тази част на града, всеки й беше хвърлил око. Имаше поне десетина, които само дебнеха случая. И слепец дори може да ти каже, че тя искаше някой да я свали. Няма защо да ме обвиняваш, че пръв съм се възползувал и то само защото ми беше съседка. Край!

Чет се отдръпна от стълбите и тръгна към своя двор, като поглеждаше през рамо да не би Спенс да хвърли някой камък подире му, докато стигне до въображаемата линия, която разделяше двата парцела.

— Такива като тебе трябва да ги накарат да се върнат там, откъдето са се домъкнали — викна му Спенс. — Не знам откъде си, но би трябвало да те върнат в Тенеси или Алабама, или дявол знае къде!

— Ще стоя тук още десет години така, както съм стоял вече десет. Защо, да те вземат дяволите, ти не се върнеш там, откъдето си се довялякъл? Никой не те иска тук!

— Ще замина, но ще тръгна, когато съм готов и по свое собствено желание.

— Ще висиш тук, докато пукнеш, освен ако някой не те изгони — каза Чет, като се смееше подигравателно. — Виждам съм и преди нищожества като тебе, дошли от баирите да ръмжат с подвити опашки, че никой не им осигурявал прехраната. Целият град е пълен с хора като тебе, които нямат достатъчно разум, за да разберат, че тук не ги искат вече. Боже, ако аз нареждах, нещата щяха да бъдат другояче. Бих грабнал един хубав, здрав магарешки камшик и като го размахам... Или щяхте да си оберете крушите, или щях да ви счупя главите!

Чет се изплю през линията в двора на Спенс и си влезе вкъщи да вечеря. Спенс тъкмо се готвеше да отиде до вратата на Чет и да му

каже какво мисли за него, когато чу, че телената врата се тръшна зад гърба му. Извърна се и видя Либи да прекосява верандата.

— Къде е Джим Хауърд? — загрижено запитва той, като се изкачи тичешком по стъпалата към нея.

— Той трябваше да тръгне, татко — каза тя. — Не можеше да остане нито минута повече.

Лицето му се изкриви от разочарование.

— Но ти каза...

— Знаем, татко, но беше много късно и се страхувах да не си има неприятности в болницата.

Тя прекоси верандата и седна на ниското столче, загледана в буренясалите празни парцели между тях и канала. Залязващото слънце беше като голямо огнено кълбо, чиито пламтящи лъчи обагрят всичко, до което се докоснат. Спенс мина покрай дъщеря си и седна на стола до парапета. Чувствуваше, че го бяха измамили и се обърна ядосано към нея:

— Струва ми се, че това, което направи, е подло — упрекна я той.

Либи потупа ръката му и се усмихна.

— Хайде, хайде, татко — каза тя умолително.

Сега той вече не можеше да ѝ се сърди и се усети, че поклаща глава за прошка. Тя винаги е била красиво момиче, дори още преди да напуснат Бийсли Каунти, но никога досега не я бе виждал толкова хубава. Тъмната ѝ коса бе синкавочерна, а стройното ѝ тяло — заоблено и твърдо. Спенс се вгледа в нея с възхищение. Мод бе почти толкова красива, когато бе на двадесет години.

— Слушай, Либи — каза той високо. — Не съм забравил как ме блъскаше преди малко. Хич не беше хубаво, а знаеш, че съм ти баща и имам право да се обадя, когато те заваря в леглото с мъж. Разбрах всичко, което ми каза за това, че ще се ожените, но всъщност все още не сте!

— Ще се оженим — отвърна тя спокойно.

— Ще се ожените! — възрази той, като повиши глас. — Какъв смисъл има да се жените, след като вече сте били заедно в леглото. Когато човек направи това, което ти правеше, не му остава нищо повече да върши! Виждал съм подобни сцени по мое време, но и през

ум не ми е минавало, че един ден ще се върна вкъщи и ще те заваря така.

— Татко, не забравяй! Ние имаме разрешително за брак. Това е много повече, отколкото някои момичета получават въобще.

— Мисля, че тук си права — призна той. — Освен това, Джим Хауърд Венс е доста симпатичен. Преди малко вътре той говореше така, сякаш разбира някои работи. Не са много тези, на които бих имал вяра, че след като вземат разрешителното, ще го използват, но Джим е от тях. Щом казва, че ще се ожени за теб, аз му вярвам.

Либи мълчеше. Той се обърна и видя, че тя се е загледала в залеза. Топлата златиста светлина блестеше в очите ѝ.

Спенс почака, докато слънцето съвсем потъна и се изгуби от погледа му. Когато докосна ръката ѝ, тя се обърна сепната. Той забеляза, че очите ѝ са влажни от сълзи.

— Какво има, Либи?

Тя отпусна глава на рамото му, като притисна о него топлото си мокро лице.

— Ужасно е, татко — промълви тя съкрушено. — Все едно че сме се оженили, но Джим Хауърд трябваше да тръгне тъй скоро. Само да можеше да остане тази нощ...

Спенс извърна глава от нея, докато тя хлипаше на рамото му. Той се втренчи в канала, а грубата му ръка галеше косите ѝ. Това му напомни първия път, когато взе Мод в обятията си, опитвайки се да я утеши. Тогава Мод бе млада като Либи и в деня на сватбата им щом слънцето залезе и мракът се сгъсти край тях, Мод се разплака като дете и поиска да се върне вкъщи при родителите си.

Един петролен танкер се движеше бавно към Залива и светлините му блещукаха като звезди на фона на бледото небе. Спенс проследи с очи танкера, докато той се скри от погледа му. След това един влекач, който бълваше облаци черен пушек и теглеше празен шлеп, се провлече по канала към останалите, отдалечени на една миля. Спенс усети, че ръката на Либи стиска неговата.

— Всичко ще се нареди — говореше тя тихо. — След два-три дни ще го изпишат, той ще си дойде при мен и тогава всичко ще бъде друго, и ние ще си отидем. Него го нямаше почти две години, а аз го чаках през цялото време, значи ще мога да почакам още два-три дни. Не е същото, както ако беше убит във войната. Той е тук. Не го убиха.

Вече ще бъдем заедно до края на живота си... Само два или три дни още и ще се върнем в Бийсли Каунти. И всичко това ще свърши. Няма да чакам нито секунда повече. Ще се върнем вкъщи.

Спенс почувствува как тялото му трепери от безпокойство.

— Ами ние, Либи? — запита той със страх. — Майка ти и аз? Знаеш, че нямаме пукната пара освен това, което ни даваш. Ами Мейвис? Тя отиде някъде само заради онзи Чет Митчел и няма да се върне. Не е справедливо и ти да си идеш. Ако само аз влизах в сметката, бих могъл да дойда с тебе и Джим Хауърд в Бийсли Каунти. Но не е честно, ако замина и оставя Мейвис и майка ти да се блъскат тук сами.

Либи се изправи и избърса сълзите си. Спенс видя как изразът на лицето ѝ се промени почти веднага.

— Джим Хауърд е прав, татко — каза тя с равен глас. — Ти трябва да се измъкнеш от това ужасно място и да вземеш мама и Мейвис със себе си. Няма никакво оправдание за оставането ти тук повече. Можеш да намериш Мейвис, ако тръгнеш да я търсиш, а мебелите ще продадеш за толкова пари, колкото трябва за билетите за автобуса до къщи. Когато престана да работя в града и си замина с Джим Хауърд, няма да мога повече да ви давам пари. Тогава ще трябва ти сам да вършиш нещо.

— Но всеки знае, че не мога да си намеря работа, Либи — запротестира Спенс. — Просто нямам физически сили да се справям повече с това.

— Има много неща, които би могъл да вършиш, ако наистина искаш да се върнеш в Бийсли Каунти. Понякога ми се струва, че не ти се иска да напуснеш Пуър Бой, независимо от това, което говориш.

— Странни думи казваш, Либи. От къде накъде ти дойде такава мисъл в главата? За мен Бийсли Каунти е най-хубавото място и аз не бих се поколебал да го кажа!

— Може би наистина го мислиш, но знаеш, че тук животът е много по-лесен. Ако се върнеш там, ще трябва през лятото да обработваш земята, а през зимата да режеш дърва. Тук не е нужно да вършиш нищо, щом някой те наобикаля всяка седмица и ти дава по няколко долара.

— Казвам ти, Либи, ти понякога имаш съвсем странни мисли.

— Време е да се замислиш върху някои от тези странни мисли — отвърна тя, като стана и се изправи пред него до парапета.

Спенс се вгледа в лицето ѝ. Щом видя суровия ѝ израз, бързо сведе поглед.

— Можеш да направиш нещо, ако искаш. И по-добре го направи, преди да е станало късно.

Спенс задъвка върха на езика си. Умът му трескаво и загрижено работеше. След малко вдигна очи към дъщеря си.

— Възможно е всяка дума, която казваш, да иде направо от божите уста, Либи — съгласи се той, но може би ако бе изчакала година-две, нещата тук щяха да се подобрят, аз щях да намеря някоя работица и тогаз ти би могла да се омъжиш за Джим Хауърд. Басирам се, че той би почакал и дотогава, а междувременно ти можеш да си запазиш работата в града, за да имаме с майка ти по няколко долара.

— Страх ме е, че това няма да стане, татко — забеляза тя със смях. — Един мъж ще чака едно момиче точно толкова, колкото трябва, но не и повече. Има много други, готови да се омъжат за него.

Тя го остави и отиде до вратата на кухнята.

— Време е да приготвя вечерята, нали, татко?

— Нямаме кафе — каза Спенс, като скочи на крака. — От три дни варя старата утайка.

Либи разкопча отпред роклята си и извади няколко зелени банкноти.

— Майка ти има голяма нужда от малко тоник, Либи — предложи той, като я наблюдаваше как разгъва парите. — А и аз съм без тютюн.

Тя му даде пет долара.

— Имаме по-голяма нужда от храна, отколкото от тоник или тютюн — отвърна Либи. — Помни това, когато отидеш в магазините.

— О, ще го имам предвид — обеща той. — Сигурен съм, че ще се запася добре с тези пари. Хайде, затопли печката, а аз ще се върна веднага.

Той изтича надолу по стълбите и забърза към улицата. До малката група магазини имаше четвърт миля, но той знаеше няколко по-преки пътища през празните терени, които му спестяваха доста време, когато бързаше. Пуър Бой нямаше други магазини, освен малки лавки за безалкохолни напитки и цигари, пръснати из околността, а

главната търговска част на Саут Сайд бе отдалечена на една миля. Самият град се бе разпрострял на много мили равнинна земя и като подтичваше през тъмните, неосветени улици, той виждаше светлините на север, отразени в небето като провлечен залез.

Преди да купи каквото и да било с парите, Спенс си взе шест пакета тютюн от дрогерията. Страхуваше се, че ако почака повече, всичките пари ще отидат за храна.

Беше на средата на пътя към дома, когато се сети за тоника на Мод. Обаче всички пари бяха изхарчени и не му оставаше нищо друго, освен да се върне вкъщи без него.

Либи дойде до задната врата, щом я повика. Кухнята бе осветена и се виждаше силният огън през решетката на готварската печка.

— Купих всички продукти, Либи — каза той, задъхан от усилието, докато ѝ подаваше пакетите. — Бедата е, че купих толкова много за ядене, че не ми остана пукната пара за тоника на майка ти. Тя ще се разстрои ужасно, ако не получи малко от него тази вечер.

Либи занесе пакетите на масата, без да продума. После се върна пак до вратата и му подаде един долар.

— Не си забравил да си купиш тютюн, нали, татко? — попита тя без усмивка.

— Не — отговори той бавно, като наблюдаваше лицето ѝ. — Защо?

— Защото този долар е всичко, което ще получиш — каза му тя, като се обърна и влезе обратно в кухнята.

През целия път до дрогерията Спенс се изкушаваше да отиде до частния клуб на Бил Терънт и да се опита да удвои долара. Обаче, когато стигна до магазина, бе уморен и гладен и знаеше, че няма да може да се върне вкъщи тази вечер, ако загуби долара на зарове. Последния път, когато се опита да удвои пари в клуба на Бил Терънт, напълно уверен, че ще спечели, той изгуби още при първото хвърляне на заровете. Тъй като беше изгладнял, реши, че не си струва да рискува този път. Влезе в дрогерията и купи една голяма бутилка тоник, а остатъка от парите похарчи за още тютюн.

Щом се върна вкъщи, отиде направо в спалнята, за да събуди Мод. Когато запали лампата, видя, че още лежи с лице към стената, но тръпките бяха преминали и тя бе изритала юргана. Той размаха шишето пред очите ѝ, като гледаше как се протяга за него. Спенс го

дръпна, преди Мод да го достигне, а тя седна, опулена от учудване. Започна да хленчи като дете, което едновременно се смее и плаче за бонбон.

— Взимам си обратно всички омразни думи, които казах, Спенс — рече тя възбудено, като гледаше шишето.

Спенс го отвори и наля малко от тоника в чаша. После протегна ръка, но все още далеч от нея. По бузите ѝ се стичаха сълзи.

— Не съм мислила всички тези лоши неща наистина, Спенс. Знаех, че ще намериш начин да ми намериш лекарството на д-р Мънди.

Спенс седна на края на леглото и ѝ подаде чашата. Тя я доближи до устните си и я изпи до капка, като мъркаше от удоволствие.

— Това е от големите бутилки за по един долар, Мод — каза ѝ той, като вдигаше шишето, за да може да го види. — От доста време не си имала голямо шише, нали? Всички други напоследък бяха от онези нищо и никакви шишета по 50 цента.

— Благодаря на добрия Бог, Спенс! — промълви Мод с трептящи устни, като все още дишаше тежко, и облиза ръба на чашата. — Не знам просто какво щях да правя без лекарството на д-р Мънди. — Тя легна по гръб и му се усмихна, докато изтриваше сълзите от очите и бузите си с опакото на ръцете. — Това е единственото нещо, което ми поддържа живота.

Спенс я потупа по рамото и остави шишето на пода до леглото, където тя можеше лесно да го достигне.

— Сега, да ти кажа право, Мод, Либи плати за него — призна той. — Даде ми един долар, за да го купя. Това, което направих аз, бе да отида и да го купя.

— Бог да я благослови — промълви Мод одобрително. Затвори очи и доволна усмивка се появи на лицето ѝ, докато топлината на течността се разливаше в жилите ѝ. — Не всеки има такава грижовна дъщеря, която носи лекарството на д-р Мънди в голямо шише.

Тя протегна ръка, като мърдаше пръсти по посока на шишето на пода, докато Спенс го сложи в шепата ѝ. Мод отпи шумно голямата глътка и го върна на Спенс.

— Бог да я благослови! — каза тя, като затвори очи и задиша дълбоко. На лицето ѝ се изписа блажен израз. Спенс остана до нея

няколко минути, като наблюдаваше как ъглите на устата ѝ се свиват и разпускат със задоволство.

Либи бе сложила масата и една голяма чиния димящ кафеникав грах го очакваше. Той седна и започна лакомо да яде, а Либи донесе на масата тиган със селска наденица и купа гореща овесена каша. Спенс започна да яде колкото може по-бързо, като си сипваше още грах и каша със свободната ръка.

— Не мисля, че има някой, който да обича повече от мен кафявия грах и селските наденици — ломотеше той, гледайки към Либи. — Просто жалко е, че не можеш да си стоиш тук винаги и само да готвиш. Ако има нещо на този свят, което наистина ми липсва, то е голяма паница овесена каша и свинска наденица всяка сутрин. Когато не си тук, просто няма какво да се яде. Майка ти е винаги болна или се кани да се разболее и не може да готви. Бих го правил, ако ме биваше, но просто не мога. Идвам тук и се суея наоколо, но в края на краищата нищо не свършвам. Правя си малко кафе и това е всичко.

Либи донесе от фурната тава с топъл царевичен хляб и я постави на масата. Спенс си взе едно голямо парче и напълни чинията си с грах.

— Тук, в тоя край, човек е щастлив, ако поне от време на време има едно такова хубаво ядене — каза той, като дъвчеше с пълна уста наденица, царевичен хляб и грах. — А тук има хора, които са ми казвали, че никога не са чували въобще за някое от тези неща. Не мога да ги разбера какво намират добро за ядене, ако не каша и кафяв грах. Не си струва да се живее, ако от време на време не хапна такова нещо.

Той вдигна очи и видя Либи, загледана встрани. Взе още една хапка каша и наденица, преди да спре и разбере какво гледа тя така настойчиво. Либи стана от стола.

— Какво има, Либи? — запита я той, като посегна за ново парче царевичен хляб.

Тя посочи с глава зад него и Спенс най-после се обърна.

Мод стоеше несигурно на прага, като се усмихваше неопределено. Розовата нощница се бе свлякла до кръста ѝ и тя я търсеше; като опипваше гърдите си. Започна да се люлее наляво, надясно, опита се да запази равновесие и щеше замалко да падне, но протегна ръка и потърси опора във вратата. Усещането от мърдащите по гърдите ѝ пръсти я накара да потрепери и нощницата се свлече

около краката ѝ, като я остави напълно гола. Тя я прекрачи и се изкикоти.

Спенс беше слисан от поведението ѝ, но Либи отиде до майка си и се опита да я хване за ръката. Мод се отдръпна и я удари с разтворена длан. Либи се дръпна и избяга обратно до масата.

— Виж какво, Мод — каза Спенс, като стана и я сграбчи за ръката. — Не трябва да се пъчиш така. Върни се обратно в леглото, където ти е мястото.

Мод замахна и към него. Разтворената ѝ длан го удари право по главата, така че ухото му писна. Той седна бързо и разтърси глава като куче, залято с кофа вода.

— Нека ти е за урок, да знаеш как се оставя жена, когато я е хванал меракът! — каза му Мод и отметна глава към него с тържествено движение.

Известно време тя наблюдава Спенс и Либи, после тръгна към масата, като повдигаше колене и пристъпваше изискано напред. Спря се по средата.

— Чух някой да говори за грах и овесена каша — подхвърли тя, като гледаше ту единия, ту другия, и неочаквано изкрещя с пълен глас: — Това ми се искаше да чуя! — После млъкна, докато чистеше с пръсти въображаеми пращинки от гърдите и корема си. — Ако говорите за грах и каша, това сигурно значи Бийсли Каунти. Тук Бийсли Каунти ли е? — изхили се тя високо. — А?

— Либи, майка ти е изпила цялото еднодоларово шише тоник — забеляза Спенс, като клатеше многозначително глава. — Ако въобще някога се е напивала, то е точно сега.

Мод отметна глава, сякаш я бяха обидили несправедливо, обърна се и опипвайки с две ръце пътя си през вратата, излезе високомерно от кухнята.

4

Много време бе необходимо на Либи и Спенс да успокоят достатъчно Мод, за да си легне. Слънцето бе вече високо над покривите на къщите, когато на следната сутрин Спенс отвори очи. Преди последниците от тоника да преминат окончателно, Мод бе успяла да се измъкне от къщи и да тръгне ревяща из улицата. Когато той я настигна, тя удряше с юмруци по входната врата на един съсед и Спенс трябваше да ѝ сграбчи ръцете и да я завлече до къщи. Виковете и писъците на Мод събудиха Чет и Мърт и те излязоха на верандата, за да видят какво става. Спенс не им обърна внимание, докато носеше Мод покрай къщата им, и те си легнаха отново. След това в продължение на един час Мод направи живота му невъзможен, като викаше и се бореше, защото смяташе, че има право да се забавлява и настояваше да покани гости. Някъде след полунощ Либи най-после успя да я убеди да си легне и скоро след това тя потъна в дълбок сън.

Спенс леко повдигна глава от възглавницата и погледна към Мод. Тя все още спеше на леглото си и той дълго време лежа буден, заслушан в тежкото ѝ дишане. Мод бе изритала юргана, а нощницата ѝ я нямаше.

Спенс се унесе отново в дрямка, но високият глас на Чет Митчел го стресна и събуди. Чет крещеше на Мърт за нещо, което не му бе харесало, и Спенс седна, като търкаше очи, защото знаеше, че след всичко това не би могъл да заспи отново. Той се вслушваше в гласа на Чет, когато му хрумна да погледне през вратата в съседната стая. Беше широко отворена и почти веднага усети как стомахът му болезнено се сви. Либи си беше отишла.

Скачайки от кревата, той изтича бързо бос до вратата. Не стана нужда да отива по-нататък, за да се убеди, че Либи си е отишла. Леглото бе празно и в стаята нямаше никакви нейни дрехи. Спенс се върна и с натежало сърце започна да търси панталоните и ризата си. Докато се обличаше, бе сигурен, че чу някой да изплисква леген вода в задния двор. Изтича до кухненската врата. Първото нещо, което видя,

бе локва сапунена вода наред пътя между стъпалото и ъгъла на верандата. Вдигна панталона си, гледайки как водата постепенно попива в земята. С крайчеца на окото си видя, че Чет го наблюдава от своята веранда, отиде до парапета и се изплю погнусено в локвата.

— Ако някога въобще е съществувал жалък съсед, това си ти! — извика той на Чет, без да го погледне.

Чет се облегна на дирека и се засмя.

— Какво й бе на твоята бабичка снощи? — попита той след малко. — Не можеш ли да си я укротяваш, бе селяндур?

— Разбирах се отлично с нея, преди въобще да съм чувал за теб, Чет Митчел, и още мога да се разбирам.

— Ако искаш да чуеш съвета ми, дръж си старата вкъщи — провикна се Чет, — защото ако не го сториш, някой ще я сбърка със сърна и ще я вземе на мушка!

Той се наведе и вдигна нощницата на Мод от един стол. Смачка дрехата на стегнато кълбо и я хвърли към Спенс.

— Намерих това в предния си двор тази сутрин, селяко! — изруга той.

Спенс вдигна нощницата, плю в локвата и влезе в кухнята.

В печката имаше тава прясно изпечени, още топли бисквити, а кафето бе готово в кафеничето. Спенс запали огъня, за да го стопли, и извади каната със сорго от долапа. Имаше едно дълго парче наденица, останала от вечеря, и той сложи и него на масата. Докато се приготви да яде, разчупи шест бисквити и ги поля със сорго.

Кафето скоро завря и Спенс донесе кафеничето на масата. Тогава си сложи отново бисквити и сорго и си отрязва ново парче наденица.

Той току-що бе изпил остатъка от кафето, когато усети, че някой се докосва до ръката му. Обърна се, мислейки, че е Мод, но видя до себе си едно от момичетата на Флойд Шарп, с коси като кълчища. То гледаше жадно как той топи бисквити в соргото. Момиченцето бе на около пет години, но Флойд имаше толкова много момиченца, които изглеждаха еднакви на Спенс, че никога не можеше да ги различава.

— Ти Клариса ли си? — попита я той, като тъпчеше бисквитите със сорго в устата си.

Тя поклати отрицателно глава с очи в бисквитите и соргото. Спенс разчупи нова бисквита, натопи я в сладката течност и я подаде

на малкото момиче. То я взе нетърпеливо, като облизваше соргото, капещо по краищата ѝ.

— Мистър Даутит, моето име е Лили Мей — каза тя и го загледа с големите си кръгли очи, докато дъвчеше. — Клариса ми е сестра.

— Знам това — отвърна той, — но просто не мога да ви запомня всичките. Колко сте сега?

— Мистър Даутит, аз имам седем сестри — сериозно му заяви тя. — Мама казва, че ще си имам и нова сестричка.

Момичето бе изяло бисквитата и облизваше пръстите си. Спенс ѝ даде още една със сорго.

— Още ли не си закусила? — попита той, като я наблюдаваше как лакомо яде.

— Закусила съм, мистър Даутит. Имахме каша.

— Защо си дошла?

— Мистър Даутит, тате иска да знае трябва ли ви картата на пътищата — каза тя бързо, сякаш решена да си спомни какво ѝ бяха поръчали, — и ако не ви трябва, може ли да му я заемете за малко?

— За какво му е потрябвала на татко ти? — запита Спенс разтревожено. — Да не би да възнамерява да се връща?

— Мистър Даутит, всъщност ние няма да се връщаме. Но тате каза, че иска да разгледа картата на пътищата, уж че ще заминаваме.

— О! — въздъхна Спенс с облекчение.

Той изля сорго на друго парче хляб и го подаде на Лили Мей, а после си сипа още от наденицата.

— Вкусно е като захарно петле, нали, мистър Даутит? — каза Лили Мей, като облиза соргото от устата си.

— Тъй е — съгласи се той. — Не съм ял много други толкова вкусни неща.

Момичето чакаше спокойно до ръба на масата с ръце здраво стиснати отзад и го наблюдаваше, докато свърши да яде.

— Мистър Даутит, ще ми дадете ли картата на пътищата за тате? — попита тя загрижено.

— Ще потърся из къщи да видя дали мога да я намеря някъде — отвърна той. — Щом я намеря, ще я донеса у вас. Твърде зает съм, за да я търся точно сега.

— Тогава довиждане, мистър Даутит — каза тя, като тръгна към вратата.

— Бай-бай, Джюстин! — извика той.

— Аз съм Лили Мей — поправи го тя веднага.

— Бай тогава, Лили Мей — каза той.

Спенс чуваше шляпането на малките ѝ боси крака, докато тя минаваше през къщата към предната веранда. Щом телената врата се затръшна, той избута стола си назад и стана.

Когато излезе на задната веранда, утрото беше почти отминало и бе настъпила потискаща обедна жега. Чет беше излязъл от къщи, а Мърт метеше боклука в техния заден двор. Спенс се облегна на един дирек и започна да я наблюдава с интерес. Той никога не говореше с Мърт, освен ако имаше сериозна причина за това, тъй като не искаше да има нищо общо с някой, който е толкова близък с Чет Митчел. Те с Чет никога не са били приятели, дори и преди кавгата за Мейвис и затова Мърт не идваше да навестява Мод. Сега обаче, като я наблюдаваше да пристъпя и мете двора, Спенс имаше чувството, че би могъл да бъде приятел с нея, ако поиска. Той си каза, че никога няма да си го върне на Чет, ако не потърси някакъв начин да стори това. Мърт бе едра жена със сламена коса и винаги готова да се усмихне. Освен това, тя бе доста хубава. Гледал я беше много пъти, когато притичваше на задната веранда и се облекчаваше, мислейки, че никой не я вижда.

Мърт се обърна и го погледна за момент. Той се канеше да слезе по стъпалата и да ѝ каже нещо, когато си спомни, че все още не беше погледнал под възглавницата на Мод. А тъкмо сега това бе по-важно от всичко друго.

Забърза към къщи и мина безшумно на пръсти през кухнята за спалнята. Мод спеше дълбоко.

Спенс отиде до леглото и мушна ръка под възглавницата ѝ. Когато си тръгваше, Либи винаги оставяше малко пари под възглавницата на майка си и Спенс беше сигурен, че и този път ще има нещо. Той опипа внимателно под главата ѝ, стараяйки се да намери парите, без да я събуди. Но не можа да ги намери веднага и се смъкна на колене, като мушна още веднъж ръката вътре в калъфката на възглавницата. Мод се събуди моментално. Преди да успее да си измъкне ръката, тя го плесна и се изправи.

— Къде е Либи? — попита Мод, като оглеждаше стаята.

Спенс скочи и застана до леглото, укорявайки се, че не можа да намери парите, преди Мод да се събуди и да го хване.

— Отиде ли си Либи? — попита отново тя, като мушна ръка под възглавницата и затърси пипнешком парите. След малко престана да ги търси и потупа възглавницата с доволна усмивка. — Либи си е отишла — съобщи тя.

След всичко това Спенс не можеше да направи нищо друго, освен да поклати глава. Мод добре знаеше, че под възглавницата ѝ няма да има пари, ако Либи не си е тръгнала.

— Либи направи чудесни топли бисквити, преди да си тръгне — каза Спенс, като се надяваше, че Мод ще стане и ще отиде в кухнята. — Искаш ли да идеш да си хапнеш нещо, Мод?

Мод потупа възглавницата и сложи собственически глава на нея. Тя гледаше Спенс, без да продума.

Той почака още известно време, за да види дали Мод няма да промени решението си и да отиде в кухнята, но тя явно нямаше намерение да излезе от стаята, докато той е там.

Спенс отиде до кутията, където държеше разни дреболии, и започна да търси картата на пътищата. След като извади всичко и го разпиля по пода, той намери картата и я сложи в задния си джоб. На път за предната веранда хвърли поглед към леглото, но Мод не бе помръднала. Слезе по стълбите и тръгна бавно към къщата на Флойд Шарп.

Флойд бе най-добрият приятел на Спенс в Пуър Бой. Беше няколко години по-млад от Спенс, това лято бе навършил четиридесет, но докато косата на Спенс бе все още гъста и черна, на Флойд бе побеляла. Обаче той винаги се шегуваше с бялата си коса, като казваше, че всеки мъж, който има осем дъщери, е щастлив, ако въобще му е останала коса за побеляване. Той бе дошъл тук по едно и също време със Спенс, за да работи в барутния завод. Преди да затворят завода, Флойд живееше в къща под наем в Саут Сайд, а сега обитаваше малка двустайна барака, която сам си беше построил незаконно и не плащаше наем.

Всеки признаваше на Флойд заслугата за кръщаването на околността Пуър Бой, защото той бе първият, който прегради и построи барака край канала. Скоро след това други безработни, които не можеха да си плащат наема, чуха за Пуър Бой и една година по-късно няколкостотин семейства вече живееха там.

Земята беше ниска и мочурлива и след всеки силен дъжд водата от рекичката преливаше и наводняваше дворовете и улиците. Собствениците на много от парцелите считаха, че те нямат стойност, а общината бе иззела повечето от тях за неплатени данъци. Всички те бяха част от Саут Сайд, но градът, разпрострял се на много мили върху равната земя, не проявяваше голям интерес към Пуър Бой. Хората бяха обеднели, не можеха да плащат данъци и членовете на градската управа не се нуждаеха от техните гласове, за да продължат мандатите си.

Мнозинството от хората, които живееха в Пуър Бой, бяха бивши работници от барутния завод, доведени тук от Арканзас, Тенеси, Мисисипи, Алабама и Джорджия. През двете години, докато заводът работеше, много от тях получаваха не повече от долар и половина на час за полуквалифицирана работа. Никой в Пуър Бой не знаеше причината, поради която заводът бе затворен, а машините му изпратени другаде. Някои от мъжете се опитваха да докажат, че заводът бил твърде далеч както от Атлантическото, така и от Тихоокеанското крайбрежие; други казваха, че правителството било построило твърде много такива заводи. Но каквато и да бе причината, сега тук имаше стотици закъсали семейства. Повечето от тях не бяха успели да спестят достатъчно пари, за да се върнат обратно по домовете си; други нямаха нужните пари да си платят сметките, за да могат да напуснат града. През последната година бяха продавани едно след друго пиана, радиоапарати и мебели, за да се набавят пари за храна. Тогава без кола и без нищо друго за продаване в Пуър Бой успяваха да преживеят само онези, които имаха най-силна воля.

Десет или дванадесет семейства бяха слезли надолу по канала до бунището, където прекарваха времето си в преравяне на боклуците, за да вземат здравите бутилки и парчета метал и да ги продадат на вехтошарите в града. И Флойд, и Спенс се бяха заклели, че по-скоро ще гладуват, но няма да събират боклуци.

Флойд седеше под сенчестото дърво в двора си, когато Спенс прегази през избуялите буренаци около къщата му. Три-четири от малките момиченца на Флойд изтичаха да го посрещнат и го последваха през двора. На Спенс му се струваше, че всеки път, когато идва да посети Флойд, още едно ново щипукащо дете с коси като кълчища се е прибавило към останалите. Всички те бяха слаби и

изглеждаха гладни, и никое, освен най-голямото момиче, като че ли не израстваше по-високо от масата. Жената на Флойд, Берта, винаги носеше по едно сукалче в ръце.

— Мистър Даутит, дайте ми едно пени — взе да проси едно от малките момиченца, като дърпаше крачолите на Спенсовия панталон. — Моля ви, мистър Даутит.

Спенс избута момичето и отиде под дървото, като свали шапка и почна да вее с нея изпотеното си лице. Момичетата се бяха скупчили зад дървото и го наблюдаваха с любопитство. Флойд им махна да се отдалечат. Те се пръснаха като рояк пилета, но след малко се върнаха отново.

— Ако в Пуър Бой продължи да е все така горещо — каза Спенс, като си вееше ожесточено, — никак няма да се изненадам да видя някой ден дяволът да си подаде главата от земята и да заяви, че е дошъл да отвори магазин тук, понеже жегата е най-силна.

— Вярно е — съгласи се Флойд.

Най-голямата дъщеря на Флойд, Джюстин, излезе от къщата и тръгна към сянката. Тя бе на двадесет години и бе най-висока от всички деца, но не изглеждаше на повече от десет. Джюстин се спря на няколко метра от дървото и се загледа в Спенс, докато привлече вниманието му. Той я погледна изненадан — правеше му знаци с очи.

Баща ѝ скочи и като обезумял се огледа за пръчка или клонка, но преди да намери, тя избяга зад къщата и се скри. Флойд взе шепа пясък и го хвърли към децата зад дървото. Те се втурнаха през двора към къщата.

— Какво смяташ да правиш с това, Флойд? — запита Спенс, като се обърна и погледна към ъгъла на къщата, зад който се виждаше част от главата на Джюстин, която го наблюдаваше. — На мен това ми изглежда наистина лошо.

Флойд седна и заудря по голата земя с тока на обувката си. Гледаше мрачно надолу.

— Един господ знае! — отвърна след малко той.

Цяло лято Флойд си имаше неприятности с Джюстин. Тя бягаше от къщи и просеше по улицата. А той не можеше да я надзирава всяка минута, защото трябваше да седи вкъщи и да продава безалкохолни напитки и тютюн. Беше построил малък навес пред къщата си близо до улицата, толкова висок, колкото да може човек да стои изправен под

него, и толкова широк, колкото да побере няколко полица, където той слагаше тютюна, бонбоните и безалкохолните напитки. Не печелеше много, но няколко долара седмично, които изкарваше, избавяха семейството му от глад.

Самият той се беше старал да стои настрана от неприятностите и досега успяваше. Но поведението на Джюстин го караше да се чуди още колко време ще може да остане така, без да има неприятности с властите. Други мъже в Пуър Бой продаваха марихуана, за да изкарват прехраната на семействата си, а няколко жени държаха домове, посещавани от мъже. Той знаеше, че ако не махне семейството си от Пуър Бой или ако не им осигури приличен живот, всичките му момичета ще станат като Джюстин. Вече я бе хващал само през една пряка отгук в къщата на Мети Уотсън, където тя пушеше цигара с марихуана заедно с едно от момичетата на Мети. Когато я прибра къщи, Флойд я наби здравата, но знаеше, че това няма да помогне. По това време тя вече бе научила как да взима пари от мъжете.

Едно момиченце изтича надолу по улицата и се изкатери по парапета пред малкото магазинче на Флойд. Той стана и влезе да го обслужи.

— Мама иска бонбони за десет цента — изчурулика то на Флойд. — Каза да ми дадете колкото за най-голямата пара от десет цента, мистър Шарп.

Флойд сложи малко дъвчащи бонбони в една книжна кесия и ѝ ги подаде. Момиченцето пусна монетата в ръката му и се втурна с всичка сила обратно към къщи. Няколко от момичетата на Флойд изскочиха от къщи, защото се надяваха да получат по някой бонбон, но Флойд им махна с ръка да бягат и заключи вратата.

Спенс усети, че някой го дръпна за ръката и се обърна. Видя до себе си Джюстин.

— Ако дойда у вас, ще ми дадете ли двайсет и пет цента, мистър Даутит? — запита тя със сух, припрян глас, като гледаше дали баща ѝ се връща от магазина. — Ще ми дадете ли, мистър Даутит?

— Махай се! — нервно изруга той и я изблъска.

— Ще правя всичко, мистър Даутит — помоли се тя. — Честна дума, ще правя.

Джюстин започна да отстъпва, защото баща ѝ идваше към дървото. Преди да се обърне и побегне, тя се усмихна на Спенс и му

намигна по детски с очи.

Флойд взе шепа пясък и го хвърли по нея. Спенс се чувствуваше неудобно.

— Какво ти каза, Спенс? — попита загрижена Флойд.

Спенс поклати глава. Не можеше да се насили и да му каже истината за детето.

— Нищо, Флойд — излъга го той и започна да си вее лицето, загледан отвъд канала. Флойд се втренчи мрачно в него. — Но мисля, че ако бях на твоето място, щях да направя всичко възможно да я накарам да поумнее. Едно младо момиче като нея може да си навлече цял куп неприятности. Знам всичко това, защото точно сега Мейвис е хукнала като луда.

— Затънал съм в най-големите неприятности, които човек може да има — каза Флойд. Гласът му бе дрезгав и неравен. — Може би нямаше да е толкова зле, ако беше само едно, но сега имам осем деца и още едно на път. А може да имам и десет или дванадесет, преди да се махна. — Той поклати унило глава. — Това проклето място Пуър Бой е причина за всичко. Като че ли Бог ми го връща, затова че съм дошъл да живея тук и че накарах и други да се преселят. Ако не бях дошъл и построил тази барака, нямаше да има Пуър Бой. Защото аз бях този, който дойде и го кръсти така. Всичко е срещу мен, Спенс. Господ ми го връща, положително.

— Нищо не можеш да направиш сега, Флойд — каза Спенс съчувствено. — Името Пуър Бой ще си остане дотогава, докато в този край на света живеят хора.

— Бих могъл да направя нещо — настоя Флойд. — Бих могъл да запаля това място. Или да накарам градът да го порицае. Или нещо друго.

— Най-доброто нещо, което можеш да сториш, е да се върнеш обратно, Флойд. Това ще те измъкне от бъркотията. Всеки ден правя всичко възможно, за да се върна в Бийсли Каунти. — Той извади картата на пътищата и я подаде на Флойд. — Няма да се измъкнеш, без да ми се обадиш, нали? Едно от момиченцата ти ми каза, че искаш да ти заема картата си.

— Няма — отговори Флойд успокояващо. — Просто от време на време ме обхваща носталгията, а като разглеждам обратния път, ми олеква. Обаче ако съумея да измисля някакъв начин да се върна, Бог

ми е свидетел, че ще го сторя. Боже господи, Спенс, толкова време откакто съм напуснал. Дори имам чувството, че не съм оттам. Наистина, това е най-лошото чувство, което човек може да има, Спенс. Да пукна, ако не е тъй!

Високо момиче на около петнадесет години се зададе по улицата и продължи по посока към града. Когато мина покрай къщата, то се усмихна на Спенс и Флойд и забави ход. Беше по-добре облечено от мнозинството момичета в Пуър Бой и носеше обувки с високи токове. Вървеше толкова бавно, че почти не се движеше и ги гледаше смело и подканващо. Но тъй като никой от тях не я заговори, тя продължи по улицата, като ги наблюдаваше през рамо.

— Това е дъщерята на Хенри Дъдли — каза Флойд. — Вече един месец откак минава оттук всеки следобед горе-долу по това време.

Те гледаха надолу по улицата след нея, докато тя се изгуби от погледите им.

— Вече дори не чакат да се стъмни — добави той, като клатеше глава. — Тръгват за града следобед, за да бъдат под ръка и си вземат полагаемото по-късно. Боже господи!

Момиченцата на Флойд притичаха през двора. И двамата гледаха децата, докато се скрият зад ъгъла на къщата. Спенс стана и нахлупи шапката ниско на главата си. Слънцето залязваше.

— Някой ден ще направя нещо отчаяно, Спенс — каза Флойд, гледайки сериозно нагоре. — Не знам какво, но ще го направя. Нещата не могат да продължават така. Ако не измисля нищо по-добро, ще ги заведа тези мои дъщери на канала и ще ги издавя всичките. Единствената причина, загдето още не съм го сторил досега, е, че всеки път, когато си го помисля, ми става тъжно. Човек не обича да губи това, което има на този свят, а моите момичета са единственото нещо, с което засега мога да кажа, че живея.

Спенс свали шапката си и отново седна под дървото. Не можеше да си тръгне и да остави Флойд отчаян.

5

Спенс поседя под дървото още един час. Флойд се чувствуваше вече по-добре. Спенс си сложи шапката, като му каза да не върши нищо прибързано, и си тръгна към дома. Беше стигнал до средата на пътя, когато чу, че някой върви зад него. Огледа се и видя Джюстин, която му се усмихваше. Без да продума, той вдигна камък и го хвърли по нея. Тя побягна с всички сили към къщи.

Когато няколко минути по-късно зави зад ъгъла, погледна надолу по улицата и видя един малък черен закрит автомобил пред къщата си. Съвсем не приличаше на никоя от колите, които си спомняше да е виждал досега, и бързо отстъпи зад едно дърво. Инкасаторът на наемите имаше светлокафява закрит двуместна кола. Макар че близо три месеца не бе плащал наема си, Спенс не допускаше, че той би сменял колите си, за да го заблуди. Никой от съседите нямаше кола, запазена горе-долу като тази, а не можеше и да се сети за никого от познатите си от Саут Сайд, който все още да притежава някаква кола.

Докато наблюдаваше отдалечената на петдесет ярда^[1] къща, една млада жена излезе на верандата и се огледа нагоре и надолу по улицата, сякаш търсеше някого. Спенс бързо сви глава зад дървото и се скри от погледа ѝ. Тя приличаше малко на една от учителките на Мейвис, която идваше от време на време вкъщи, за да разбере защо не посещава училище; но училищата бяха затворени лете и той реши, че това трябва да е някоя друга. Беше вече любопитен да узнае коя е и какво иска и затова не можеше повече да стои далеч от къщи.

Тръгна бавно надолу по улицата, преструвайки се, че гледа право напред, но я наблюдаваше през цялото време. Когато стигна до предния двор, младата жена го погледна. Спенс си спомни, че сметката му за водата също бе отдавна просрочена и реши, че тя може да е изпратена за нея. Влезе в двора и тръгна към верандата.

— Е, добър ден, мис — каза той и свали шапката си.

— Вие ли сте мистър Спенсър Даутит? — запита тя с приятен, делови маниер. Изглеждаше толкова приятелски настроена, че той се

изненада. Съвсем не бе като инкасатора на наема и другите, които се мъчеха да го накарат да си плати дълговете. Дори му се усмихваше. — Вие сте мистър Даутит, нали? — запита тя настойчиво.

— Тъй ми казват — потвърди той неохотно. Все още не можеше да реши дали да я счита за приятел или за враг. — За сметката за водата ли сте дошла, мис?

— Не — каза тя и се усмихна бързо. — Защо питате?

— О, просто случайно мислех за това — отговори той, като се чудеше какво може да иска.

— Просрочена ли ви е сметката за водата?

— Малко, доколкото знам.

— Твърде неприятно — забеляза жената и поклати глава, сякаш тя бе виновна, че не е платена. — Надявам се, че това лесно може да се оправи.

— Мен това изобщо не ме тормози, другите се тормозят. Постъпват тъй, сякаш светът ще се свърши, ако не се плати на минутата.

Жената седна и отвори малка чанта за документи. Спенс изкачи стъпалата на верандата и седна на ръба на един стол, откъдето можеше да я наблюдава. Тя бе дребна и стройна като Либи, а тъмнокафявата ѝ коса бе грижливо сресана. Краката ѝ бяха дълги и правилни, а коленете ѝ, които добре се виждаха под ръба на полата, бяха малки и заоблени. По дрехите ѝ би могъл да познае, че идва от някоя друга част на града, защото бе много по-добре облечена от момичетата, които бе виждал в Саут Сайд. Предположи, че е на около двадесет и една или може би двадесет и две години.

— Мисля, че познавате мисис Джует — каза тя и бързо отметна глава нагоре. — Мисис Джует помоли да...

— Ха, това е онази жена, гдето дойде вчера да си пъха тук носа — отговори Спенс веднага. — Помня я! И да ви кажа честно, мис, никога в живота си не съм виждал такова нещастно подобие на жена. Ако трябваше да избирам да се отъркам в нея или в киселица, винаги бих предпочел киселицата. Ами тя далеч не е като вас, мис. Вие бихте били наслада за всеки мъж.

Жената се изчерви и погледна надолу към ръцете си. Спенс видя, че си хапе устните, за да скрие усмивката си.

— Аз съм мис Сондърс — изведнъж каза тя, като се стараяше гласът ѝ да звучи остро — от Отдела за социални грижи.

Сложи чантата на пода и кръстоса крака.

— Дадена ми бе инструкцията да ви посетя, мистър Даутит.

Спенс отвори уста да я пита защо ѝ е поръчано да го посети, но вместо да каже нещо, продължи да гледа втренчено в коленете ѝ. Мис Сондърс се изправи за момент и се опита да дръпне полата си надолу. След няколко опъвания на ръба обаче се отказа и седна с прибрани крака.

— Дойдох да ви видя във връзка с дъщеря ви Мейвис — каза мис Сондърс след малка пауза. — Мейвис ви е дъщеря, нали мистър Даутит?

— Така съм смятал винаги — отговори той с втренчен поглед.

— Добре, тогава бих искал да ви задам няколко въпроса за нея, мистър Даутит. Не трябва да се стеснявате като ми говорите, защото съм тук да ви помогна. Не трябва да ме считате за чужд човек, дошъл тук да си пъха носа в личните ви работи, а за приятел, на който може да се гласува доверие и който иска да помогне на семейството ви да се пригоди към сложната обстановка на съвременния живот. По време на циклите на икономическо и социално приспособяване всеки член на семейната единица трябва да съдействува за... хъм, за единството. Ясно ли е това, мистър Даутит?

— Не мога да кажа, че да, мис. — Той поклати бавно наляво и надясно глава. — Май че не мога да схвана какво ви е намерението.

— Нека го обясни по друг начин, мистър Даутит. Има моменти, когато всяко семейство се оказва изправено пред проблеми, произтичащи от неприспособеност към действителността, което се причинява от сложния характер на съвременния живот. Е, някои семейства постигат единогласие посредством това, което бихте нарекли семеен съвет и което, разбира се, е идеалният метод. Други, като вас например, приемат съвет от Отдела за социални грижи. И ето ме тук, за да ви предложи тази помощ. Всичко, което искам, е вие да ни съдействувате за... хъм, за това.

— Е добре — отвърна Спенс, — просто съвпадение е, че аз съм точно такъв човек. Обичам да се интересувам от всичко, което става. — Той я наблюдаваше несигурно и все още се чудеше за какво говори тя. — Може би ще мога да помогна, мис, ако ми кажете какво има.

— Хубаво, мистър Даутит — каза тя ентузиазирано. — Знаех си, че ще искате да помогнете. И така, Мейвис отсъства от дома от няколко дни, нали?

— Три или четири, струва ми се?

— Помъчили ли сте се да я намерите и я върнете пак вкъщи?

— Не мога да го сторя, мис, защото не знам къде да я търся в този голям град. Ако можех обаче да ѝ открия следите, положително щях да я върна. Аз и майка ѝ...

Мис Сондърс се наведе напред и сниши глас.

— Опитвах се да говоря с жена ви, докато ви чаках да се върнете, мистър Даутит. Тя не изглежда никак добре днес. Да не е разстроена заради Мейвис?

— Мод малко нещо не е добре, защото снощи взе твърде много тоник. Просто не ѝ обръщайте внимание, мис, ако се държи странно. То ще ѝ мине след време. Винаги ѝ минава.

— Е, да се върнем пак на Мейвис — започна тя.

— Нека ви кажа нещо, мис — прекъсна я той. — За това, което направи Мейвис, е виновен само Чет Митчел, ей там, съседът. Чисто и просто вината е негова. Първо, Мейвис не би избягала, ако не бе Чет. Аз го наблюдавам цяло лято и мога да кажа, че само чакаше случай, за да вкара Мейвис в къщата си. Преди няколко дни, когато аз бях в Саут Сайд, той го направи.

— Какво е сторил, мистър Даутит?

Спенс се поколеба няколко минути. Мислеше, че тя знае за какво говори и я погледна учудено. Мис Сондърс се усмихна окуражително.

— Чет Митчел я обработи, това е! — каза той ядосано. — Вкара я в къщата си ей там, докато жена му бе долу в магазина, а аз бях в града, и я обработи просто така, както се обработва малко момиче, което ви е дало възможност.

— Защо не го спряхте, мистър Даутит? — запита тя рязко.

— Да го спра ли? Че как можеше да го спреш, когато е станало! Тя си дойде тука важна и заяви, че отива там, където би могла да прекарва добре цялото си време с мъже и си отиде. Но аз ще се разплатя с Чет Митчел. Вие само почакайте и ще видите дали няма да го направя!

Мис Сондърс погледна надолу към документите в полата си. После ги преобърна един по един, като хапеше замислено устни.

— Мистър Даутит — каза тя и го погледна право в очите. — Бих искала да говоря много искрено с вас.

— Хайде, казвайте, мис! — подкани я той с кимване. — С мен не е нужно да си подбирате думите. Свикнал съм с такива приказки, каквито може и да сте чували, а може би и с някои, които още не сте чували. Всеки, който е живял с Мод толкова дълго, колкото мен...

— Нямах предвид точно това — побърза да му каже тя. — Туй, което искам да кажа, е, че искам да говоря открито с вас за вашата дъщеря.

— Мисля, че бих могъл да изслушам всичко, което ще кажете — рече Спенс и я погледна как отново кръстосва крака.

— Мейвис е пред прага на голяма беда, мистър Даутит. — Тя го погледна право в лицето, като се мъчеше да привлече вниманието му. — Единствената причина, поради която още не сме предприели преки действия по въпроса, е, че Отделът за социални грижи винаги дава на родителите една последна възможност да упражнят контрол върху децата си. Ето защо мисис Джует е идвала вчера тук да ви види и защо аз съм тук сега. Полицията ни съобщи за Мейвис и ние веднага взехме мерки, за да намерим начин да я върнем под вашите грижи. Ако задържите Мейвис вкъщи и следите за нея ежечасно, и ако ѝ попречите да се върне към живота, който води сега, нашият отдел ще препоръча тя да бъде оставена под опеката на родителите си. Мейвис сега е на тринадесет години и следователно е малолетна. Ако бъдем принудени да препратим въпроса до полицията, те ще я изправят пред съда за малолетни. Това значи, че тя несъмнено ще бъде изпратена в Дома за безпътни момичета. Всичко това може да се избегне, мистър Даутит, ако послушате съвета ми. Сега ясно ли е?

— Искате да кажете, че Мейвис наистина е тъй зле, мис?

— Това е много меко казано, мистър Даутит — отвърна тя строго. — Мейвис води живот на проститутка.

— И ѝ бяха необходими само три-четири дни, за да стигне дотам?

— Очевидно.

— Хъм, това доказва, че тя все пак се е метнала на татко си — каза той, като клатеше недвусмислено глава. — Ако не друго, то поне това показва, че ми е дъщеря. Когато реша да върша нещо, върша го докрай или въобще не го върша.

Мис Сондърс мълчеше и Спенс се чудеше какво още да каже. Знаеше, че тя очаква неговия отговор, но колкото по-дълго мълчеше, толкова повече се объркваше. Когато Мейвис избяга, той бе сигурен, че тя ще си навлече някаква беля, но никога не си бе представял, че това ще предизвика идването на жени като мисис Джует и мис Сондърс в къщата му. Винаги бе смятал, че когато полицията арестува момиче или жена, просто я изпраща в исправителен дом за тридесет дни и с това въпросът приключва.

— Сигурен ли сте, че разбирате сериозността на положението, мистър Даутит? — напомни му тя. — Изясних ли ви всичко?

Спенс кимна, без да бърза с отговора си. Започваше да чувствава, че е по-виновен за това, което бе станало, отколкото Чет Митчел.

— Само да можех да върна обратно семейството си в Бийсли Каунти, не бих имал никакви подобни неприятности — каза той със съжаление. — По-голямата ми дъщеря Либи ни напуска и се връща там, а ние останалите ще висим тук до края на живота си. Не мисля, че е добре да я спирам, защото тя си е решила да се омъжи за Джим Хауърд Венс. Но това просто ще постави мен, майка ѝ и Мейвис в много лошо положение.

— Мисля, че знам как се чувствувате, мистър Даутит — каза тя, като се наклони напред със съчувствие. — Вие не сте единственият човек със семейство, който иска да замине, но не може да спести необходимите пари. Това е много често явление днес. Въпреки че някои видове работа се предлагат в изобилие, има много мъже, които просто не са физически годни за тежък и напрегнат труд. Друго би било, ако разбирахте от някакъв занаят, защото сега се търси квалифицираният труд, но се страхувам, че е късно за мъж на вашите години да изучи някакъв нов занаят. В нашите списъци имаме стотици семейства, които не са могли да осъществят социалното и икономическото си приспособяване, така необходими в съвременния живот. Освен това хора, които са свикнали със селската среда, понякога въобще не успяват да се приспособят към градския живот. Често в съзнанието на такива хора се напластява психологическо негодуване срещу пренаселеността в града, а носталгията и жаждата за познати гледки пречи на пълното приспособяване. Ние, които направихме проучване на тези работи, признаваме тази сложна особеност на съвременния живот. И дотогава, докато всички вие не се

завърнете в старите си домове, най-доброто, което бихме могли да направим, е да се опитаме да спасим децата, особено младите момичета. Държа да знаете, че аз наистина съжалявам и искам да направя всичко, което е във възможностите ми, за да ви помогна.

— Грешката не е моя, мис — каза той. — Изглежда, аз просто не мога повече да преживявам тук, както по времето, когато работеше барутният завод, а младите момичета като Мейвис явно не се задоволяват да стоят мирно, след като са открили, че могат от улицата да си набавят пари за нови дрехи и разните там дрънкулки, които им харесват. Колко пъти съм се опитвал да измисля начин да се махнем оттук, преди Мейвис да пощурее, което тя впрочем непременно щеше да направи, но времето просто ме изпревари и сега станалото е станало. Ако не беше Пуър Бой обаче, това нямаше да се случи тъй скоро. За всичко е виновен Пуър Бой. Това не е нищо друго, освен една дълбока, мръсна дупка за бедняци като нас и тя става непрекъснато по-дълбока и по-мръсна. Но все пак мисля, че трябва да има места като Пуър Бой, иначе хора като мен не биха имали къде да живеят.

— Някой ден ние ще премахнем тези условия напълно, мистър Даутит. Съгласна съм с вас, че Пуър Бой е един позор. Кълновете на повечето злодеяния в града са именно тук. Ако имах власт, бих изгорила всичко до основи.

— Не го правете още, мис — каза той с разтревожен вид. — Ако изгорите къщите и бараките, ние няма да има къде да идем. Ще бъдем много по-зле от преди.

— Искам да кажа, когато му дойде времето, разбира се — отвърна тя. — Тогава ще построим образцово селище с паркове и игрища. Ще бъде град-градина.

— Това никак няма да ми помогне, ако ще събирате наем, мис. Хора като Флойд Шарп и мен не биха могли да останат. Ние ще трябва да си отидем и да започнем да търсим някой друг Пуър Бой.

Мод бе дошла до вратата и гледаше мис Сондърс. Спенс хвърли поглед към нея.

— Коя е тая? — запита Мод кисело.

— Ами, това е една дама, която е дошла да ни помогне — отвърна той бързо. — Тя ще ни помогне да върнем Мейвис пак вкъщи.

— Защо иска да го направи?

— Не знам защо, но нейната работа е да помага на хора като нас.

— Изглежда ми като някоя от ония продавачки на вратовръзки.

Мис Сондърс стана и прекоси верандата до мястото, където Мод стоеше на прага. Усмихна ѝ се приятелски и си протегна ръката. Мод не ѝ обърна внимание.

— Аз съм мис Сондърс — каза неловко тя. — Току-що говорех със съпруга ви, мисис Даутит.

— Аз съм тази, която ще говори с него за всичко, което е нужно! — отвърна Мод злорадо, като отстъпи назад и огледа мис Сондърс отгоре до долу с критичен и недоверчив поглед. Мис Сондърс бързо оправи жакета си. — Хич не ми харесват разните продавачки на вратовръзки, които идат тук и се опитват да се занасят зад гърба ми — добави Мод високо.

— Но вие не разбирате, мисис Даутит — запротестира мис Сондърс. — Аз съм тук официално в качеството си на представител на Отдела за социални грижи. Искам да помогнем на вашето семейство да се пригоди към сложната обстановка на съвременния живот.

Мод се втренчи в нея студено.

— Мод — заговори Спенс, — няма за какво да се тревожиш. Тази дама не върши това, което мислиш...

— И сама мога да мисля! — прекъсна го тя с остър и заповеднически глас. Обърна се и хвърли свиреп поглед на мис Сондърс. — Хайде, тръгвай, сестро, докато още можеш!

Мис Сондърс прибра набързо документите си в чантата и заотстъпва към стълбите.

— Мисис Даутит, добре би било, ако ме оставите да обясня защо съм тук — обърна се към нея тя.

— Ти вече ме чу веднъж, сестро!

Мис Сондърс спря, щом стигна до стълбите.

— Имам да изпълнявам свещен дълг — заяви тя, като гледаше Мод право в очите. — Мисис Джует ми възложи задачата да приспособя вашия живот към сложната обстановка на съвременния свят. Нищо от това, което казвате, не ще ме спре да изпълня дълга си, мисис Даутит, нищо!

— По-добре вдигай мършавия си задник и поемай пътя си! — извика Мод.

Мис Сондърс се огледа диво и скочи от верандата в двора. После спря и се вгледа умолително в Спенс, който отстъпваше от верандата.

— Не разрешавам никакви жени да идват тук и да се занасят! — заяви Мод спокойно.

— Хайде, Мод, не трябва да избухваш тъй! — упрекна я Спенс високо. — Тази дама знае едно средство да ни помогне. Тя не скитосва тук за това, което мислиш. После се обърна към мис Сондърс: — Нали съм прав, мис?

— Да — отвърна тя, преглъщайки със затруднение. — Така е.

Мод дойде до края на верандата.

— Ако още веднъж отвориш нахалната си уста, бейби, ще ти оскубя перушината веднъж завинаги!

Мод я погледна заплашително и мис Сондърс стисна чантата си здраво под мишница. Ръцете ѝ трепереха тъй силно, че бе изгубила всякакъв контрол над тях.

— Да не си глуха! — изруга Мод. — Чу ме, нали?

Спенс продължи да отстъпва към улицата, защото видя, че Мод слиза по стълбите.

— До гуша ми е дошло да се разправам с вас, авантюристски такива! — извика тя на мис Сондърс.

Мис Сондърс се обърна и изтича надолу по пътеката.

— Ха така! По-добре тичай! Ако те пипна само, никога вече не ще можеш да сваляш мъжете!

Мод почака мис Сондърс да стигне до улицата. Плю с отвращение, обърна се и влезе обратно вкъщи.

Спенс видя, че мис Сондърс бързо се качва в колата си и се затича през двора към нея.

— Мис, не обръщайте внимание на Мод — замоли той настойчиво. — Тя винаги много приказва, но няма защо да се безпокоите. Просто така, говори, без да мисли.

Мис Сондърс не поглеждаше към Спенс, а държеше очите си приковани в предната врата. Спенс пхна глава през прозореца на колата и сграбчи кормилото, за да ѝ попречи да потегли.

— А сега за Мейвис — настоя той нервно.

— Това е ужасно! — изохка тя и погледна Спенс. Лицето ѝ бе побеляло от страх. — Никога през живота си не съм била така унижавана. Когато карах обучението си по социални грижи, нищо подобно не бе споменато. Никога не съм и помисляла, че обществената работа ще ме сблъска с хора като нея. Страхувам се, че съм избрала

погрешно работата си — никога, никога не ще свикна с такъв език, мистър Даутит! О, какво да правя! Какво да правя! Толкова съм разстроена! През целия ми живот никоой никога не ми е говорил така!

— Не си отивайте, мис, преди да сте ни помогнали, както казахте, че ще направите! — замоли я Спенс. — Аз вече разчитам на това от момента, в който се появихте преди малко. Моля, не си отивайте, мис! Не би било справедливо, след като толкова засилихте надеждите ми!

— Ако само предполагам, че жена ви е изключение...

— Мод е най-доброто изключение, което някога е съществувало, мис. Просто не се безпокойте. Освен това, на този свят няма да попаднете на много такива като Мод. Тя винаги е била различна от другите жени.

Мис Сондърс прехапа устни, сякаш разбра, че трябва да вземе някакво решение. Спенс нетърпеливо я наблюдаваше.

— Така — каза тя с дълбока въздишка. — Обещавате ли да говорите с Мейвис, мистър Даутит? И да се опитате да я накарате да си остане вкъщи под ваша грижа?

— Положително ще направя всичко, каквото мога, мис — заяви той тържествено.

— Добре тогава — каза тя. Откъсна лист хартия от бележника си и надраска няколко думи за него. — Ето тук можете да я намерите. Ще вземете автобуса до покрайнините на града, ще слезете там, където обръща, и ще повървите около стотина ярда по шосето. Ще видите надписа на входа.

Спенс разгледа отблизо листа, изговаряйки думите буква по буква.

— Но аз съм чувал за „Бялата пуйка“! — възкликна той учуден. — Съвсем сигурно ли е, че Мейвис е там?

Мис Сондърс кимна и запали мотора.

— Е, дявол да го вземе! — извика той. — Чувал съм много за това място, но никога не съм и помислял, че ще отида там! Казвали са ми, че то с наистина първокласно.

— Да не забравите каква е целта ви, когато отидете там, мистър Даутит. Очаквам да заведете Мейвис с вас вкъщи. Отлично разбирате, нали?

— Нищо лошо не може да се случи, мис — увери я той и пусна кормилото. — Не се безпокойте.

— Ще трябва да дойда пак, за да мога да завърша доклада си — каза тя с въздишка и хвърли поглед към къщата. — Но когато се върна, искам да ме посрещнете тук, на улицата, мистър Даутит. Не мисля, че би било разумно да приближавам много. Жена ви очевидно е разстроена.

— Мод ще се оправи, докато дойдете пак — успокои я той. — Винаги ѝ става така и ѝ минава.

— Наистина се надявам, че ще се оправи — извика тя, когато колата ѝ тръгнаше. — Довиждане, мистър Даутит!

Спенс проследи автомобила, докато изчезне зад ъгъла, после погледна листа хартия в ръката си и изговори още веднъж думите буква по буква.

[1] Един ярд — 91.4 см. ↑

6

След като мис Сондърс си отиде, Спенс седя дълго на верандата. Той мислеше за всичко, което тя бе казала и се чудеше защо човек като нея, без да го е виждала нито веднъж през живота си преди, проявява толкова голям интерес към неговите беди и предлага да му помогне, когато в същото време светът бе пълен с толкова хора, подобни на търговците и инкасаторите на наеми, които дори не си правеха труда да го изслушат.

С изключение на Флойд Шарп, който би дал на Спенс последната си стотинка, ако сметнеше, че Спенс се нуждае повече от него, никой никога не му бе симпатизирал досега, камо ли да му предложи някаква помощ. Мисис Джует беше коравосърдечна многознайница, мис Сондърс бе мила и разбрана.

Когато той дойде за пръв път тук, намираше отворени врати навсякъде, където отиде. Търговците му махаха с ръка, когато вървеше по улиците, дори сами предлагаха да му дадат на кредит всичко, което иска. Инкасаторите по наемите никога не го преследваха, когато закъсняваше месец или два с плащането и даже стигаха дотам, че му казваха да не бърза. Той дори си купи кола на старо от един търговец, който не поиска никаква друга гаранция освен неговия подпис и този на Мод, надраскани на лист хартия. Всичко това се бе случило, разбира се, защото той работеше в барутния завод и взимаше всеки четвъртък по шестдесет и два долара и петдесет десет цента. Тогава Спенс мислеше, че на земята няма по-добри хора от жителите на Саут Сайд. После затвори барутния завод и той остана без работа, а отношението на всички като че ли се промени за един ден. Колата му, както и повечето от мебелите, бяха иззети; инкасаторите по наемите идваха всеки два-три дни и го заплашваха, че ще го изхвърлят, а когато той и семейството му започнаха да гладуват, търговците отказаха да му дават храна на кредит.

Оттогава нещата тръгнаха от зле по-зле. Когато видеше на улицата някой, който преди е бил сърдечно и приятелски настроен към

него, знаеше какво си мисли той. Човекът се чудеше още колко дълго градът ще трябва да понася тези преселници-хайдуци и парцаливи нередовни наемоплатци в Пуър Бой. За Спенс не беше нужно да му се казва, че вече не е желан тук; той можеше да прочете открита неприязън почти върху всяко лице, което срещаше. Веднъж мина край група бизнесмени, които приказваха пред една дрогерия, и дочу част от разговора им: „Още колко ще търпим тези отвратителни копелета тук в Пуър Бой?“ — каза един. — „Не мога да отговоря на това — каза друг. — Но ще ти кажа едно. Ако не се отървем скоро от тези кучи синове, някоя нощ ще ида да поставя динамит под всяка барака и след като гръмне, ще извлека всичко, което е останало от копелетата, извън града.“ Никой от тях не бе познал Спенс и той се позавъртя на ъгъла няколко минути, за да слуша. „Смешното е, че преди тази паплач да дойде и нарече мястото Пуър Бой, там живееха доста приятни хора“ — каза друг. — „Разликата е, че те си бяха наши бедни хора, а не тези нехранимайковци от баирите.“

Спенс си бе тръгнал, чудейки се какво биха правили същите тези хора, ако загубят работата си и имота си и се наложи да се преселят в Пуър Бой. Самата мисъл, че това би могло да се случи, го караше да се чувства много по-добре, защото в края на краищата той имаше Бийсли Каунти, където би могъл да се върне.

Чак след залез-слънце Спенс стана от стола си на верандата и влезе вътре. Жегата на деня още витаеше по стените и таваните на къщата, но вечерният бриз от Залива вече духаше през отворените врати и прозорци. Мод, напълно будна, седеше на леглото с глава и рамене, облежнати на стената. Тя го видя да минава няколко пъти през стаята. Най-после той седна на стола до нея.

— Отивам да търся Мейвис — каза ѝ той. Спря и зачака тя да отговори нещо. Мод се втренчи в него с безразличие. — Надявам се да я намеря и да я върна право вкъщи, Мод. Разбира се, може да загубя доста време, докато я открия, но едно е сигурно — че няма да се върна без нея.

Мод пак не каза нищо. Спенс се надяваше, че перспективата да върне Мейвис вкъщи би подобрила настроението на Мод и би направила по-приемливо предложението, което се готвеше да направи. Знаеше, че Мод има пари, защото бе сигурен, че Либи е оставила малко под възглавницата ѝ тази сутрин, но знаеше също така, че тя

подозира намерението му да вземе за себе си част от тях. Мод го гледаше студено.

— Ще бъде много хубаво, когато Мейвис се върне отново вкъщи — добави той, сякаш говореше на себе си. — Тя ще е капнала от умора и доволна да те види този път. Момиче като Мейвис чувства липсата на майка си много повече от някои други. В много отношения тя е все още дете. Нали, Мод?

Мод продължи да го гледа втренчено и подозрително.

— Дотам, където е тя, се пътува дълго с автобуса и трябва да тръгва скоро, за да не стане късно. Може би ще е гладна и щом стигна, трябва да съм в състояние да ѝ дам нещо за ядене. Не бих искал да се върне гладна. А ти, Мод?

Спенс бързо вдигна глава и погледна Мод, но когато очите му срещнаха нейния твърд, неотстъпчив поглед, не можа да долови никакво насърчение в израза ѝ. Той помисли колко много пъти в миналото се е опитвал да убеди Мод да му даде малко от парите, които Либи оставяше за нея, но нито един от аргументите, които бе използвал преди, не му изглеждаше подходящ. Той дълго мисли за това, като се опитваше всячески да измисли нещо, което би трогнало каменното сърце на Мод. По лицето му бавно се разля усмивка.

— Знаеш ли, Мод — подхвана Спенс, без да бърза. — Много съм мислил откак Мейвис избяга и да пукна, ако не съм абсолютно прав. Не смятам, че въобще някога би ми минало през ума, ако не беше онова, което се случи тук вчера следобед.

Той направи многозначителна пауза и погледна към Мод, като ѝ кимаше убедително. Мод не можа да скрие любопитството си.

— За какво говориш, Спенс?

— Колкото повече го премислям, толкова по-правилно ми изглежда.

— Кое, Спенс?

— А и не би било никак трудно да се направи.

Мод се протегна и сграбчи ръката му. Разтърси го решително.

— Няма ли да ми кажеш, Спенс? — замоли се тя.

Спенс я погледна за миг и се изправи на крака.

— Дявол да го вземе, защо не помислих за това преди? — каза си той и силно се плесна по бедрото.

— За Мейвис ли е, Спенс?

Той обиколи стаята няколко пъти и накрая дойде до леглото, като погледна Мод замислено. Поклати глава, сякаш едва сега бе намерил време да отговори на нейния въпрос.

— Какво ще стане с нея, Спенс?

— Ще омъжим Мейвис за някого, както Либи се омъжва за Джим Хауърд — каза той и седна до нея. — Но този път ще намерим някой, който има малко пари или добре платена работа. Тогава, веднага щом се омъжи, ще го накараме да ни даде пари, за да се върнем у дома. Никак няма да е трудно да се направи, защото има много мъже, които можем да накараме да се оженият за Мейвис. Тя е достатъчно млада, за да се хареса и на най-придирчивия, и тъй като е бягала, видяла е и сигурно е научила много трикове. Сега ми се струва, че туй, което й направи Чет Митчел, в края на краищата е добро, защото иначе Мейвис нямаше да си вгълпи да избяга и аз никога нямаше да се сетя за това. Но както и да е, това няма да ме спре да си разчистя сметките с него, защото точно това трябва да се направи.

Когато спря, за да си поеме дъх и да види какъв ефект е произвел върху Мод, той веднага забеляза, че тя мисли по предложението му. Вече не го гледаше със стъклен поглед, сякаш да покаже, че няма да се хване на въдицата; изглеждаше да мисли сериозно. Докато я наблюдаваше, Спенс разбра, че и той също го взема на сериозно и колкото по-дълго седеше там, толкова по-силно се убеждаваше, че нещо би могло да се направи.

— Познаваш ли някой, който би се оженил за нея? — запита Мод.

— Не, в момента не, но при толкова мъже наоколо, сигурно ще се намери някой, който да го направи веднага — отвърна той възбудено. — Не всички биха могли да й устоят, особено онези, които искат да се оженият за толкова млада като Мейвис. Във всеки случай, невинаги се падат по-млади от нея. Ще бъде наистина лесно.

— Как можем да бъдем сигурни, че има пари?

— Ще се погрижа да разбера, преди да я пусна да се завърти наоколо. Освен това, ще я предупредя, че да обича богат мъж, не е по-различно от това, да обича беден, само дето богатият ще иска повече за парите си. Във всеки случай, за една жена е еднакво лесно и да даде, и да не даде нещо в замяна.

— Жалко, че не знаех това преди двадесет и пет години! — възкликна Мод с горчивина. — Вместо да съм тук сега, щях да живея някъде в охолство.

Спенс стана и намери по-чиста риза от тази, която носеше. След като я облече, намокри косата си с вода и я заглади с четката на Мод.

— Сега можеш да ми дадеш малко от тези пари, Мод — каза той уверено. — Ще ми трябват, за да започна добре.

Отиде до леглото и протегна ръка.

— Ако похарчиш всичките ми пари и видя, че това не е нищо друго освен измама, повече няма да получиш нито пени от мен, докато съм жива — предупреди го тя. — Имам предвид точно това, което казвам, Спенс Даутит!

— О, няма за какво да се безпокоиш, Мод — отвърна той, като пъкна отворената си длан в нейната и зачака. — Твърдо съм решил да омъжа Мейвис. Това ще ни върне обратно у дома в Бийсли Каунти.

Мод мушна ръка под възглавницата и измъкна пет долара. После ги погледна, сякаш мълчаливо преценяваше дали това, което върши, е разумно или не.

Спенс ги сграбчи, преди тя да е успяла да промени решението си и грижливо ги сложи в малкото джобче на панталона си.

— Сега само си лежи и не се тревожи за нищо, Мод — каза ѝ той успокоително. — Всичко ще стане точно така, както ти казах. Докато се усетиш и аз ще се върна тук с Мейвис.

Без да губи повече време, той взе шапката си и излезе от къщи. През целия път по улицата до автобусната спирка мислеше за възможността да намери някой, който да се ожени за Мейвис, и когато стигна, бе успокоен от убеждението, че това може да се осъществи.

Пътуването през града бе дълго и той трябваше два пъти да сменя автобуса, веднъж на Саут Сайд и отново на последната спирка. Качването на различни автобуси и споровете с шофьорите за прехвърлянията го бяха изтощили и когато стигна края на автобусната линия в покрайнините на града, чувствуваше се тъй, сякаш бе работил цял ден.

Всички други пътници станаха и забързаха в нощта веднага щом автобусът спря. Повечето от тях бяха чиновници и служители в кантори, които бързаха да се върнат вкъщи за вечеря. Спенс, несвикнал с блъсканицата и бутането, почака, докато всички слязат и чак тогава

отиде до вратата. Когато стигна там, шофьорът броеше билетите и записваше цифрите в малка червена книжка.

Спенс го побутна с лакът.

— Нали е онова място, отсреща на пътя, синко? — запита той. — Нали това е „Бялата пуйка“?

Шофьорът остави книжката за билетите и вдигна поглед. Беше млад човек на около двадесет и три или двадесет и четири години с тънки кестеняви мустачки. Извади цигара и я запали.

— Това е, байно — отвърна той, като кимна и издиша дима. — За пръв път идваш, а?

— За пръв път съм въобще наблизко — отговори Спенс. — Нямах да дойда дотук, ако мис Сондърс не бе ме накарала. Отдавна съм чувал за „Бялата пуйка“, но никога не съм допускарал, че ще дойда насам.

— Коя е тя, байно? Някое от момичетата?

— Кой? Мис Сондърс? Не, не ми изглежда. Но говори тъй, сякаш знае много за това.

Шофьорът на автобуса смукна бързо няколко пъти от цигарата и изпълни въздуха с дим. Спенс заслиза по стъпалата към улицата.

— Е, не си давай зор, байно — предупреди го шофьорът. — Не се оставяй момичетата да те изгорят!

Спенс се обърна и погледна към момчето през отворената врата. То се изхили, като клатеше глава.

— Няма защо да се безпокоиш, синко — каза му той. — Дъщеря ми работи тук, в „Бялата пуйка“.

Шофьорът отвори уста, сякаш да отговори, но минаха няколко минути, преди да каже нещо.

— Е, проклет да съм! — възкликна той, гледайки Спенс съсредоточено. — Може би ти си прав, а аз греша, байно.

Спенс се готвеше да тръгне по шосето, когато се сети за това, което бе намислил да стори. Върна се и се протегна през вратата.

— Ти сигурно имаше добра заплата, като караш автобус, нали сине? — запита той.

— Добра — отговори момчето. — Би могла да бъде по-малка.

— Какво ще кажеш, би ли се оженил?

— Някой ден, байно. Не бързам. Тъй както съм сам, ми е много добре.

— Не би ли искал да се ожениш за едно хубаво момиче, което ще се държи с теб добре, но да го направиш веднага?

Шофьорът смукна няколко пъти от цигарата и запрати фасата през вратата над главата на Спенс.

— Какъв е номерът, байно? — попита той.

— Няма никакъв номер, синко — отвърна Спенс с надежда. — Ако си съгласен, мога да уредя това веднага. Само да кажеш и се заемам.

— Сигурно е нещо много напечено, за да не можеш да се справиш сам?

— Просто се опитвам да ти направя услуга, сине.

— Слушай, на теб сигурно ти хлопа някоя дъска — засмя се той.

— Какво се опитваше да направиш, да ми продадеш булка, поръчана по пощата?

— Това е Мейвис, дъщеря ми — отвърна Спенс бързо.

— Тази, дето каза, че работи в „Бялата пуйка“?

— Точно тъй! Е, какво ще кажеш за това, сине?

Момчето запали мотора и включи на скорост. Автобусът бавно потегли.

— А бе, байно, ти сигурно си откачил, ако мислиш, че ще се ожения за някоя от тези кукли! — извика той през вратата. — Другояче ще гледам да се закопая.

Спенс гледаше как автобусът обърна и тръгна с рев надолу по посока на града. Когато червените му и зелени стопове изчезнаха в нощта, той се запъти към малкия електрически надпис стотина метра по-долу. Като приближи дългата ниска сграда, видя петнадесет или двадесет автомобили, паркирани от двете ѝ страни. Няколко мъже слязоха от една кола и влязоха вътре.

Спенс се изкачи до входа и блъсна вратата. Ярък прожектор блесна право в лицето му и го заслепи моментално. Той засенчи очи с двете си ръце, мина покрай вратата и влезе в малък тесен хол. Някой пристъпи от мрака и сграбчи ръката му. Спенс успя да забележи едно сурово лице със стиснати устни, което гледаше втренчено в него, а после още едно — тъмно и с белези — се появи пред него.

— Как се казваш? — запита грубо един от мъжете.

— Ами, аз съм Спенс Даутит.

— Откъде си?

— Ами, живея в Саут Сайд.

— Как си изкарваш прехраната?

— Работих в барутния завод, преди да го затворят — отвърна Спенс.

Един от мъжете го изблъска отново пред прожектора.

— Това е частен клуб, само за членове — каза мъжът с белязаното лице.

— О, няма значение — заговори Спенс. — Аз ходя до Бил Терънт в Саут Сайд от време на време. Това е също частен клуб.

— Претърси го, Джейк! — извика мъжът с белязаното лице. — Имаш ли пистолет или нож в себе си? — запита той Спенс.

— Нямам — отвърна Спенс.

Усети две ръце, които го потупваха под мишниците, около бедрата и надолу по двата крака.

— Няма нищо — потвърди мъжът с тънките устни.

— Добре, момче — каза другият на Спенс, като го смушка. — Влизай!

Спенс се препъна през вратата и влезе в голяма стая, изпълнена с миризма на тютюнев дим, бира и потни тела. Силна, проглушаваща ушите музика се носеше от един мюзикбокс, който искреше от непрекъснатото сменящите се цветни светлини. Той се запъти през тълпата мъже към бара от другата страна на стаята.

Повечето от мъжете носеха отворени спортни ризи с къси ръкави, въпреки че няколко души бяха със скъпи леки летни костюми. На Спенс му се стори, че в стаята има най-малко седемдесет или осемдесет мъже и се изненада, че вижда такава голяма тълпа. У Бил Терънт рядко се събираха повече от тридесет-четиридесет души наведнъж.

Все още се мъчеше да си проправи път до бара през тълпата, когато усети, че някой се притиска до него. Погледна да разбере кой е и с изненада видя едно младо момиче, което му се усмихваше. Реши, че е на петнадесет или на шестнадесет години, въпреки че начинът, по който бе вдигнала косата си на върха на главата, я правеше да изглежда няколко години по-възрастна. Спенс се отдръпна, защото тя продължаваше да притиска тялото си о неговото. Никога през живота си той не бе виждал на обществено място момиче с толкова малко дрехи по себе си и при това така не на място сложени. Фактически

роклята ѝ едва ли започваше по-горе от кръста и стигаше до земята, а на всичко отгоре бе и цялата разцепена отпред. Тясна дантела бе праметната през рамото ѝ, сякаш тя не знаеше какво друго да прави с нея, но той намери, че е напълно излишна, тъй като не служеше за нищо.

Спенс се вгледа със зяпнала уста в голото ѝ тяло. В Пуър Бой през горещите летни следобеди, когато температурата се качваше до около сто градуса^[1], Мод и Мърт, Либи и Мейвис, както и останалите момичета и жени, не виждаха нищо лошо в това да ходят из къщи голи, защото това бе единственият начин да не овлажняват дрехите им от потта, но нито една от тях никога не бе излизала на улицата или на обществени места, без да облече повечето от дрехите си.

— Самотен ли си, моето момче? — запита момичето, като сложи ръка на рамото му и се облегна на него, а миглите ѝ затрепкаха измамно обещаващо.

— Ами... сега, не знам — отвърна той неловко, като я гледеше втренчено. — Когато влязох тук преди малко, съвсем не мислех за това.

— Но ти може би си самотен, нали, моето момче? — запита отново тя и притисна коляно о неговия крак.

— Във всеки случай, това не е далеч от истината.

— Какво ще кажеш, ако се позабавляваме двамата, а?

— Ами, не съм мислил по това, но...

Спенс се озърна неловко. Мъжете стояха само на няколко крачки от него и той се изненада, че те не обръщат никакво внимание на момичето.

— Но какво? — запита тя.

— Ами, то е нещо, за което не би било трудно да се помисли — отвърна той.

Тя мушна ръка в неговата и се облегна интимно на него.

Спенс погледна към гърдите ѝ.

— Какво има, моето момче? — запита тя, като го раздруса за ръката.

— Мис, може би това въобще не е моя работа — отвърна той, наведе се към нея и сниши глас тъй, че никой да не чуе. — Може би това съвсем не е моя работа, но гърдите ви се виждат.

Момичето отстъпи, издърпа ръката си и за момент се вгледа някак особено в него. След това изведнъж избухна в смях.

Спенс се почувствува неловко. Беше сигурен, че всички в стаята му се присмиват. Огледа бързо мъжете наоколо, но те дори не го поглеждаха и когато се обърна отново към момичето, то си беше вече отишло. Видя я да тича към друго момиче, което стоеше близо до вратата. Смеейки се още, тя сочеше към Спенс. Той се обърна и колкото може по-бързо си проби път през тълпата до другата страна на стаята. Музиката от бокса започна отново и Спенс се зарадва, че вече не може да вижда момичетата, нито да чува техния смях. Намери едно място на бара, напълно скрито от погледи.

[1] По Фаренхайт. ↑

— Дай ми едно уиски и малко бира! — каза той на едрия плешив човек зад бара. Разгъна смачкана банкнота от един долар върху влажното дърво и изглади гънките ѝ с пръсти.

Барманът изгледа Спенс изпитателно.

— Откъде си, приятелю? — запита той. — Не си спомням да съм те виждал тук преди.

— Живея в Саут Сайд — отвърна Спенс, като буташе долара през бара. — По-добре дай едно двойно уиски и чаша бира!

— Може би няма и да те видя повече тука — каза барманът, като поклати глава. Сложи бутилка и чаша и наля бирата. После взе долара на Спенс и маркира на касата. — И ако си свикнал с това, приятелю, хич не ме интересува как го пиеш. Плащат ми, за да обслужвам бара, а не да давам съвети!

Той кимна още веднъж натъртено на Спенс и отиде в другия край на бара да обслужва клиенти. Спенс гаврътна уискито и бирата и бързо напълни чашата отново. След малко барманът се върна и сложи бутилката на полицата.

— Винаги оставяме новия клиент да направи това веднъж — каза той и погледна Спенс многозначително. — Шефът казва, че е добре за алъш-вериша, но само веднъж.

Той се облегна с лакът на бара и загледа Спенс.

— Дявол да ме вземе, ако това не е първият път, когато виждам толкова много млади момичета, и то тъй разголени! — заяви Спенс, като махна с ръка към стаята зад себе си. — Как, по дяволите, издържаш на това, братче?

Барманът сложи двете си ръце на бара, наведе се напред и започна да почуква Спенс с пръст.

— Свикваш с това, приятелю — заяви той. — В живота е така с всичко, което виждаш често. След известно време това, което гледаш тук наоколо, започваш да възприемаш тъй, сякаш си фермер, който

върви из нивата си и забелва тук-там по някой клас, за да види как зрее житото. Разбираш ли какво искам да кажа, друже?

Той намигна на Спенс, като отметна недвусмислено глава. Спенс отпи от уискито.

— Някога — продължи барманът и огледа бара от единия до другия край, а после прекара ръка по плешивата си глава, някога имаше два вида жени. Лоши и добри. Сега има само едни — лошо-добри. — Той заклати бързо глава. — Разбираш ли ме, друже?

Преди Спенс да има възможност да каже нещо, барманът започна да го тупа по ръката.

— Родителите като че ли вече не дават пукната пара за това, какво става с дъщерите им — подхвана той. — Струва ми се, че те всички отглеждат дъщерите си само за да се превърнат в курви, когато пораснат достатъчно, за да бъдат годни за това. — Барманът поклати тъжно глава. — Не беше така едно време, когато бях млад. Тогава хората се гордееха много с децата си и единствените жени, които можеха да се намерят в място като това, бяха старите проскубани курви. Сега само погледни онези момичета там! Те не би трябвало да са тук. Трябваше да са си вкъщи. Но мъжете, които имат млади дъщери, хойкат всяка вечер с младите дъщери на други мъже и са толкова заети с това, че хич не им пука какво става с техните собствени.

— Знам какво искаш да кажеш — рече Спенс, като кимна в съгласие. — Защото аз самият имам две. По-младата сега навърши тринадесет и си блъскам главата как да я намеря. — Той спря и се втренчи със зяпнала уста в плешивия барман.

— Какво има? — запита барманът, като се обърна и се огледа в огледалото зад бара. — Защо ме гледаш тъй?

— Хей! — възкликна Спенс и остави празната чаша от уиски. — Какво ще кажеш, ако се ожениш? Имаш си хубава работа тук и изглеждаш като...

Барманът протегна голямата си тежка ръка и тупна Спенс по рамото.

— Приятелю — каза той и се ухили, — пред теб е човек, който се е опитвал три пъти и е платил скъпо, за да му уври главата. Последната жена, за която се ожених, държеше козметичен салон. Ако не знаеш какво става в някои от тези места, ще ти кажа. Първо, тя си

имаше една малка задна стаичка. Отначало, когато я видях, не й обърнах голямо внимание, но един ден, след като бях женен вече от седмица, влязох през задната врата й заварих вътре жена си и две млади момичета, които идваха два пъти седмично през цялото лято. Няма смисъл да ти разправам какво ставаше там, защото щом живееш в Саут Сайд, знаеш също много добре какво става край тебе. Тогава си грабнах шапката и офейках, и бягам всеки път, когато стане дума за женене. Бога ми, тъй е. Консервиран съм като пушен свински бут! Никакво женене повече, докато времената не се променят!

— Това не е причина да се откажеш напълно — каза Спенс настойчиво. — Имам дъщеря, която би била добра съпруга за всеки мъж. Освен това, не е толкова стара, че да е изхабена. И веднага ще се научи как да се грижи за мъжа си.

Барманът отиде да наточи няколко бири за клиенти и се забави известно време.

— Друже — рече той, като се върна, — ценя всичко, което каза, но аз просто не съм човек за женене дотогава, докато времената не се променят. Обаче може би ще мога да ти помогна. — Той вдигна глава и се огледа из стаята зад Спенс.

— Как? — запита Спенс учудено.

— Има един, който идва тук всяка вечер и би могъл да бъде този, когото търсиш. — Той продължи да оглежда помещението. — Разбира се, не мога да бъда напълно сигурен. Но ако има някой, който би се съгласил, това е Бъбър...

Той се изправи и отиде в края на бара. След като огледа и другата част от стаята, Спенс го видя да маха на някого. Когато се върна при Спенс, един млад мъж на около двадесет и пет години, разпуснат и блед на вид, си пробиваше път с лакти към бара. Имаше тъмна коса и беше добре облечен, но първото нещо, което Спенс забеляза у него, бе ухилването. Той се хилеше, сякаш това бе единственото нещо, което е правил цял живот.

— Ела тук, Бъбър! — повика го барманът, като се протегна и го дръпна към бара. — Искам да те запозная с един мой приятел. — Той кимна към Спенс. — Бъбър, запознай се с... — барманът погледна към Спенс. — Ей, как ти беше името, впрочем?

— Ами, аз съм Спенс Даутит.

— Да. Така беше. Бъбър, запознай се със Спенс Даутит.

— Хей — отвърна Бъбър, все още широко ухилен.

— Здравсти — каза Спенс сериозно.

— Дай ни по едно, Майк! — извика младежът на бармана. Постави лакът на бара, облегна се тежко на него и се ухили на Спенс. Докато наливаха напитките, Бъбър извади една петдоларова банкнота от джоба си и я хвърли на бара.

— Е, приятелю — каза барманът, като се наведе напред, — ето човека, с когото трябва да разговаряш за това. Бъбър се жени от време на време, просто, за да не загуби навика. Точно сега е в след брачен период и е време да опита пак. Нали тъй, Бъбър?

Бъбър глупаво се ухили.

— Тъй е, Майк — потвърди той, като бутна чашата си през бара, за да я напълнят отново.

— Какво работиш? — запита Спенс. — Работиш, нали?

Майк, барманът, се изкикоти.

— Работя на комисионно — отговори Бъбър с широко ухилване. — Познато ти е нали?

— Не мога да кажа, че знам — призна Спенс. — Добри пари ли изкарваш?

— Дали изкарвам добри пари! — засмя се Бъбър. — Виж ти!

— Значи, печелиш много?

— Слушай, човече, не се безпокой дали изкарвам пари. Винаги мога да вадя много мангизи.

Спенс нервно захапа върха на езика си. Не му харесваше пъпчивото, поресто лице на Бъбър и непрекъснатото глупаво хилене, но не можеше да пренебрегне факта, че би могъл да убеди младежа да се ожени за Мейвис.

— Кажи ми за това момиче? — попита Бъбър. — Каква е? Руса или черноока?

Спенс наблюдаваше глупавото лице на младежа и се чудеше защо през цялото време се хили.

— Ако знаеш някоя, за която бих се съгласил да се ожения, трябва да ми кажеш как изглежда, приятелю. — Той мушна силно Спенс в ребрата. — Това е важно.

— О, тя е хубава — увери го Спенс бързо. — Тя е по-хубава от повечето момичета, които хойкат наоколо.

— Като начало, това е достатъчно за мен — кимна Бъбър. — Само да не е руса. Не е, нали? Последната, за която се ожених, беше руса и сега искам малко смяна.

— Тя има тъмнокестенява коса, която понякога изглежда почти черна — уточни Спенс.

— Колко е годишна?

— Ами, не мога веднага да кажа точно — отговори стеснено Спенс. — На колко години би искал да е, например?

— Колкото по-млада, толкова по-добре. Не падат често много млади.

— И ти би поискал да се ожениш за нея, тъй млада както е и прочие?

— Разбира се! Защо не! Дявол да го вземе, не съм бил женен от доста време! Ще си опитам късмета, друже!

— И няма да се измъкнеш в последната минута?

— Не, ако тя си струва — отговори той, като навря ухиленото си лице в лицето на Спенс и го тупна по гърба. — Това е важното, нали Майк?

— Важното е не какво струва — отвърна барманът компетентно, — а какво дава.

Спенс сграбчи ръката на Бъбър.

— Ако отида и я доведа тук, ще се решиш ли да се ожениш за нея, веднага? — запита той нетърпеливо.

— Друже, това няма да е трудно да стане, ако тя ми хареса, нали? — заяви Бъбър. — Къде е тя сега?

— Ще я намеря — каза Спенс и потупа ръката на младежа. — Ти постой, не си отивай! — Изпи остатъка от уискито и бирата и тупна Бъбър по гърба. — Няма причини да не ти хареса, сине — увери го той. — Тя непрекъснато ме навива вкъщи, а аз съм ѝ близък роднина.

Спенс отново потупа Бъбър приятелски по гърба и се отдалечи, като си пробиваше път. Мина през стаята, оглеждайки момичетата. Щом стигна до другата страна, спря и се озърна объркано. Видя пет-шест момичета, но нито едно от тях не беше Мейвис. Докато се чудеше как да я намери, усети, че някой се притиска в него. Обърна се сепнато и видя друго момиче, разголено до кръста, което му се усмихваше. Беше облечено почти така, както първото, с което бе разговарял.

— Нека идем и седнем някъде, а, моето момче? — предложи тя подкупващо. — Какво ще кажеш?

— Да ви кажа божата истина, мис, точно сега нямам време — отвърна Спенс, като се опитваше да се отдалечи от нея.

— Е, хайде, разпусни се — каза тя, като го дърпаше за ръката и стискаше дланта му. — Името ми е Джери. Добре ще те забавлявам, моето момче. Няма нужда да търсиш повече. Знам какво да направя, за да прекараш добре.

Спенс се повдигна на пръсти и се опита да види какво бе станало с Бъбър. Не можа да го види на бара и се обезпокои много. Той бутна момичето, за да го накара да се махне. — Съжалявам, мис, но тъкмо сега трябва да тръгвам — каза той нервно, докато се опитваше да я накара да се махне. — Веднага щом намеря Мейвис, може би.

— Мейвис е навън сега — заяви тя бързо, като се вкопчи здраво в ръката му. — Защо не ме оставиш да те забавлявам, моето момче? Няма защо да чакаш Мейвис.

— Къде е тя? — запита той и се обърна към нея.

— Навън е, извикаха я.

— Но аз трябва да я видя! — запротестира Спенс, като усети, че го дърпат към вратата.

— Така си мислиш — подхвърли Джери заядливо. — Ти просто не познаваш Джери, момче! Ще ти покажа защо не трябва да я чакаш! Хайде!

Тя го преведе през една врата в по-голяма стая. В единия край имаше две големи маси за игра със зарове, един бар на противоположната страна и малък дансинг в средата. Имаше маси и столове, наредени в кръг около дансинга, както и един подиум до стената, където трима негри седяха сред странен на вид асортимент от музикални инструменти. Единият от негрите свиреше на пиано, когато Спенс и Джери прекосиха дансинга и седнаха на една свободна маса.

Почти веднага един келнер застана до лакътя на Спенс и го учуди с внезапното си появяване.

— Какво да бъде? — запита той рязко.

— Уиски и бира — поръча Спенс, без да мисли.

Джери кимна на келнера и придърпа стола си близо до Спенс. Той усети ръката ѝ около врата си.

— Какви бяха всички тези приказки, дето се опита да ми наприказваш? — запита тя, леко нацупена. — Не ме ли харесваш, моето момче?

— Не е там работата, мис — запротестира той. — Едва ли съм имал време да реша дали или не, дори и да съм искал. Но трябва да намеря Мейвис, тъй че аз...

— Виж какво, момче! — заяви Джери, като обхвана врата му с ръка и го притегли към себе си. — Нека не спорим за Мейвис. Ние с нея непрекъснато си разменяме срещите. Тя няма да ти се сърди.

— Работата е друга, мис. Аз действувам по една сигурна система, която...

Няколко музикални инструмента гръмнаха с оглушителен шум. Тримата негри свиреха на пиано с ръце, надуваха тръби и биеха барабани с крака. Спенс се озърна тъкмо когато завесите се разтвориха пред една врата до подиума и видя как едно момиче премина с танцови стъпки през дансинга. Той се изправи на стола си. Момичето държеше пред себе си малък черен кожен маншон.

Келнерът постави уискито и бирата на масата и ръгна Спенс в ребрата с кокалчето на палеца си.

Спенс бръкна в джоба си и извади долар.

Момичето се въртеше в средата на дансинга, като държеше плътно до тялото си малкия черен маншон. Музиката изведнъж стана бавна и тя започна да движи тялото си напред и назад, а краката ѝ останаха неподвижни. Спенс се надигна от стола си, за да може да вижда по-добре, но Джери го дръпна назад.

— Виж какво — протестира той ядосан, — това е нещо, което искам да видя на всяка цена!

Танцорката премина през дансинга и се закова пред една от близките маси, докато един от мъжете не и хвърли монета. Тя се наведе и я вдигна, като тогава задържа за момент маншона зад гърба си. Спенс се присегна за уискито и го изпи на един дъх. Джери го дърпаше за ръката.

— Дай ѝ двадесет и пет цента, моето момче! — подкани го тя. — Хайде, бъди щедър!

Спенс извади двадесет и пет цента и ги вдигна, за да ги види момичето. Тя се обърна и затанцува към масата на Спенс. Той се протегна и ѝ даде парите, а тя започна да се извива от една страна на

друга в такта на музиката. Един мъж зад Спенс се облягаше на рамото му и ръгаше главата му с лакътя си.

— Хвърли го, бейби! — викаше колкото му глас държи мъжът върху рамото на Спенс.

Спенс също искаше тя да хвърли маншона, но не можеше да търпи повече болезнените удари по ухото си. Той се изправи, замахна с юмрук, присвивайки едното си око, като се мереше грижливо, и удари човека по челюстта с всичка сила. Непознатият се олюля назад в тълпата.

Момичето извиваше бедра във въртеливо движение, когато Спенс седна. Той облиза напуканите си устни и посегна над главата за бирата. Момичето бавно издигаше маншона над главата си и Спенс вдигна чашата. Преди да успее да изпие бирата обаче, усети как някой се обляга тежко на рамото му. Отмести поглед от момичето достатъчно дълго, за да разпознае отново същия човек.

— Я ми подхвърли това, бейби! — викаше мъжът над главата на Спенс.

Тя го погледна и се усмихна. Маншонът бе високо над главата ѝ, но непознатият удряше с двата си юмрука по ушите на Спенс. Той се страхуваше, че може да изпусне нещо, ако стане и удари непознатия отново, затова закри уши с ръце и се загледа в момичето. Тя се бе обърнала и бедрата ѝ се извиваха в такта на музиката.

— Не е ли бомба! — провикна се мъжът, като сграбчи главата на Спенс с две ръце и го разтърси грубо. Спенс се озова лице срещу лице с човека. — Приятел, това се казва работа, нали!

Музиката спря и момичето изтича през дансинга. Преди да изчезне зад завесите, около подиума се посипаха дребни монети, а негрите скочиха долу и започнаха да ги събират.

Непознатият, който стискаше главата на Спенс като в менгеме, я пусна и се отдалечи.

Спенс облиза сухите си устни и погледна към Джери. Тя се усмихваше и се притискаше до него.

— След пет минути ще има нов номер — довери му тя.

— Искаш да кажеш, че ще има друго момиче, което ще излезе като това само с един малък кожен маншон? — запита той с недоверие.

— Всички момичета се изреждат — кимна тя. — Това е част от работата ни.

— И вие също?

— Разбира се.

— Ей, дявол да го вземе! — възкликна той, като клатеше глава.

— Наистина бих искал да зная какво ще измислят сега.

Келнерът седеше до Спенс и го мушкеше с палец в ребрата.

— Колко пари ти остават? — запита Джери.

Спенс извади две банкноти по един долар и няколко монети по пет и десет цента.

— Това ли е всичко? — запита Джери с възмущение.

Спенс кимна.

— Няма повече пиене! — заяви тя рязко на келнера.

Той се обърна и се отдалечи.

— Ела с мен! — каза тя повелително. Стана и издърпа Спенс за крака. — Отиваме в пансиона.

— Почакайте една минута, мис! — запротестира той. — Казахте, че след пет минути ще излезе друго момиче, а аз искам да гледам още такива работи!

— По дяволите! — отвърна тя твърдо, като раздруса ръката му. — Ела с мен, преди да си изхарчил това, което ти остава. Хайде, моето момче!

— Но аз не искам да изпусна още една гледка като тази — запротестира отново той, като се опитваше да издърпа ръката си. — Никак не сте добра, мис!

— Дявол да те вземе! — изруга Джери сърдито и го повлече от масата през дансинга. — Отиваме в пансиона!

Тя го проведе през една врата в слабо осветен хол. Когато стигнаха до края му, Спенс видя дебела негърка, която четеше някакво любовно списание под един лампион.

— Мами — запита Джери, като все още държеше ръката на Спенс, — къде е свободно?

Негърката остави списанието, отбеляза си грижливо страницата и се изправи на крака.

— Здравсти, мис Джери! — отвърна мило, Мами. — Цяла вечер не съм те виждала.

Негърката хвърли остър поглед към Спенс, като го преценяваше бързо. След като го разгледа от главата до петите, тя изви презрително глава и се отдалечи. Те я последваха в хола, докато тя блъсна една от

вратите и влезе вътре, за да запали лампата. На излизане се изправи до вратата с ръце, скръстени на корема. Застана в очакване, а Спенс мина покрай нея и влезе в стаята, без да ѝ даде двадесет и пет цента.

— Хъм — изръмжа тя презрително. — Още един от тази за нищо негодна бяла измет!

После затръшна вратата.

Когато Спенс се огледа в стаята, видя, че Джери стои пред огледалото и реше косата си. Той я наблюдаваше и се олюляваше на краката си. Уискито и бирата не му позволяваха да гледа предметите по-продължително и скоро масите, столовете и стените започнаха да танцуват пред очите му. Присегна се към края на леглото, за да се задържи.

— Къде е Мейвис? — запита с висок глас. — Искам да видя Мейвис!

Джери грубо го разтърси.

— Вече ти казах, че Мейвис е навън! — изруга тя. — Може въобще да не се върне тази вечер! А сега млъквай, казвам ти!

— Трябва да намеря Мейвис, защото той може и да не чака повече — простена Спенс, като се обърна и се запрепъва към вратата. — Затова трябва да отида да я намеря.

Докато отиваше към вратата, Джери го заудря.

— Няма да го изпусна, каквото и да става!

— О, млъквай! — извика тя нетърпеливо.

Обърна го и той продължи да върви, докато се удари в края на леглото и се строполи напреко върху него.

— Къде са парите? — запита тя.

Спенс извади двете банкноти по един долар. Джери ги издърпа от ръката му и ги закопча в дрехата си.

— Трябваше да те доведе тук, преди да си изхарчил остатъка за пиене! — изруга тя, като се върна към леглото и седна до него. — Френска или обикновена? — запита студено, разтърсвайки го, докато той отвори очи.

— А? — измърмори Спенс.

— Чуваш ли ме, копеле! — извика Джери и заудря лицето му, докато очите му замигаха от болка.

Той се надигна на лакът и разтърка парещите си бузи. Тя изблъска ръката му и го плесна отново с всичка сила.

— Да ме вземат мътните, ако този свят не е с главата надолу — изохка той, като я наблюдаваше с озадачен вид. — Първо ме посрещат топло навсякъде, а после ме бият, сякаш не съм нищо. И ако не беше мис Сондърс, никога не бих узнал нищичко за това. Наистина понякога нещата се развиват по странен начин!

— Какви ги дрънкаш всъщност? — запита тя.

Спенс я погледна с любопитство.

— Защо не ми отговаряш, копеле? — изкрещя тя високо.

Преди той да успее да отвори уста, тя отново го заудря по лицето. Спенс закри глава с ръце, докато тя не престана.

— Мис — заяви той, — аз може да забравям, но знам прекрасно, че не съм се пазарил за такова нещо.

— Ах ти, копеле, ах ти! — извика тя, удряйки лицето му с всички сили.

Изправена в леглото, с гръб удобно подпряна на стената, Мод говореше непрестанно през последните два часа. В такива моменти говоренето сякаш ѝ костваше по-малко усилие дори и от дишането. Тя вече го бе обвинила за всичко на този свят, за което би могъл да се сети, ако той говореше, както и за много повече неща, които не биха му дошли наум, и все още продължаваше да говори. Спенс седеше спокойно в съседната стая с крака върху кухненската маса и с мрачна усмивка на набръчканото си от слънцето лице. След двадесет и пет години брак той се бе научил да седи неподвижно и да държи устата си затворена, когато Мод започнеше някоя от своите тиради. Лятната жега, която по това време на годината притисваше земята малко след изгрев-слънце, та чак до залез, изби в капки пот по лицето му. От време на време той предпазливо вдигаше ръка и избърсваше влажното си чело с ръкава на ризата. Роякът едри, черни мързеливи мухи, който се въртяха непрекъснато в къщата, бръмчеше в непрестанни кръгове около запушалката на каната със сорго, оставена върху масата.

— Ако не беше пустият ти мързел и некадърността ти, би направил нещо, за да ме върнеш у дома, а не само да приказваш — казваше Мод дрезгаво, защото чувствуваше, че гърлото започва да я боли, след като бе говорила цялата сутрин. — Една година вече откаж каза, че си отиваме у дома, а все още сме тук, и то по-зле от когато и да било, а и с всеки изминат ден затъваме все повече. Ако се бях омъжила за жилав, трудолюбив мъж, като някой от напетите кандидати, които отблъснах, за да се омъжа за теб, нямаше да бъда в това тежко положение, в което сега съм, и това ти е добре известно. Никой от тях не би седял тук като тебе години наред, без да върши нещо. Ти ми беше казал, че ако се омъжа за теб, ще ми построиш хубава бяла къща с изба и таван, а се озовах тук, в Пуър Бой, където дори негрите и мексиканците не биха живели, та и пари да им дават. Да опустея, гдето те послушах, Спенс Даутит! Ти се оказа такъв нехранимайко, че дори собствените ти дъщери не искат да живеят под един покрив с тебе. И

аз ни най-малко не обвинявам Либи и Мейвис за това, че са си отишли. Не, не ги обвинявам! Ако бях млада и хубава както на времето, с апетитна фигура като тях, аз също бих излязла да се веселя и забавлявам. Има много мъже, които биха ме задиряли, защото никога не съм имала остарели разбирания за свалянето на мъже, въпреки че сама го казвам. Само попитай някой от старите ми кандидати, ако не ми вярваш. А погледни ме сега! Нищо не е останало от външността ми след двайсет и пет годишно изхабяване заради тебе и сега трябва да лежа в това легло дни наред безпомощна и слаба и не бих могла да забавлявам никакъв мъж, дори и да можех ей сега да се протегна и да докосна някого. И отгоре на всичко снощи излезе някъде и изхарчи петте долара от трудно припечелените пари на Либи, които сглупих, че ти дадох.

Тя замълча, докато успее да си поеме достатъчно въздух, за да свърши.

— И при това все още не си довел Мейвис със себе си, след като ми проглуши ушите с твоята лъжа.

Спенс пое дълбоко въздух и кръстоса по-удобно крака върху кухненската маса. Знаеше, че само ще си губи времето и силите, ако се опита да се обади, преди Мод да му даде възможност да каже нещо. Роякът мухи забръмча в знак на протест, когато мърдането на краката му смути тяхното мирно кръжене около каната със сорго.

— Слушаш ли ме, Спенс Даутит? — извика Мод и словоохотливо повиши глас. — В кухнята ли си още?

— Точно тук съм и слушам, Мод — отвърна той меко.

В къщата настъпи кратко мълчание, преди тя да започне отново. Спенс моментално затвори очи, благодарен за няколкото минути отдих.

— Не знам какво си правил снощи, Спенс Даутит, но знам, че е било нещо неприлично. Каквото и да е, било е гадно, долно и неприлично нещо. Ако си направил това, което мисля, то ти си се напил с част от припечелените с труда на Либи пари, а останалите си изхарчил, за да те забавляват. Откакто те познавам, Спенс Даутит, ти винаги си търчал подир фустите като нищожна стара хрътка, неспособна за нищо друго, освен да души. Едно време напускаше работа посред бял ден, за да идеш да задиряш някоя. Още първия път, когато те видях, ти търчеше с вирната опашка и аз трябваше да сторя нещо по-умно, а не да те пусна да излезеш снощи отук с Либините

пет долара в джоба. Не ме интересува колко налудничави планове си скроил, за да върнеш тук Мейвис, и трябваше да проявя повече разум, а не да те послушам. Но не мисли, че ти си единственият, който може да се ежи, Спенс Даутит! Ако можеш да си върна макар и малко част от предишната хубост, бих могла да изляза и също да бъда забавлявана. Беше време, преди около двацет и толкова години, точно преди да оглупея и се омъжа за тебе, когато истински надарени мъже идваха отвсякъде неделен ден следобед, просто да ме погледат и размислят. И нито един от тях не би се чувствувал изигран, ако прекараше времето си с мен. Сега съм толкова изхабена, че дори една коза би изглеждала по-добре. И за всичко това си виновен само ти, Спенс Даутит!

Спенс почака Мод да продължи, но след като помълча няколко минути, реши, че тя най-после се е изтощила от говорене. Сложи крака на пода, като внимаваше да не вдига шум, и се послуша. Чуваше се тежкото дишане на Мод и дрезгавото хриптене на гърлото ѝ, и това го накара да се почувствува малко по-добре.

Стана и мина на пръсти през стаята, където лежеше Мод. Тя се бе проснала на леглото и изглеждаше безпомощна и изтощена. Не му обърна никакво внимание, когато той премина през стаята към вратата.

Спенс предпазливо отвори вратата на спалнята и надникна вътре — Бъбър все още спеше. Спенс го съзерцава известно време, преди да отвори съвсем вратата. След това влезе в стаята и загледа младежа. Изненада се, защото макар че устата на Бъбър бе полуотворена, чертите на пълчивото му бледо лице все още бяха разтеглени в същото глупаво хилене. Той се почеса по главата замислено, като се чудеше как да задържи младежа тук, докато намери Мейвис и я доведе вкъщи. Когато той и Бъбър си дойдоха между три и четири тази сутрин, Спенс обеща да му покаже Мейвис веднага, щом се събуди. Сега не знаеше какво да прави. Бъбър сигурно щеше да се събуди и да помисли, че е измамен и като разбере, че Мейвис е била в „Бялата пуйка“ или другаде, ще се облече и ще си отиде, преди Спенс да може да го спре. Спенс се огледа из стаята. Като събра набързо костюма, ризата и обувките на Бъбър, той ги сви на вързоп, занесе ги при задната веранда и ги скри под стъпалата.

Когато се върна, Мод отново седеше в леглото. Тя го бе видяла как изтича навън с вързоп дрихите и любопитствуваше да разбере какво прави.

— Защо тази врата е затворена, Спенс? — запита тя. — Кой е вътре? Мейвис ли е най-последно? Или може би Либби се е върнала снощи?

Той отиде до вратата на спалнята и я отвори достатъчно широко, за да може Мод да види Бъбър в леглото. Тя зяпна от учудване и Спенс бързо затвори вратата. После отиде до стола край леглото ѝ.

— По дяволите, какво е това, Спенс? — запита тя, шепнейки уплашено, като очите ѝ все повече и повече се разширяваха. — Кой е този мъж? Защо не ми каза за него по-рано? Какво прави тук в леглото?

— Не ти ли казах, че ще намеря някой да се ожени за Мейвис? — отвърна той добродушно, мушкайки я с пръст в корема. — Е, ето, това е той!

— Къде го намери, Спенс? — запита отново тя с напрегнат от възмущение глас. — Кой е той?

— Това е Бъбър еди-кой си. Но в момента това няма никакво значение. Ще разберем другото му име, след като всичко се свърши. Важното е, че той е един от богатите мъже, за които чуваш да се говори. Е, това не е ли работа?

— Как печели толкова много пари?

— Не зная, но така се печели понякога. Той е просто един от онези, които печелят много пари. На някои хора им идва отръпки. И само такива като нас някак си не умеят да завъртят пари.

— Мейвис омъжена ли е за него вече? — запита тя с надежда, като кимна към затворената врата.

— Не, още не е — отвърна той. — Но ще стане веднага. Това е най-лесното. Важното беше да го намеря. Наистина съм горд с това.

Мод стана и изтича до вратата. Отвори я внимателно и разгледа добре Бъбър. Той бе проснат по гръб със затворени очи и отворена уста. Докато го наблюдаваше, Бъбър пропъди няколко от мухите, които лазеха и го гъделичкаха по корема, като се почеса. Мод затвори вратата и се върна на леглото.

— Мейвис не е с него в кревата — каза тя загрижено. — Защо не е, Спенс?

— Там е бедата, Мод — призна той тъжно. — Просто не можах да намеря Мейвис. Излязла някъде и не се върна. Всеки, когото питах

за нея, ми казваше, че е излязла за цялата нощ. Какво можех да направя, като тя не беше там?

— Тогава защо не я изчака? — запита Мод с раздражение в гласа. — Това би могъл да сториш.

— Не, и това не можех. Бъбър каза, че искал да спи и реших, че най-добре ще е да го доведа тук, където бих могъл да го държа под око. Той е твърде едра риба, за да го изпусна. Освен това, като го имаме тук вкъщи, разрешаваме неприятната част от въпроса за омъжването на Мейвис.

— Но какво ще правиш сега с нея?

— Смятам да се върна пак там довечера и да я доведа. Казаха ми, че сигурно ще се върне дотогава.

Вратата внезапно се отвори и Бъбър се показа със слисан израз на ухиленото си лице. Засмя се до уши със странната си усмивка.

— Хей! — извика той ухилено. Разтърка очи с опакото на ръцете си и се огледа отново из стаята. — Това ли е тя? — запита, мигайки с очи към Мод. — За тая ли ми разправяше?

Спенс скочи бързо и изтича до Бъбър.

— Почакай само за минутка, Бъбър! — замоли той отчаяно, докато младежът се опитваше да се дръпне от него. — Не се ядосвай само защото си видял Мод. Не е Мод. Мод е майка ѝ.

— По дяволите! — извика Бъбър. За пръв път глупавото хилене изчезна от лицето му. — Не можеш да ме накараш да се ожена за тази стара кранта! — Той се изскубна от Спенс и избяга обратно в стаята. — Къде са ми дрехите? Кой ми взе панталона? Всичко е изчезнало!

— Е, почакай само и чуй какво ще ти кажа — замоли се отново Спенс и се опита да го сграбчи за ръката. — Ти се събуди тук и се ядоса, щом видя Мод. Признавам, че Мод не е за гледане. Но тя не е тази! Мейвис съвсем не изглежда така!

— Мейвис ли! — извика Бъбър. — Името ѝ Мейвис ли е?

— Точно така — отвърна Спенс. — Не ти ли харесва името? Винаги съм мислил, че това е наистина хубаво име за момиче.

— Да ме вземат мътните! — крясна Бъбър. — Каква е тази шега най-последно? Зная всичко за нея, ако е същата, която е в „Бялата пуйка“.

— Тя е — призна Спенс. — Мейвис е там, но какво лошо има в това?

Бъбър седна на леглото и се загледа унило в изхабения гол под.

— Още не си се женил за нея, нали, Бъбър? — запита Спенс.

— Не, по дяволите! — извика Бъбър.

— Тогава всичко е наред, сине! — възкликна Спенс обнадеедено. — Това урежда нещата отлично.

— Защо да ги урежда?

— Защото ако не си се женил, скоро ще се ожениш.

— Как не, ще се ожена! Изчезвам оттук!

Той скочи и изтича към вратата. Мод, която стоеше отвън точно до прага, пристъпи и го сграбчи през кръста. С помощта на Спенс тя го изблъска обратно в стаята. Бъбър се отдръпна в един ъгъл.

— Не можете да ме накарате да го направя! — изкрещя той.

Мод се засмя престорено свенливо.

— Само като ме погледнеш и ще разбереш какво хубаво момиче е Мейвис, защото аз съм майка ѝ.

Спенс и тя стояха пред него, препречвайки пътя му за отстъпление.

— Всичко ще стане като по ноти, стига само да можем да го задоволим, докато дойде Мейвис — каза ѝ Спенс. — Вече съм решил как! — Той подъвка върха на езика си. — Знам точно как ще стане, Мод. Ще се върна веднага! Ти го дръж в този ъгъл.

Спенс изтича през къщата до задната веранда. Спря при стъпалата и напрегнато се послуша. Нямаше признаци Чет да си е вкъщи, затова той забърза през двора и силно почука по прозореца на Митчелови.

Мърт подаде глава през вратата на кухнята.

— Какво има? — запита тя гневно.

— Ела, Мърт! — грубо заповяда той. — Ела тук, ти казвам! Бързо!

Мърт излезе само до стъпалата на верандата.

— Чет не е вкъщи, нали?

Мърт поклати глава, все още озадачена от поведението му.

— Тогава бързо идвай вкъщи! — настоя Спенс, после я сграбчи за китката на ръката и я затегли надолу по стъпалата и през двора.

— Стига си се дърпала! — викна той и силно разтърси ръката ѝ, защото тя се опитваше да се противи.

— По-добре бъди внимателен с мен — предупреди го тя. — Познаваш Чет. Няма да се спре пред нищо, ако го хванат дяволите.

— Туй е нищо в сравнение с онова, което аз ще му погодя — отвърна Спенс, като я дърпаше нагоре по стъпалата на къщата си. — Някой ден, когато ръцете ми не са заети, ще го пипна него!

Той нахълта вкъщи, като все още държеше здраво Мърт за китката. Когато стигнаха до спалнята, блъсна вратата и я набута вътре. Мод, с голяма кана за вода в ръка, държеше Бъбър опрян о стената.

— Ето! — извика Спенс възбудено. — С това ще стане работата!

Той сграби Мърт за кръста и я тласна към Бъбър.

— С един куршум два заека. Хем Бъбър ще е доволен и ще остане, хем ще си разчистя сметките с Чет. Хайде, Мод!

Той запрати Мърт към Бъбър и изтича към вратата. Мод излезе от стаята и Спенс затвори. Миг по-късно завъртя дръжката и пъкна глава в стаята.

— А сега, вие двамата, бъдете по-общителни! — извика Спенс на Мърт и Бъбър.

След като заключи вратата, той и Мод се вслушаха напрегнато за някакъв звук. Не се чуваше да говори нито Мърт, нито Бъбър и доколкото Спенс можа да определи, те не бяха мръднали. Той се усмихна на Мод.

— Това ще го задържи известно време — каза ѝ той. — Няма за какво да се безпокоим.

По разтревоженото лице на Мод можа да разбере, че не вярва в това колкото него. Тя си легна в леглото, без да продума. Спенс седна на стола.

— Хубаво стана, че се сетих за това — подхвърли той, като кимна към затворената врата. — Ако нещо може да накара Бъбър да не буйствува, това е Мърт.

— Е-е, не съм толкова сигурна — рече Мод скептично.

— Защо не си?

— Защото!

— Ако познаваше Мърт тъй, както аз я познавам, не би говорила така. Мърт може да бъде наистина много общителна, когато иска.

Мод се надигна на лакти и го загледа свирепо. Тъкмо щеше да заговори, когато един автомобил изскърца и спря пред къщата. Някой излезе и тръшна вратата.

— Ако е онази женска... — извика Мод.

Спенс ѝ кимна да мълчи. Някой тичаше по твърдата песъчлива земя към къщата. Спенс стана от стола и отиде до предната веранда. Миг по-късно той се отдръпна, за да даде път на Джим Хауърд Венс. Мод беше легнала отново.

— Е, Джим, момчето ми! — извика Спенс ентусиазирано. Той сграбчи ръката на младежа и я стисна. — Наистина се радвам да те видя. Искан да говоря с теб, когато беше тук онзи ден, но знаеш какво става, когато Либи си втълпи нещо. Никой не е в състояние да го промени. Сядай на стола тук и се чувствуй като у дома си.

— Нямам време — възрази Джим Хауърд, отдръпвайки се от стола. — Бързам.

— Пак ли си избягал от държавната болница?

— Не. Този път не се наложи! Преди един час ме изписаха.

— Тогава защо бързаш толкова много, Джим, момчето ми? Откак съм тук, всеки ден ми се иска да си поговоря с някого за Бийсли Каунти.

Джим Хауърд огледа стаята и като видя Мод на леглото, нервно ѝ кимна.

— Как сте, мисис Даутит? — запитва той.

Мод поклати няколко пъти глава нагоре-надолу.

— Защо бързаш, Джим, момчето ми? — настоя Спенс.

— Либи ме помоли да дойда да взема някои нейни неща — отвърна той бързо. — Каза ми да видя в един стар куфар.

— Защо? — запитва Спенс. — Нима си отива, без самата тя да дойде тук?

— Ами, днес следобед ще се оженим — заяви Джим Хауърд с лека усмивка, като погледна първо Мод, а после Спенс. — Ето защо толкова бързам. Вън ме чака такси.

— Това е подло! — възнеговува Спенс. — Либи се връща в Бийсли Каунти, а нас ни оставя тук закъсали с майка ѝ. Наистина е подло!

Джим Хауърд се придвижи неловко от мястото, където стоеше, до средата на стаята. Той тръгна заднишком към затворената врата на спалнята. Спенс го последва.

— Онзи ден, когато бях тук, се ядосвахте, че Либи не е омъжена — подхвърли Джим Хауърд. — Сега, когато ще се оженим, мърморите. Не виждам смисъла, тате.

— Ти също би мърморил, ако някой, който те спасява от глад, реши да избяга и те остави.

Джим Хауърд замълча за известно време. Гледаше Спенс и Мод, като бавно поклащаше глава, сякаш не можеше да се реши да каже нещо, което много му се искаше да каже. Спенс нервно пристъпяше от крак на крак.

— Няма смисъл да ми се сърдиш, Джим — промълви Спенс. — Не съм виновен, че трябва да живея на това място. Хвърляш вината за всички неправди по света на мен. Сам знаеш, че бедните хора трябва да стоят тук, защото нямат пари да плащат наем на по-добри места.

— Либи не живее тук, нали?

— Е, да. Но...

— Значи, има основателна причина за това.

— Либи винаги е била упорита по отношение на онова, което иска. Когато реши, че не иска да върши нещо, нищо не е в състояние да я накара да го стори. Същото бе и с живеенето в Пуър Бой. Просто реши, че няма да остане тук и толкова.

— Мейвис също си отиде, нали? Може би по друга причина?

— Е, да. Но...

— Съвсем не си прав, тате — упрекна го Джим Хауърд, като гледаше как Спенс бавно клати глава. — Нито Либи, нито Мейвис бяха си отишли оттук, ако Пуър Бой беше прилично място за живеене. Онези, които са собственици на земята, са виновни, че не са построили по-добри къщи, а и градът е виновен, че не е направил нещо по този въпрос. Ти сам знаеш, че това тук не е нищо друго, освен дупка за плъхове, а хората не могат дълго време да живеят като хора в дупка за плъхове. Ако места като това не се заличат от картата, ще съжалявам, че въобще отидох на война и ми се отвориха очите. Когато се върнеш и видиш много места като Пуър Бой, пръснати из цялата страна, струва ти се, като че ли цялата онази стрелба и битки в другия край на света в края на краищата не са довели до кой знае какво.

— Мисля, че си прав за това — призна Спенс. — Но все още не мога да разбера какво общо има то с мене. Не съм аз виновен за Пуър Бой. Аз съм само един от бедняците, които трябва да живеят тук.

— Можеш да се измъкнеш — заяви Джим Хауърд. — Ако всеки като теб се махне, няма да има хора, които да живеят тук, нали?

— Именно за това мисля точно сега, Джим. Затуй, стига си се тревожил.

Джим Хауърд кимна отсечено и отиде до вратата на спалнята. Вече натискаше дръжката, когато Спенс дойде до него.

— Почакай само за минута — каза бързо Спенс. — Не влизай още!

— Защо не? — запита той изненадан. — Трябва да взема дрехите на Либи.

— Не може ли да седнеш на верандата и да почакаш? Не трябва да си отиваш тъй бързо.

— Женим се след половин час. Това ще накара всеки да бърза.

Той отключи и влезе в стаята. Спенс веднага застана до него.

Мърт скочи от леглото и се опита да стигне до вратата. Спенс я хвана за ръката.

— Къде е той? — запита грубо.

— Скочи от прозореца и избяга — отвърна тя.

— Кой това? — попита Джим Хауърд озадачен.

— Няма значение — рече Спенс. — Не го познаваш, сине. Върви и извади дрехите от куфара.

Докато Джим Хауърд отваряше куфара, Спенс извлече Мърт в съседната стая. Мод чакаше.

— Защо го остави да избяга? — запита тя ядосано.

— Не можех да го спра — отвърна страховливо Мърт.

— Защо не ми извика тогава? — попита Спенс.

Джим Хауърд излезе бързо от стаята с някои от дрехите на Либи в ръка.

— Ти си виновна, Мърт Митчел! — извика Мод. — Искаше да ни направиш номер и затова си го оставила да избяга!

— Всъщност за какво говорите вие? — запита Джим Хауърд. — Кой е избягал?

— Един непознат — отвърна Спенс, като го тупаше по ръката. — А сега събирай дрехите и вървете да се жените! — Той избута Джим Хауърд през предната врата и го последва на верандата. Това е само малка кавга между съседи, сине.

Спенс почака, докато таксито се изгуби от погледа му надолу по улицата и влезе бързо вкъщи. Мод бе сбутала Мърт в един ъгъл.

— Ако се бе отнесла с него както трябва, нямаше да избяга! —
крещеше Мод. — Ти си виновна за всичко! Той бе единственото, на
което можехме да разчитаме, а ти всичко провали!

9

Мейвис стоеше на прага и оглеждаше стаята с присвити очи. Когато Спенс вдигна поглед и я видя пред себе си, помисли, че е заспал и сънува. Тя влезе в стаята и се огледа внимателно, преди да приближи.

— Дявол да го вземе, Мейвис, това си ти, нали? — попита той, като ставаше от стола.

Тя му се усмихна.

— Ти си, нали?

— Здравей, татко — каза тя.

Спенс изтича към леглото и разтърси Мод.

— Мод! Събуди се! Виж кой е тука!

— Къде? — попита Мод, като отваряше сънливо очи.

Спенс веднага забеляза, че Мейвис се е променила много малко откак беше изчезнала. Беше все така по младежки недодялана, а краката и ръцете ѝ висяха от високото ѝ тяло, сякаш не знаеше какво да прави с тях. Тя уви единия си крак около другия и склочи ръце зад гърба си. Беше тъмнокоса и стройна като Либи, но не притежаваше нито нейната синкавочерна коса, нито пълната и закръглена фигура. Малко пълните ѝ устни бяха постоянно разтворени, като че ли беше объркана от нещо и в същото време очарована от всичко, което виждаше и чуваше. Това лято тя навърши тринадесет години, но повечето хора, които я виждаха за пръв път, мислеха, че е на седемнадесет или осемнадесет. Понякога тя изглеждаше млада и скромна, друг път — зряла и дръзка.

Спенс се втурна към Мейвис и я тикна напред, като размахваше ръце.

— Мейвис, сладката ми! — извика Мод, като се подпря на лактите си.

Мейвис недодялано пресече стаята.

— Как си, мамо? — попита тя, наблюдавайки родителите си с подозрение.

— Мейвис, просто ще се разплача, толкова съм щастлива, че те виждам! — възкликна Мод и се протегна да хване ръката на дъщеря си.

Мейвис седна на края на стола, като все още наблюдаваше баща си. Спенс застана до ръба на леглото.

— Видя ли Бъбър да бяга презглава оттук надолу по улицата? — я попита той.

— Бъбър ли? — попита Мейвис изненадана. — Какво търси той тука?

— Познаваш ли го? — запита Спенс. — Познаваш ли Бъбър?

— Не е ли един такъв кльошав келеш, глупаво ухилен?

— Точно той е! — каза Спенс възбудено. — Откъде го познаваш? — Той замълча за момент. — Всичко бях нагласил, за да се омъжиш за него.

— Ама че майтап — разсмя се Мейвис. — Бъбър ми намери работата в „Бялата пуйка“. На него му плащат за всяко момиче, което доведе. Бъбър на всяка обещава да се ожени за нея, а после я завежда в „Бялата пуйка“ и прибира парите от шефа. Това му е на Бъбър цялото женене.

Дълго време Спенс стоя, обезкуражено вперил поглед в пода.

— Нищо де, все едно, той печели добре и аз бих могъл да го уговоря да се ожени за тебе. Във всеки случай, още не съм се отказал. Ако успея да го намеря, смятам да го доведа. Той може да се крие някъде и си струва труда да изляза и да погледна след малко.

Спенс се упъти към вратата.

— Флорабел е вънка на предната веранда — каза Мейвис. — Да не я уплашиш, татко, че ще си иде.

— Кой?

— Флорабел. Приятелката ми. Ние ходим навсякъде заедно.

— Ами, доведи я тука! — каза Спенс сърдечно. — Не се отнасяй така с приятелите си! Доведи я вкъщи!

Мейвис отиде до вратата.

— Ела тука, Флорабел — каза тя, като хвана момичето за ръка и го въведе в стаята. — Всичко е наред!

Влезе високо кестеняво момиче, което изглеждаше на същата възраст като Мейвис и като нея носеше деколтирана памучна рокля и изрязани сандали. Не беше ни най-малко уплашено от непознатите

лица и обстановка, а се държеше много по-свойски и от Мейвис. Тя смело се усмихна на Спенс.

— Здравсти, мис — каза той приятелски. — Много ми е драго да ви посрещнем у дома. Наистина от дълго време не сме имали сваятна компания.

Спенс се опита да отмести поглед от момичето, но всеки път, когато се заглеждаше в друга посока, той се чувствуваше неспокоен, докато не я зърне отново. Флорабел седна и небрежно кръстоса крака. Спенс огледа хубаво дългите ѝ, стройни нозе и отиде към вратата. Той остана там гърбом няколко минути, върна се и започна да я наблюдава стеснително.

— Май че е по-добре да изляза и да го потърся, преди да е станало много късно — каза той на трите жени.

Флорабел му се усмихна, когато Спенс излизаше от стаята, но той не се обърна. Излезе на улицата и погледна нагоре и надолу. По това време на деня по нея нямаше никой и ослепителното слънце замрежваше очите му. Спенс отиде до канала в края на улицата и огледа внимателно двата бряга. Край водата растяха високи бурени, но нямаше нито дървета, нито храсти, така че би било трудно човек да се укрие покрай канала. Един влекач пуфтеше от Залива нагоре и никъде нямаше друг признак на живот. Той почака влекачът да отmine, след това тръгна надолу по улицата и се заоглежда наляво и надясно за място, където Бъбър би могъл да се скрие. Всички къщи наоколо бяха построени високо над земята, за да не ги заливат пороите. Спенс вървеше бавно и като се навеждаше леко, виждаше всичко под къщите и в задните им дворове. Когато стигна до края на улицата и се върна назад, беше вече готов да се откаже. По това време на деня слънцето беше много горещо и обезсилващата жегга, заедно с всички вълнения, го бе изтощила. Освен това искаше да погледне още веднъж Флорабел. И той побърза да се прибере.

— Намери ли го, Спенс? — попита Мод, щом той се появи на вратата и свали шапка, за да избърше потта от челото си.

— Няма го никакъв — каза Спенс, като поклати глава към Мод и свенливо погледна крака на Флорабел, който подскачаше нагоре-надолу, полюляван от коляното. — Изпарил се е като нищо.

Спенс седна и започна да си вее лицето с шапката. Флорабел отново му се усмихна.

— Защо си искал да ме видиш, татко? — попита Мейвис.

Спенс я погледна с изненада.

— Откъде знаеш, дявол го взел? — попита той. — Кой ти каза?

— Джери каза, че си бил в „Бялата пуйка“ да ме търсиш. Всъщност, тя ми каза, че снощи някой е питал къде съм и когато ми обясни как е изглеждал, разбрах, че си ти. Затова дойдох. — Тя погледна към майка си и после отново към Спенс. — Помислих си, че е по-добре да дойда и да разбера какво искаш.

— Ама че майтап — каза той, като се усмихна на Мейвис и Флорабел. — И през ум не ми минало, че ще ме запомни. Какво още ти каза тя за мен, Мейвис?

Мейвис погледна към Флорабел и двете сподавиха кикота си.

— Нищо — отвърна Мейвис. — Нищо друго не каза, татко.

— Е — продума той, като погледна в краката си, — не мисля, че имаше кой знае какво за казване. — Той погледна към леглото, за да види какво прави Мод. — Аз просто рекох да попитам за тебе.

— Точно това каза Джери — отбеляза Мейвис. Тя отправи бърз поглед към Флорабел и двете се засмяха. — Джери е наистина голяма скица!

— Каква е? — попита Спенс, като гледаше ту едното, ту другото момиче.

— О, тя е страшен терк — отговори Мейвис, като се кикотеше. — Понякога разказва такива смехории за срещите си.

— Ако ме питате, ще ви кажа, че тя върши и доста странни неща. — Спенс млъкна и погледна към Мод. Очевидно, тя не слушаше приказките му. — Никога не бих могъл да свикна с тия шамари например.

— Джери прави това с всичките си клиенти — обясни му Мейвис. — На някои им харесва.

— Е, можеш да ѝ кажеш от мене, че има други, на които не им харесва — заяви Спенс. — И освен това...

Мод се присегна и взе ръката на Мейвис в своята.

— Трябва да ти кажа, мила, че твоето присъствие ми действа много по-добре от посещението на проповедника — каза тя, като стискаше и потупваше ръката на дъщеря си. — Не знам откога не съм се чувствувала толкова добре. Май че си дошла точно, когато това ми

помага най-много. Наистина се чувствувах зле, преди да се събудя и те видя на вратата, сладката ми.

— Взимаш ли още тоника, мамо?

— Когато го имам, мила. Май че просто не мога да запазя достатъчно от него под ръка. Най-голямото шише отиде тия дни толкова бързо, мила.

— Опитвала ли си да ставаш напоследък?

— Само понякога и по малко, мила. Не мога да стоя на крака дълго време. Трябва да допълзя до леглото и да наваксам почивката.

Спенс се наведе и потупа с пръст крака на Мейвис.

— Слушай, тая твоя приятелка — каза той — май не е казала нищо друго за мен, нали?

— Коя?

— Той говори за Джери — подсказа Флорабел. Двете момичета се изкикотиха.

— Точно за нея говоря! — каза Спенс нетърпеливо. — За нея!

— Не мога да си спомня нищо друго. А ти, Флорабел?

— Каза, че трябвало да се отърве от него с помощта на Мами, когато свършила — каза Флорабел. — Джери понякога наистина прави забавни неща.

— Нито едно от тях не беше забавно — заяви Спенс отсечено и се намръщи. — Спомням си я оная дърта дебела негърка, дето ме блъскаше насам-натам. И едната, и другата не даваха пукната пара за това, което исках да направя. Казах им, че искам да си остана там, където съм, докато се върнеш, но те не ме и слушаха. Казаха ми, че не мога да остана в пансиона, освен ако имам още някаква работа там. А пък всеки добре знае, че щом отидеш там веднъж, можеш да останеш известно време. Оная дърта дебела негърка наистина ме вбеси с блъскането си.

Флорабел и аз бяхме на гости — каза Мейвис. — Продължихме цяла нощ. Затова не се прибрах.

— Ще ти кажа за какво беше — каза той. — Исках да те намеря, за да си дойдеш вкъщи и да видиш майка си, преди положението ѝ да се е влошило. И си помислих, че може да си се затъжила за дома и ще си дойдеш за малко.

Мейвис се уплаши.

— Какво искаш да правя? — попита тя, като погледна към баща си и после към вратата.

— Нищо особено. Майка ти и аз мислехме, че може да искаш да поседиш малко вкъщи. Нямахме да се сетя за това, ако не беше дамата, дето дойде тука и каза...

— Нищо подобно! — заяви тя високо и отмести стола си от Спенс, сякаш очакваше всеки момент да я хванат в капан. — В „Бялата пуйка“ ми харесва толкова много! Не бих я напуснала за нищо на света. Нали, Флорабел?

Флорабел кимна предано.

— Не се тревожи, мила — успокой я Мод. Тя потупа ръката на дъщеря си. — Всички млади момичета трябва да помислят да се омъжат и да се наредят рано или късно. Баща ти просто мислеше, че това ще ти хареса. Това е всичко, мила.

— Но той няма да ме кара да стоя тука, нали?

— Разбира се, мила — каза Мод успокоително. — Не мисли за това. Никой няма да те кара да го направиш, щом не искаш. Не се тревожи, мила.

— Един добър, грижовен съпруг не би навредил на никое момиче — каза Спенс твърдо. — И, разбира се, ако се случи да има и малко пари в джоба си или добра работа, става още по-добре. Ако си решила още тая минута да се омъжиш за такъв човек изобщо, няма да чуеш нито една дума напреки от мене и от майка си. Когато едно младо момиче като тебе разбере какво му харесва у мъжете, струва си винаги да има вкъщи един як мъж и тогава няма да е нужно да тича и да гони всеки Том, Дик и Хари по никакво време. Никога не е имало по-добро разрешение за едно младо момиче от това.

Когато баща ѝ свърши, Мейвис изглежда се чувствуваше по-добре, не защото обърна някакво внимание на думите на Спенс, а защото беше сложила глава на рамото на майка си и беше затворила очи в дрямка.

— Страшно горещ ден, мила — каза Мод нежно, като потупваше ръката ѝ и галеше косата ѝ. — Трябва да полегнеш и си починеш малко. След като си била навън на това слънце, сигурно си адски уморена. И двете можете да идете в другата стая и да дремнете, докато мине жегата.

Мейвис отвори очи и сънливо погледна под натежалите си клепачи.

— Ще бъде наистина чудесно да дремнем малко, нали, Флорабел? — попита тя лениво. — Снощи цяла нощ не сме мигнали.

— Можете да спуснете транспарантите и стаята ще се разхлади — каза Мод, като прекарваше пръстите си през дългата коса на Мейвис. — Наистина ще бъде чудесно, мила.

— Хайде, Мейвис — каза Флорабел. Тя стана и хвана Мейвис за ръка. Двете момичета отидоха до вратата и погледнаха в стаята. — Мога да заспя и да не се събудя вече — каза Флорабел. Те влязоха вътре. — Сякаш от години не съм си лягала.

Щом затвори вратата и си легнаха, Спенс се залута безцелно из къщата. Мод се обърна и заспа, а Спенс отвори вратата на спалнята и влезе вътре. Момичетата се бяха изтеглили на леглото, говореха си и се кикотеха за нещо с детски гласове. Спенс дръпна транспаранта, за да види дали са отворили прозореца.

— Бъдете спокойни, момичета — каза той, като бутна прозореца колкото може нагоре. — Започва най-горещата част от деня и няма никакъв смисъл да шарите нагоре-надолу.

Когато мина покрай леглото, той погледна надолу и видя, че Флорабел пак му се усмихва. Тя изглеждаше още по-малка, отколкото му се стори, когато я видя за пръв път. Той се наведе над леглото в долния му край, откъдето можеше да я види хубаво.

Бога ми, голямо движение става там, в „Бялата пуйка“, нали? — каза той, без да се обръща специално към някоя, а очите му играеха насам-нататък. — Никога през живота си не съм виждал такова влизане-излизане. Всичките ми пари се изнизаха, преди да си опитам късмета в заровете, но стоях край масите, преди да си тръгна и ги гледах как се въртят.

— Гледахте ли програмата? — попита го Флорабел.

— Дали съм я гледал?! — възкликна той и седна на кревата до нея. — Не я пропуснах! Дявол да ме вземе, ако това не беше чудна гледка.

Мейвис и Флорабел се изкикотиха детински.

— Онова момиче с малкия кожен маншон ги би всичките... — той спря и погледна към Флорабел. Тялото ѝ се тресеше от смях. — Не съм виждал такова нещо по-рано — заключи той.

— Ние го наричаме „повдигане на вдовишкия воал“ — сериозно обясни Мейвис.

— Защо му викате така?

Мейвис и Флорабел се спогледаха едновременно и отново избухнаха в кикот.

— Сигурно има сериозна причина да му викате така — каза той, като наблюдаваше Флорабел.

— Според мен то е точно това, което му викаме — каза Мейвис. — Флорабел го прави най-добре от всички. А освен това го е правила само един месец.

— Истина ли? — бавно попита той, като наблюдаваше момичето. — Дявол го взел!

— „Повдигането на вдовишкия воал“ не е много трудно — каза Флорабел нехайно. — След първите няколко пъти то е съвсем лесно. Аз обичам да го правя.

Спенс кимна. Флорабел подпря главата си на възглавницата и му се усмихна.

— Ти изглеждаш много млада, за да живееш извън къщи — отбеляза той. — Вашите не се ли безпокоят?

Тя сериозно поклати глава.

— Смешна работа — каза той. — Не бих казал, че си достатъчно възрастна, за да живееш отделно.

— Баща ми е убит във войната — каза тя и го погледна затрогващо. Големите ѝ кафяви очи примигваха едва забележимо. — А майка ми замина.

— Защо не отиде и ти с нея?

— Тя не ми позволи.

— Къде отиде?

— В Ню Орлеан.

— Сама ли?

— С един мъж.

— Кога ще се върне?

— Никога.

— Никога ли? — повтори той изненадано, като погледна към Мейвис и след това отново към Флорабел. — Защо пък?

Мейвис седна в леглото.

— Татко, стига си разпитвал — помоли го тя. — Това я кара да се чувства зле и понякога, като си мисли за тия работи, почва да плаче и просто не може да спре. Остави я на мира, татко.

— Защо, не искам да сторя нищо лошо — запротестира той. — Чини ми се, че никой няма право да остави момиче на нейната възраст да скита в големия град. Не е толкова лошо все пак, когато една зряла жена поеме своя път, но не е редно да си замине и остави едно тринайсет-четиринайсет годишно момиче да се мотае само. Ако можех, бих ѝ казал туй-онуй. Просто не е редно! Не, братче, никак!

Той стана и закрачи из стаята. Беше сърдит. Има родители, които допускат децата им да растат без контрол, но той никога не беше чувал жена да изостави малко момиче на улицата, а тя да избяга в Ню Орлеан с мъж. Знаеше, че не се е случвало да зареже Либи или Мейвис да се оправят сами, независимо доколко е бил затънал в дългове и немотия. Съзнаваше, че е виновен за леността и неспособността си да осигури прехрана за семейството, но смяташе, че е светец в сравнение с майката на Флорабел.

— Може да не е моя работа — каза той, като се върна към леглото, — но за жена, която направи това, трябва да има съд.

— Мама ме научи как да се оправям без нея — проговори момичето невинно.

— Как, по дяволите, направи това?

— Преди да замине, ме заведе на кино и ми показа как дахващам мъжете.

— Какво?

— Как дахващам мъжете.

— И ти?

— Хванахме двама — единия за мене, другия за нея. Беше много лесно.

— Това е най-лесният начин, който знам, да се забъркаш в някоя каша — каза той.

— Тя ми показа и как да се пазя — рече Флорабел.

— И твоята собствена майка стори това? — попита той.

Флорабел кимна.

Спенс я погледна втренчено и не можа да измисли какво да каже. Искаше му се майка ѝ да е там, за да ѝ надума всичко, което мисли за нея. И тогава той реши да направи всичко възможно и да заведе

Мейвис отново в Бийсли Каунти. Ако не можеше да намери някой, за да я омъжи веднага, щеше да направи всичко, за да открие някакъв друг начин и да набави парите за пътуването.

— Не трябва да се тревожите толкова — каза Флорабел закачливо. — Вече свикнах. Нямам никакви неприятности и имам мъж почти всеки път, когато опитам.

— Може и да си свикнала — отвърна той грубо, — но бас държа, че баща ти нямаше да може да свикне, ако беше жив и знаеше това. Жалко, че мъже с малки дъщери трябва да отиват на война и да бъдат убивани. Просто не си струва.

Тя тихо заплака. Спенс не разбра, че плаче, докато не видя, че е закрила лицето си с ръце и се мъчи да не издаде звук. Когато я погледна, сълзите се стичаха по бузите ѝ. Той я съжали.

— Виж сега какво направи, татко! — скара му се Мейвис. — Казах ти, че ще заплаче, ако говориш за майка ѝ. Ето каква я свърши!

Мейвис прегърна хълцащото момиче и го притисна към гърдите си. Флорабел хълцаше на пресекулки, сгушила лицето си о Мейвис и се държеше за нея като уплашено дете, което търси закрила и утеха в прегръдките на майка си.

— Всеки път, щом някой ѝ заговори така, тя плаче — каза Мейвис. Тя прегърна момичето, долепи бузата си до нейната и я погали по косата. Държеше Флорабел като кукла, която нежно обича и беше бавила дълго време. Флорабел откликваше с благодарност на всичко, което Мейвис правеше.

— Затова, татко — каза му Мейвис, — никога не ѝ говори нищо за баща ѝ. Просто не може да понесе мисълта за него.

Спенс избърса очи с опакото на ръката си и се отдалечи. Той отиде до прозореца и се втренчи, без да вижда, в прашната, напечена от слънцето улица. Утешителните думи на Мейвис, която люлееше Флорабел в ръцете си, се чуваха и тук.

Той се канеше да се дръпне от прозореца, но по улицата се зададе кола и спря пред къщата. Спенс я погледна с безразличие, но когато видя, че вратата ѝ се отваря и от нея излиза мис Сондърс, подскочи от изненада. Погледна още веднъж, за да се увери, че е тя и изтича към вратата.

— Мис Сондърс! — извика той възбудено към Мейвис. — Дойде пак, както беше обещала!

Той тръшна вратата на спалнята зад себе си и забърза към верандата.

Мис Сондърс бе облечена в бяла ленена рокля, без ръкави, къса до коленете, с апликации върху раменете от няколко черни фигури, подобни на галопиращи диви коне. Тя изглеждаше спокойна и невъзмутима, въпреки задушната лятна горещина. Усмихна се несигурно, когато видя Спенс да бърза по пътеката към нея. Русата ѝ коса беше прибрана на върха на главата в купчина букли и вълни. Тя напомняше на Спенс някои гимназистки, които бе виждал по улиците, и изглеждаше млада и уплашена.

Спенс забави крачка на сред пътеката. Мис Сондърс беше приближила едва тротоара и дори на това разстояние от къщата личеше, че е готова да скочи в колата си и подкара веднага, щом се появи Мод. Спенс беше останал без дъх, когато стигна до нея. Той се облегна на автомобила и се опита да я успокои.

— Видях ви... — каза той задъхано. — Изтичах с всичка сила... — Той избърса лицето си с ръкава на ризата. — Няма защо да се безпокоите...

Мис Сондърс кимна, но продължи да следи за евентуалната поява на Мод.

— По-добре ли е жена ви днес, мистър Даутит? — попита тя. — Надявам се, че вече всичко е наред.

— Мод не е казала нито една лоша дума от тази сутрин — каза ѝ той — освен няколко на мене и Мърт Митчел, които не влизат в сметката, понеже няма нищо по-непоносимо от Митчелови. Не е чудно, че казва и на мен по нещо, но аз съм свикнал вече с това.

— Да — каза мис Сондърс, като въздъхна леко и погледна към пътната врата. — Надявам се, че сте обяснили на жена си моята длъжност. Сигурно вече е разбрала, че няма абсолютно никаква причина да подозира подбудите ми. Вие сам знаете, мистър Даутит — каза тя с къс смях, — че последното нещо на земята, което един сътрудник от социални грижи може да си помисли, е да флиртува в такъв момент. Разбирате ли, това просто не се прави.

— Не разбирам кой знае колко от тези работи — каза той. — Защото едно младо момиче като вас трябва да намира начин да се забавлява така или иначе и няма да ви обвиня ни най-малко, ако поискате да получите тук-там малко любов. Мод се разтревожи така, понеже си помисли, че сте от онези жени, които идват често с малки чанти и, продават вратовръзки и тем подобни, а като се мръкне, те канят на гости в някой къмпинг. И там ти отиват парите, не за вратовръзки.

Докато Спенс говореше, мис Сондърс непрекъснато кимаше с глава и се опитваше да го убеди, че по-нататъшните обяснения не са нужни. Когато той свърши, тя въздъхна с облекчение.

— Очаквахте ли да ме видите пак тъй скоро, мистър Даутит? — заговори бързо тя.

— Дявол го взел, ако съм помислил, мис. Забравил бях въобще всичко, преди да ви видя, че пристигате преди една минута. Днес умът ми беше зает с цял куп неща. Бях вкъщи и точно говорех...

— Искате да кажете, че не сте потърсили Мейвис?

— О, туй ли било! — засмя се той. — Мислех, че говорите за вашето идване пак у нас. Не! Не съм загубил и минута за нещо друго. Снощи се докарах и отидох в „Бялата пуйка“ точно както вие ми казахте.

— Радвам се — каза тя с усмивка. — Знаех, че ще ни помогнете, мистър Даутит. Ние разчитахме толкова на вашето съдействие, че не можех да си представя, че...

— Да ме вземе дяволът, ако това не е най-забавното място, където съм бил! Няма да повярвате, мис, но си седях и си убивах времето, и изведнъж гледам — идва едно хубаво момиче на около седемнайсет-осемнайсет години, само с едно черно кожено маншонче...

— Мистър Даутит! — каза тя бързо. — Не разбирам за какво говорите! — Тя го погледна нервно, като хапеше устните си и се опитваше да измисли какво да каже.

— Точно така е, както казах, мис — продължи той, преди тя да успее да го спре. — То носеше това малко кожено маншонче пред себе си, когато излезе, и после много скоро го вдигна над главата и вече не се усмихна.

— Радвам се, че сте послушали съвета ми и сте отишли да доведете Мейвис...

— Бога ми, трябва да ви благодаря, че ми казахте за „Бялата пуйка“ — отново започна той, въпреки усилията ѝ да го спре. — След като постоях малко там, отидох в пансиона с Джери...

— Пансион ли? — попита тя. — Какво е това?

— Не ви виня, че питате — каза той. — Отначало и аз не го знаех под това име. Това е просто мястото, където момичетата...

— Няма значение, мистър Даутит! — каза бързо тя. — Няма да разискваме това повече.

Тя отново поклати неодобрително глава и той не можа да открие по лицето ѝ и следа от усмивка.

— Искях само да ви кажа какво правих...

— Искам да зная какво направихте за дъщеря си, мистър Даутит. Това е единствената причина да дойда. Както знаете, не продавам вратовръзки.

Спенс се разсмя, но тя изглеждаше толкова непреклонна, че той промени държанието си.

— А сега — каза тя енергично — можете да ми кажете за Мейвис, мистър Даутит.

— О, тя си е тука, вкъщи — проговори той и посочи с палец към спалнята. — Бих я извикал, но точно сега е задрямала.

— Чудесно! — извика тя радостно, потърси ръката му и я стисна възбудено. Гърдите ѝ се повдигаха и спадаха, а дъхът ѝ излизаше на пресекулки. — Това е просто чудесно, мистър Даутит! Толкова се радвам! Знаех си, че ще ни съдействувате. Мисис Джует, знаете, беше настроена много скептично в началото. Тя бе уверена, че е безнадеждно да се очаква и най-малко съдействие от ваша страна. Разбира се, аз ви имах пълно доверие и ѝ казах, че мога да разчитам на вас. Сега мога да ида при нея и да ѝ кажа какво великолепно съдействие получаваме от вас. Ще бъде толкова хубаво да възродим вярата ѝ в човешката природа. Тя ужасно се е обезкуражила напоследък.

— Вие говорите за оная жена с дългото конско лице, която се мотаеше тука онзи ден?

— Да, за мисис Джует! — каза мис Сондърс, която почти танцуваше от нетърпение. — Тя е такава прекрасна жена! Отдала е

целия си живот на работата по социалните грижи!

Спенс поклати глава със съжаление.

— Ако знаех, че по този начин ще ѝ помогна, нямаше да го сторя. Щях да бъда доволен да си стоя през цялото време в моя си гьол, ако това щеше да я задържи в нейния. Да имаше как самият Бог да я види сега, щеше да признае, че тя е най-жалкото подобие на жена, което е съществувало някога. От жена като нея има толкова полза, колкото и от оседлана свиня. Сама знаете, че един мъж трябва да е страшно закъсал, за да се заглавква с нея.

— Вижте, мистър Даутит! — каза мис Сондърс остро. — Има някои неща, които не бива да казвате в мое присъствие. В никакъв случай не съм превзета, но не можете да говорите така за мисис Джует.

Спенс я погледна за миг и наведе очи. Той тръгна по пътеката към верандата и седна на стъпалата, като остави мис Сондърс на тротоара. Чуваше как Мейвис и Флорабел си шепнат развълнувано при прозореца зад гърба му, но не направи никакво усилие да разбере какво си говорят. Погледна мис Сондърс, която идваше към него смирена и разстроена. Той не каза нищо, когато тя спря при стълбите и погледна към него като смъмрено дете. След малко мис Сондърс седна на другия край на стъпалата. Спенс забеляза, че се е обърнала малко настрана, за да може да наблюдава вратата зад тях.

— Не смятах да говоря толкова грубо, мистър Даутит — каза тя примирително. С крайчеца на окото си Спенс виждаше, че тя гледа в земята. — Извинявайте, мистър Даутит — добави тя тихо.

Спенс прие думите и със сърдито сумтене, като си тътреше краката по песъчливата почва.

— Не си струва да се говори толкова за онази жена — каза той. — Като си помисля, че може да ѝ помагам, иде ми да се откажа от цялата работа. Бих направил всичко на този божи свят за вас, мис, но дори не бих се и изплюл в огъня на ада, ако тя беше в него и плюнката ми щеше да я избави.

— Ние само се опитваме да помогнем, мистър Даутит. И вие знаете това, нали?

— Понякога не знам — рече той. — Джим Хауърд казва, че Пуър Бой трябва да се заличи от картата и всички хора да го напуснат. После идвате вие и се опитвате да ме накарате да замина, но оставяте другите тука. Някак си не е справедливо да ме карате да се измъкна, а другите

да оставяте. Ако ще правите въобще нещо, трябва да се отнасяте към всички справедливо и честно. Защо не накарате и Чет Митчел да замине? И всички други хора от тази улица?

— Страхувам се, че не разбирате, мистър Даутит. Функцията на Отдела за социални грижи е да помага при бедствени случаи, а не да обезлюди напълно града.

— Тогава изпратете някой друг отдел в Пуър Бой и го изгорете или нещо подобно. Криво ми е, че съм единственият в Пуър Бой, който трябва да замине. Ако аз трябва да си ида, искам и другите да си идат.

— Не бъдете егоист, мистър Даутит. Наоколо има много хора, които са в състояние да прехранят себе си и семействата си.

— Вярно! Чет Митчел! Той прави големи пари! Може би и аз щях да ги правя, ако продавах цигари с марихуана като него!

— Вижте какво, мистър Даутит, не се поддавайте на отчаянието. Имам за вас добри вести.

Тя се пресегна и потупа с едната си ръка неговата, а с другата придържаше деколтето на роклята си. Той чуваше развълнувания шепот на двете момичета зад завесата на прозореца и се чудеше какво си говорят.

— Тази сутрин бях при хазаина ви — говореше мис Сондърс — и уредих въпроса с просрочените ви наеми.

Спенс зяпна.

— Какво? — запита той. — Какво е станало с наема?

— Платен е, мистър Даутит — каза тя с широка усмивка. — Вече не дължите нито пени за наем. Платен е до края на месеца, което е утре. Това не ви ли кара да се чувствувате по-добре?

— Бога ми, така е, мис — каза той, — но аз все пак не разбирам как е станало това. Дължах на инкасатора по наемите за цели три месеца, мис.

— Зная. Но сега всичко е уредено. Няма да се тревожите вече за това. Нашият отдел рядко прави такива неща, само в краен случай, но аз взех толкова присърце вашето положение, че отидох при мисис... тя спря и прехапа устните си. — Отидох при нашия директор и казах, че вашият случай е изключителен и извънреден и настоях за незабавни мерки. Разбира се, това е първата ми работа откакто съм в отдела и така ми се иска да започна добре. Мисля, че ако мога да уредя вашия

въпрос, това ще бъде от голяма полза за кариерата ми. Естествено, искам да успея в началото.

— Да пукна, ако съм мислел, че ще стане така! Този наем ми виси на главата от толкова време! Вече бях решил, че няма смисъл да се тревожа за него. Бога ми, има добри хора на този свят, в края на краищата. Вече мислех, че на това място могат да се въдят само лоши хора. Сега можем да стоим тука и да не се грижим за плащане! Нека ида да кажа на Мод...

Той почти беше станал, но тя го хвана за ръката и го дръпна назад.

— Моля ви, почакайте! — каза тя възбудено. — Нека свърша каквото исках да ви кажа, мистър Даутит. Преди да съобщите на жена си, трябва да знаете цялата история, защото не бива да оставяме място за никакво недоразумение. Това ще бъде много неприятно.

Преди да продължи, мис Сондърс погледна към вратата.

— Ние имахме основателни причини за уреждането на наема. Справката показва, че дължите наем за три месеца, общо четиридесет и пет долара. Стои и въпросът със сметките за водата и осветлението, които са сравнително малки. Ние, разбира се, ще се погрижим и за тях. Причината да правим всичко това за вас е, че искаме да отведете семейството си отново в родния ви дом.

— В Бийсли Каунти? — каза той, а гласът му се издигна във фалцет.

— Да, Бийсли Каунти, ако там сте живели, преди да се преселите тук. Но моля ви, помнете, че ние не ви принуждаваме да се местите, а просто ви предлагаме помощ, за да не стоите тук против желанието си. Но от друга страна, ако не отидете, ще бъдем принудени да преустановим плащането на наема.

— Искате да кажете, че ако стоя тука, няма да плащате наема?

— Точно така.

— Чини ми се, че не искате да стоя тука — каза Спенс. — Мислех, че всичко у вас е само едно голямо сърце.

Мис Сондърс стана нервна. Тя неспокойно се наведе напред.

— Моля, не ме разбирайте погрешно, мистър Даутит — помоли тя. — Аз, разбира се, ви обичам и мисля, че сте прекрасен човек, но се надявам... да, мисля, че ще бъдете много по-щастлив в стария си дом. Не разбирате ли?

Спенс я погледна бързешком, а през това време тя се примъкна по-близо и погали ръката му. Той разбра, че тя очаква от него да реши какво да прави.

— Добре — каза той накрая, мисля, че ще ми е по-добре, ако се върна в Бийсли Каунти.

Тя стисна ръката му и се усмихна с облекчение.

— О, толкова се радвам, че решихте да заминете, мистър Даутит!

Спенс се обърна и се помъчи да види Мейвис зад пердетата. Той искаше да сподели с някого голямото щастие, което го връхлетя. Погледна отново към прозореца, но не видя нито Мейвис, нито Флорабел. Стори му се, че ги чува да тичат из стаята.

— Запомнете, мистър Даутит — каза мис Сондърс — правим това с дълбокото убеждение, че ще вземете и Мейвис със себе си. Ако не беше тя, нямаше да използваме фондовете си по този начин. И, разбира се, ще вземете и по-голямата си дъщеря.

— За Либи не се тревожете. Точно днес тя се омъжи за Джим Хауърд и за нея има кой да се грижи. Няма защо да се тревожим за тази, която се омъжва за него, защото Джим Хауърд има повече акъл от всеки друг. Той ще пази Либи от неприятности.

— Това е прекрасно! — възкликна мис Сондърс. — В такъв случай за вас ще бъде много по-лесно да контролирате Мейвис. Когато се върнете у дома, мистър Даутит, предполагам, ще останете там. Град като този, с почти половин милион население, не е място за вас и за Мейвис. Непрекъснатата борба за най-необходимото в живота е непосилна за някои хора. Освен това, има много други, които не могат да устоят на съблазните, предлагани от един голям град. Най-умното за вас е да се върнете у дома и да останете там. Ако бях на ваше място, нямаше и да помисля да напускам пак дома си. Преди всичко, моля ви, не се връщайте тук.

— Щях да съм добре и тука, ако можех да си намеря някоя малка работа и да направя нещо голямо от нея. Лошото е, че просто не мога да започна да изкарвам прехраната си откак се затвори барутният завод и попаднах в Пуър Бой.

— Е, това не е важно сега, мистър Даутит. Вие заминавате и няма да живеете нито ден повече в Пуър Бой. Утре рано-рано ще бъдете на път за вкъщи.

— Става ми тъжно, като си помисля за заминаване — каза той, загледал към улицата. — Щом се замисля за това, и някак не ми се тръгва. Ако го отложи малко, може би след месец-два пак ще се реша.

Мис Сондърс затвори за момент очи. Спенс забеляза, че тя изглежда много по-изтощена, отколкото преди няколко минути и продължи да я наблюдава мълчаливо. Тя отвори очи, наведе се отново напред и сложи ръката си върху неговата.

— Моля ви, мистър Даутит — каза тя уморено. — Моля ви, върнете се у дома. Заради мен, мистър Даутит!

Спенс кимна.

— Сигурно нямате пари за автобуса, нали? — попита тя, като клатеше глава, сякаш му внушаваше. — Нямате, нали?

Спенс поклати глава по същия начин.

— Забравил бях за това, мис — каза той. — Просто ги нямам, това си е.

Тя се усмихна и се поизправи.

— Ще се видим с вас на спирката утре сутринта и ще ви купя билетите — каза тя, като потупа ръката му за последен път. — Всичко се нарежда просто чудесно, нали?

— Не съм научен да ми плащат непознати жени — отговори той неприветливо. — Не мога да сторя това.

— Но такъв е редът! — извика тя нервно. — Отделът за социални грижи никога не осигурява транспорта по друг начин. Мисис Джует не би могла да си представи уреждането на въпроса другояче!

— Тогава няма да тръгна! — каза той твърдо. — Ще си остана където съм си, но няма да взема пари от жена.

— Моля ви, мистър Даутит! — помоли се тя.

Спенс категорично поклати глава.

— Заради мен, мистър Даутит! Направете го този път заради мен.

— Не!

— Няма ли?

— Не.

Мис Сондърс пое дълбоко въздух и се наведе напред. Чакаше с надежда и наблюдаваше лицето му. Видя, че и той я наблюдава с крайчеца на очите си и се приближи още. Неговата глава бавно се обърна към нея. Тя мълча дълго, преди да се осмели да заговори отново.

— Ще заминете ли, ако сега ви оставя парите за билетите? — попита тя.

— Това е друго, мис — отговори той ведро. — Ще се радвам да подържа парите, докато дойде времето да купя билетите. Това мога да направя.

Тя се изправи рязко и отвори портмонето си. Той наблюдаваше как тя изважда малкото снопче зелени банкноти.

— Ето ви трийсет долара, мистър Даутит. Давам ви ги за таксата за автобуса. Исквам обаче да знаете, че с това пристъпвам едно строго и ненарушимо правило. Моля ви, обещавайте ми, че ще купите билетите!

— О, ще сторя това, мис — увери я той и посегна за парите. Взе банкнотите, сякаш бяха паяжина, която може да се разпадне пред очите му, ако не борави внимателно с нея. Обърна снопчето с пари, като го изследваше от всички страни.

— Каквото и да правите, не ме проваляйте, мистър Даутит. Ако мисис Джует разбере някога, че не съм купила билетите лично, никога няма да ми прости. Откак завърших, това е първият ми случай и не мога да допусна да се проваля, защото кариерата ми има голямо значение за мен. Бих ви посъветвала да продадете мебелите си за колкото можете и при това по-бързо, за да сте готови да тръгнете сутринта. Аз ще бъда на спирката и ще чакам да ви изпратя. Автобусът тръгва в седем часа. Моля ви, не ме проваляйте, мистър Даутит!

— Никога, мис. И най-хубавото от всичко е, че няма да се мотая повече с Бъбър. Той избяга, преди да мога...

— Бъбър ли? Кой е той?

— Бъбър е човекът, който щеше да се ожени за Мейвис, преди да ми падне този късмет. Всичко беше уредено да се оженят с Мейвис, а после той щеше да ми даде пари за пътя до Бийсли Каунти. Той избяга преди малко и аз не знаех какво да правя.

— Много добре, че е избягал, мистър Даутит. Мейвис е прекалено млада, за да се жени. На нейната възраст това ще бъде направо неприлично. Наистина се радвам, че дойдох днес тук.

— И аз, мис. Това ми спестява куп неприятности с Бъбър. Сега може хич да не се връща, не ме интересува. Той наистина беше малоумен, доколкото го познавам. Трябваше да го видите как се хили. Хилеше се непрекъснато като истински глупак.

Мис Сондърс стана и протегна ръка. Спенс я стисна здраво.

— Запомнете какво ви казах — повтори му тя. — Всичко това беше направено за вас, при условие че ще заведете семейството си отново в стария дом.

— Няма защо да се тревожите, мис — каза той, като клатеше енергично глава. — Няма да го забравя, докато съм жив.

— Тогава не забравяйте да бъдете на автобусната спирка утре сутринта рано. Автобусът тръгва точно в седем.

— Там съм, мис.

Преди да свърши, той видя, че мис Сондърс се отдръпна от него. Очите ѝ бяха широко отворени и уплашени, а устните ѝ трепереха. Той се обърна и погледна назад. Мод, с ръце на хълбоците, с розовата си нощница, усукана около кръста ѝ, святкаше злобно с очи към мис Сондърс. Тя не каза нито дума, но Спенс знаеше, че е въпрос само на секунди, преди да закреши към нея. Той пхна парите в джоба си и последва мис Сондърс по пътеката към улицата.

— Какво ти поръчах миналия път? — извика Мод.

— Хайде, Мод, успокой се, ти казвам — проговори той авторитетно.

— Затваряй си устата, Спенс Даутит! — отвърна му тя с висок, гневен глас.

Спенс се дръпна и ядът му се изпари.

През това време мис Сондърс беше вече почти на улицата и щом наближи колата си, тръгна по-бързо.

— Хубаво бях намислила да изляза и да ти издера очите! — извика Мод след нея. — Ти не ми обърна внимание, когато ти казах да не се мяркаш тука, нали? Ръцете ме сърбяха да ви дам да разберете, никаквици такива, продавачки на вратовръзки! Знам ви номерата, наблюдавала съм ви всичките, откак започнахте да се въртите наоколо, уж за да продавате вратовръзки. Няма да ме измамите обаче! Знам ви какво търсите! Въртите тука задници и така обработвате мъжете, че няма на божия свят начин една почтена жена да ги задоволи!

Мод изтича към стълбата, а мис Сондърс се втурна към колата. Тя се хвърли зад волана и след миг колата забръмча надолу по улицата сред облак прах. Спенс, далеч от Мод, гледаше как прахът изчезва от погледа му. Държеше ръката си в джоба, където напипваше снопчето с пари, но се страхуваше да го погледне, докато Мод го наблюдава. Той почака, докато тя, мърморейки, се върна вкъщи.

Спенс държа снопчето с пари в ръка, докато дланта му се сгорещи и овлажни. Те бяха повече, отколкото бе виждал и още по-малко пък притежавал от последния ден, когато взе заплатата в барутния завод. И сега, когато след толкова дълго време имаше всичките тези пари, се почувствува задължен да каже някому за тях. Той изтича към къщи.

— Мод! — извика той възбудено. — Виж, Мод!

Тя си беше легнала в леглото с лице, забито в стената. Когато се обърна, изражението ѝ беше гневно и намусено. Спенс седна отстрани на леглото и протегна ръката си към нея, като държеше парите пред ококорените ѝ очи.

— Какво е това? — попита тя.

— Пари, Мод! Истински, благословени от Бога пари!

— За какво са?

— Това са парите, които ще ни отведат у дома!

— Откъде ги взе?

— Добрата дама ми ги даде. Тя дори отишла и платила целия наем, дето го дължим за миналите месеци, а след това ми даде и тези тридесет долара. На това му викам аз истинска човещина. На тоя свят няма кой знае колко хора, дето ще направят такава услуга.

— Защо прави тя това?

— Защо ли?

— Ти ме чу добре! Защо?

— Да пукна, Мод, ако има значение защо го е направила! — извика той нетърпеливо. — Не е ли достатъчно, че е отишла и го е направила? Освен това, големият късмет не идва всеки ден при хора като нас. Това е истинско събитие!

— За мен това е много подозрително — каза тя, като побутваше снопчето пари с пръста си. Спенс държеше здраво единия му край. — Не хващам вяра на тая работа.

Изведнъж тя посегна да сграбчи парите, но Спенс беше нащрек, защото очакваше точно това движение. Той ги дръпна рязко надалеч от нея и ги скри зад гърба си.

— О, не, недей! — извика той и я бутна на леглото. — Тук петелът ще пее, щом думата е кой да държи парите!

Мод се навъси.

— Никога не съм видяла, нито чула някой да дава пари, или да плаща наеми без причина. Тая работа не ми харесва.

— Дамата искаше само да ни стори добро, Мод. На този свят има хора, които прекарват времето си да вършат добри дела. Просто на нас се случи късметът да ни падне от небето. Това е то.

— Имам си подозрения за неща, които падат от небето — каза тя. — Не съм толкова глупава, Спенс Даутит!

— Нито пък аз — каза ѝ той и кимна с глава. — Затова се държа по тоя начин.

Устните на Мод се изопнаха в дълга тънка черта през лицето ѝ. Спенс се отдръпна към края на леглото по-далеч от нея.

— Цял живот сме живели на дъното, точно както казва Джим Хауърд, и никога не сме имали късмет да се срещнем с такива хора. Джим Хауърд отиде на война и очите му се отвориха, а ние дойдохме тук от Бийсли Каунти и нашите се отвориха. Ако на тоя свят има една добра дама като нея, трябва да има още много такива и отсега нататък ще стоя нащрек, за да не ги пропусна. Може скоро да се появи някоя друга, после още една. Такова нещо може да те крепи цял живот и вече съм решил да прибирам всичко, което попадне на пътя ми. Няма смисъл да се минаваш, когато има хора, чиято работа е да дават пари. Може пък отсега нататък да не се налага да се тревожа за наема и пари за храна.

— Не ме будалкай, Спенс Даутит — избухна Мод. — Това е жена за развлечения и нищо повече! — Тя отметна юргана настрана и скочи на пода. — Виждала съм много като нея и всички хойкат заради едно и също нещо. Ако не са вратовръзките, има нещо друго, което им служи за предлог.

— Виж, Мод, дамата дори и не е споменала нещо подобно, откак идва тука.

— Може и да не е споменавала, но достатъчно си личи! — Мод гледаше свирепо.

— Дявол го взел, Мод, не се ежи толкова за такава дребна работа. Добрата дама ни даде парите само понеже искаше да ни помогне. Тя дори и думичка не пророни за нещо в замяна, освен дето каза, че Мейвис също трябва да замине, ако поиска. И в този край има добри хора, за които не знаехме, докато не ги надушихме. Тя е просто една от тях, това си е.

— Тя е просто едно от цветчетата, които си търсят пчела да ги опраши! — изкрещя Мод с пронизителен глас. — Тези цветчета не могат да ме избудалкат. Всичко ми е известно, защото навремето и аз търсех същото.

Спенс се изправи и тръгна предпазливо из стаята, понеже Мод се беше насочила към него. Той наблюдаваше ръцете ѝ, които тя полюшваше край ханшовете си. Накрая той се озова с гръб към стената.

— Ще убия тази женска, ако продължи да се мотае пак тука като булка, която си търси леглото в тъмнината! — изкрещя Мод в лицето на Спенс. Той гледаше двете ѝ ръце, които се люлееха заплашително пред него. — Ако си знае интереса, ще тръгне след някой друг мъж, защото тебе не те бива вече за нищо, след като аз съм те изстискала целия. Може да има жени, които ще си седят и ще си затварят очите, когато някоя въртиопашка като тая се мотае наоколо, но аз не съм от тях.

— Недей върши глупости, Мод — помоли той.

— Може да са глупости, но ще ги направя! — отговори тя. — Аз съм луда и ще сторя това, което казвам! Мина времето, когато си стоях и гледах глупаво как въртиопашките обикалят. Чу ли?

— Чувам всяка дума, която казваш, Мод, — каза той умолително. — Хайде, успокой се. Не бива да се ежиш така за толкова дребна работа.

Тя замахна рязко към главата му. Той очакваше, че ще го удари, но се изненада от болката, която го връхлетя. Закри лице с ръцете си, за да се предпази. Вместо да го удари пак, което той очакваше да стане всеки момент, Мод застана пред него. Дишаше с усилие и чакаше да види дали Спенс ще се опита да избяга от нея. Той държеше двете си ръце на главата и я гледаше косо под око.

— Отсега нататък стой далече от тая въртиопашка, Спенс Даутит, или ще ви смажа главите и на двамата като на досадни мухи.

С крайчеца на окоото си Спенс видя, че на вратата стои някой. Той почака, докато се увери, че Мод не се кани да го удря пак и обърна глава, за да види кой е. Беше Флойд Шарп.

— Влез вътре, че жегата е голяма, Флойд! — извика той настойчиво. — Влизай, Флойд! Така се радвам да те видя!

— За какво е този шум, бе хора? — попита Флойд, като влезе в стаята и ги погледна любопитно. — Какво е станало?

— Нищо, Флойд — каза бързо Спенс. — Нищо. Мод и аз просто си говорехме това-онова. Никога не съм бил толкова зает, та да не мога да оставя всичко и да седна с тебе, Флойд.

Спенс му махна с ръка да влиза по-бързо вътре. Флойд прекоси стаята до средата.

— Говорите си, глупости — каза той, като гледаше Мод с подозрение. — По нас на това му викат рев. Шумът се чува от две преки. Мислех, че убиват някого.

Мод хвърли суров, студен поглед към Флойд. Той отвърна на поздрава, като ѝ кимна няколко пъти.

— Аз си казах думата, Спенс Даутит — заяви тя, като се обърна към него. — И можеш да си държиш устата, вместо да се опитваш да вземаш Флойд Шарп на твоя страна.

— За бога, мисис Даутит — запротестира Флойд. — Аз просто любопитствувах, това е всичко. Не се бъркам в неща, които не ме засягат, защото ми е достатъчно ясно, че не бива да се месея в споровете на другите. Имам си грижи с моята жена и не ми трябва други.

Мод отметна глава и тръгна високомерно към леглото си. Там тя започна да търси нощницата си под юргана. Флойд я наблюдаваше със съсредоточено внимание.

— Къде е Мейвис? — изкряска Спенс. Той изтича до вратата на спалнята и погледна вътре. — Няма я! Отишла си е!

Мод се приближи до вратата и сама погледна.

— Какво, по дяволите, е станало, Мод? — попита той, разтърсван от тревога. — Мейвис не е тука.

— Мисля, че просто е станала и е излязла — отговори Мод примирено. Тя поклати глава, като се оттегли от вратата. — Спомням си, че преди чух малко момичетата да си шепнат и да ходят из стаята. Тогава си казах, че са намислили нещо, но не смятах, че ще избягат.

— Бас държа, че Мейвис ни е чула, като говорехме за пътуването, — каза той. — Ние говорехме за това на верандата, после пак тука и тя сигурно ни е чула. — Той погледна безпомощно Мод. — Така е станало, сигурен съм.

— Ако на света има нещо, което тя не иска да направи, то е да се върне в Бийсли Каунти — съгласи се тя.

— Кой ще ходи в Бийсли Каунти? — намеси се Флойд.

— Ние! — каза гордо Спенс. — Готвим се да тръгваме всеки момент.

— Как ще стане тая работа? — попита Флойд скептично.

— Наемът е платен напълно, а освен това имам 30 долара в брой!

— Майтапиш се — каза Флойд, като местеше поглед от Спенс към Мод. — Не се ли майтапите?

— Вече сме решили — каза Мод твърдо.

— Боже мой! — изненадано възкликна Флойд, като видя високомерната усмивка на лицето ѝ. — Как стана това? — Той се обърна и зачака Спенс да говори.

— Стори го една добра дама, която има навик да помага на хората, дето са натясно — заяви гордо Спенс. Той извади снопчето с банкноти от джоба си и важно го показа на Флойд. — Ето ти доказателство, че не лъжа, Флойд!

— Боже мой! — промърмори благоговейно Флойд. Той попипа банкнотите с пръсти. — Виж ти колко пари!

— Няма женска, дето да даде на някой с панталони трийсет долара в брой, без да очаква нещо в замяна — каза Мод предизвикателно. Тя поглеждаше ту единия, ту другия, сякаш приканваше някого да се опълчи срещу нея.

— Абе, тая дама не очаква нищо — каза Спенс.

— Тя нека само се опита да го получи от тебе — му каза тя. — Може да съм слаба и немощна, но никога не съм била толкова слаба, та да не оскубя косата на такава женска. Аз нека се разправа с нея, пък тя ще дойде да се върти пак около къщата ми друг път.

— Мисис Даутит — каза бързо Флойд, — ако не искате Спенс да взима пари от нея, просто ѝ покажете пътя към моята къща. Жена ми не придирия толкова, дори и да разбере какво става.

— Аз си гледам моята работа, Флойд Шарп, и ти си гледай своята. Ако тука се въртят някакви пари, аз знам как да се грижа за тях

и без твоята помощ. Не обичам чужди хора да ми идват и да ме учат какво да правя.

— Мисис Даутит, ама аз не казвам нищо лошо. Една хубава жена като вас въобще няма за какво да се тревожи. Хубава жена с външност като вашата не бива да отстъпва заради никого.

Мод се усмихна свенливо и на лицето ѝ се появи доволство. Тя отметна глава назад и погледна отвисоко Спенс.

— Е, чу ли, господин хубостнико?

Като се наведе изискано, тя повдигна нощницата, прехвърли я през ръката си, излезе от стаята с отпусната походка и отиде в кухнята.

Фloyd продължи да гледа към кухненската врата дълго след като Мод беше изчезнала.

— Боже господи, ще ми се моята старата да изглежда поне наполовина колкото мисис Даутит — каза той нещастно. Двамата се извърнаха и се заслушаха как Мод тропаша със съдовете по печката. — Колкото повече си мисля за това, толкова по-зле се чувствавам. Старата ми се е обесила на врата за цял живот и всеки ден става все по-грозна. Май че и аз съм си крив, понеже преди да се оженя за нея, тя беше съвсем мършава и трябваше да се усетя какво може да се очаква по-нататък. Просто трябва да се примиря и да не очаквам никога от нея да се представя така добре пред мъжете като мисис Даутит.

— Мод не е кой знае какво за един мераклия мъж, особено ако се е въртял около нея колкото мене — каза Спенс пренебрежително, разви парите и започна да брои банкнотите. — Десет, петнайсет, двайсет, двайсет и пет...

— Ако в Пуър Бой има някой щастливец, това си ти — каза Флойд със завист, като наблюдаваше как Спенс прехвърля банкнотите. — Тия проклети Даутиговци хвърлиха голям дюшеш. Боже господи! Никой, освен пустия Даутит, не може да има такъв късмет, та една непозната жена да му даде пари.

— Трийсет долара! — възвести гордо Спенс, като сгъна банкнотите и ги пхна в джоба си. — И всеки долар е съвсем истински!

Флойд се приближи към Спенс след един бърз поглед към кухненската врата.

— Какво стори, за да ги вземеш, Спенс? — пошепна той на ухото му. — Аз мога да свърша всичко, каквото и ти.

— Нищо особено — каза Спенс.

— Къде стана това? — попита Флойд, като наблюдаваше вратата.

— Тука, в предния двор — отговори Спенс и посочи с палец нататък.

Флойд отстъпи назад и го погледна остро.

— В предния двор ли? Сигурен съм, че лъжеш!

— Хич не лъжа даже — каза Спенс натъртено. — Стоях си там и само протегнах ръка. Това си беше.

— И тя просто така ти даде парите? Ти не си се крил с нея из буренака или нещо друго?

— Точно тъй.

— Боже господи, това ако не е работа!

— Като начало трябваше да обещаеш да взема Мейвис със себе си. Но одева тя избяга и аз пак загазих.

— Може да се върне.

— Тя иска да стои тука — поклати глава Спенс. — И затова избяга. Известно време не знаех дали въобще ще си дойде и се тревожех, понеже Бъбър чакаше да се ожени за нея. После той побягна, а пък Мейвис взе, че се върна. И сега, когато Мейвис ми трябва за друго, тя изчезна.

— Бъбър ли? Кой е той?

— Бъбър е глуповатият младеж, дето го пазех тука, докато той скочи през прозореца и духна. Остави си дрехите, но не може да иде далеч на това дередже.

— Боже господи, Спенс, аз хванах един такъв да се крие в малката барака за дърва зад къщата ми. Беше уплашен до смърт, но се хилеше през цялото време и аз му казах, че може да остане, докато се стъмни. Сега е там. Не видях смисъл да го изпъдя гол посред бял ден. Сигурно е същият!

— Вече не ми трябва — каза Спенс. Той помисли известно време по въпроса. — Все пак, срамота е да не го използваме. След всички главоболия, които изтърпях, той трябва да си плати. Можеш ли да го използваш, Флойд?

— Как да го използвам?

— По същия начин, както аз си правех сметка. Да го оженим за някоя от дъщерите ти, после без много заобикалки да му поискаме пари, с който и ти да се върнеш у дома.

— Джюстин е най-голямата и е едва на дванайсет. Страх ме е да направя такова нещо. Не искам да си имам разправии.

— Какво ще кажеш за старата?

Фloyd поклати глава.

— Няма да стане, понеже няма да намеря друга жена да се ожени за мене, както съм закъсал.

Спенс вдигна един от столовете и го огледа критично. Плетената тръстикова седалка беше изтърбушена и оръфана, но иначе столът беше в добро състояние.

— Ако не искаш да използваш Бъбър, можеш да вземеш моите мебели. Не ми трябва вече, понеже утре сутринта точно в седем заминаваме. Спенс влезе в спалнята, а Фloyd го последва по петите. — Искаш ли да имаш едно хубаво двойно легло, Фloyd? Няма да ти струва много, понеже не съм притеснен, както бях по-рано. Можеш да вземеш голямото легло, двете малки, радиото, столовете и всички останали пъртушини почти на безценица.

Фloyd седна на леглото и се тръсна няколко пъти върху матрака. Отхвърли чаршафа и се вгледа в дюшеклъка.

— Колко ще искаш?

— Нищо особено, Фloyd. Трябва да се отърва веднага от тези мебели, затова ти можеш да кажеш колко даваш. Не бих искал да те ограбвам точно сега, като знам какви приятели сме били винаги.

— Не мога да платя много, няма значение дали сме били приятели или не — каза Фloyd.

— Няма да ти искам много. Ти просто кажи колко даваш. За мен главното е да се отърва от всички тия неща, за да мога да замина спокойно сутринта.

— Е, щом това ще ти помогне, както казваш, ще ги купя от тебе — съгласи се Фloyd. — Разбира се, сега нямам никакви пари.

— Какво ще кажеш за твоята малка лавка? — подсказа му Спенс. — Ти държиш малко пари под ръка за нея, нали?

— Има няколко долара, скрити нейде из къщи, — призна той. — Пазя ги за нещо важно, което може да падне.

— Ще ти ги дам на доверие, докато се върнеш у вас, — каза Спенс. — Пренасяш там част от покъщнината, потърсваш парите и се връщаш за останалата. Тогава можеш да ми ги дадеш. — Спенс си помисли за момент за парите — Може би ще е по-добре да дойда с тебе, Флойд, и да ми ги дадеш там направо.

— Четири или пет долара ще свършат ли работа? — попита тихо Флойд.

— Четири или пет долара! — повтори Спенс високо. — Това въобще не са пари. Ами да, тия мебели ми струваха куп пари, когато работех в барутния завод.

— Но ти вече не работиш там — напомни му Флойд. — Оттогава времената много се промениха. Няколко долара, четири или пет, са сума пари сега в Пуър Бой.

Спенс поклати неохотно глава.

— Забравих, че съм още в Пуър Бой — каза той. — Откак дамата ми даде трийсетте долара, умът ми е все в пътуването. Хайде, вземай мебелите за твоята цена, Флойд. В джоба си имам тия трийсет долара и мога да си позволя да ги дам толкова евтино.

Флойд свали матрака от леглото, след това и пружините и започна да разглобява рамките. Когато свърши, той се натовари с всичко, което можеше да носи и се заклатушка през къщата към верандата. Спенс взе два стола, радиото и краката на леглото и го последва на улицата. Те вървяха към къщата на Флойд с тежките мебели на гърба си, като се люшкаха от единия край на улицата до другия, а съседите се чудеха как Спенс е успял да запази толкова много мебели през цялото това време.

Късно следобед те привършиха пренасянето на цялата мебелировка в къщата на Флойд. Единственото нещо, което Спенс си остави, беше кухненската печка. Тъй като тя беше собственост на хазаина, той се страхуваше да я даде на Флойд. Когато дойде време да се пренася леглото, на което спеше Мод, тя енергично запротестира и наруга и двамата с всичко, което ѝ дойде наум. Отначало Спенс се опита да спори с нея, изтъквайки, че е трябвало да продаде мебелите, преди да заминат, но когато разбра, че нищо не ѝ прави и най-малко впечатление, той я грабна през кръста и я държа, докато Флойд вземе леглото и побегне с него навън. Мод остана да лежи само на купчина стари дрехи и когато започна да се оплаква, той ѝ каза, че една нощ би могла да мине и без легло, тъй като рано-рано другата сутрин заминават. Обаче перспективата за заминаването и връщането в Бийсли Каунти не можа да измести леглото от ума ѝ и тя продължи да скимти и дращи, докато не ѝ останаха сили да се бори повече за него. След като това приключи, Спенс отиде в задния двор и прибра дрехите на Бъбър от скривалището под стълбите на верандата. Той забърза към къщата на Флойд и почака на двора, докато Флойд подреди новите мебели в двете стаи така, както му харесваше. С доста мъки той настани голямото двойно легло в стаята заедно с всички останали кровати и походни легла и едва когато се сети да освободи едната от стените, като я откачи от перваза на прозореца и я отмести на около един фут^[1] от пода, успя да постави леглото на четирите му крака. Щом свърши това, излезе при Спенс, който го чакаше.

— Сега за пръв път имам достатъчно легла вкъщи, та всички да си намерят място за спане по едно и също време — каза Флойд, като седна на края на верандата.

Слънцето залязваше и златистият блясък омекотяваше дълбоките бръчки, изрязани по лицето му от безпокойства и тревоги. Спенс го наблюдаваше с чувство на дълбоко състрадание. Флойд бе

единственият му познат, чиято борба за съществуване беше побезнадеждна и отчайваща от неговата.

— Само като си помисля колко бързо идват, знам, че няма да мине много време и следващата партида хлапетии пак ще ни накачули. — Флойд обърна глава и погледна огнения къс на хоризонта. — Моля се на Бога старата да спре някак за малко. С тая скорост след десет години ще бъда с повече дъщери, отколкото някога е имала която и да било двойка. Като си помисля за това в тия времена, мога само да кажа, че е божие проклятие за един беден човек. Богатият има повече шансове децата му да излизат момчета. Бедният като мене получава момичета. Това просто не е честно.

— Същото стана и с мене — съгласи се Спенс. — Едничкото, което никога не съм могъл да разбера, е дали имам момичета, понеже съм беден или съм обеднял понеже имам момичета. Както и да го погледнеш обаче, на края излиза все това. Едно е сигурно, че бедняците като тебе и мене са вътре, каквото и да правят и затова съм решил да не правя вече нищо. Не си струва цял живот да се блъскаш и тровиш, като накрая все ще свършим зле.

После двамата се умълчаха за дълго. Когато най-после слънцето изчезна от погледа им, Спенс стана и сви дрехите в стегнат вързоп, мушна го под мишница и се упъти към малката барака зад къщата.

— Искам да се отърва от дрехите на Бъбър — каза той на Флойд. — Бъбър не ми е нужен повече и ще ми е драго да му върна нещата, та да може да се прибере.

Флойд стана и последва Спенс зад ъгъла на къщата през бурените, избуяли край бараката. Вратата ѝ беше затворена и преди да я бутне, Спенс се повдигна към прозореца и надзърна вътре. Отначало не можа да види нищо, затова обърса праха от стъклото и надникна пак. Вързопът с дрехите падна на земята, докато той притискаше лице до стъклото.

— Какво става? — пошепна тихо Флойд.

Без да сваля поглед, той замахна с ръка към Флойд с бързи, развълнувани движения.

— Ела, Флойд, бързо! — пошепна той.

Флойд се надигна към прозореца и притисна нос о стъклото.

— Видя ли? — попита Спенс, като го мушкаше с лакът.

Флойд обърса праха от стъклото и погледна отново, преди да отговори.

— Това е Джюстин! — каза той с разтреперан глас, като се обърна и погледна Спенс в очите. — Това е тя, наистина!

Флойд тръгна към вратата, но Спенс го сграбчи за ръката.

— Чакай малко, Флойд, — каза Спенс. — По-хубаво е да не нахълтваш така. Той може да направи нещо отчаяно. — Той поклати глава към Флойд. — Нека да обмислим...

— Боже господи, няма какво да се обмисля, освен това, какво ще направя аз с него! — каза Флойд.

— По-добре не прави нищо, докато не решиш какво ще правиш, Флойд — предупреди го Спенс. — Някои хора цял живот не могат да се съвземат от това, което са сторили в голямата бързина. Тук ти още не си имал неприятности и не трябва да разваляш всичко, Флойд.

Той гледаше как лицето на Флойд се гърчи нервно в припадащия сумрак. Пръстите му въртяха едно копче на ризата. Спенс стисна ръката му по-здраво.

— Божичко, Спенс, знам какво правя! — каза той. — Нищо, което ще сторя, не би било достатъчно лошо за човек, който се отнася така с едно малко момиче. — Очите му бяха студени и присвити, когато млъкна и погледна копчето, останало в ръката му. — Няма да се спра пред нищо!

— Може да не е виновен само Бъбър, Флойд — каза Спенс. — Може тя... може Джюстин...

— Това няма нищо общо. То става всеки път, когато бедните се стремят към богатите. Виждал съм го твърде често да става по всички възможни начини, та да не го разбере, като го видя в собствения си заден двор. Този път ще сложа край на това!

Флойд се освободи от Спенс, изтича към ъгъла на бараката и грабна брадвата от дръвника. Здрачът падаше бързо и Спенс видя няколко от малките дъщери на Флойд, застанали около печката в осветената кухня на няколко ярда от там.

— Чакай, стой, Флойд! — молеше той, като се опитваше да отнеме брадвата от ръката му. — Не прави неща, за които после ще съжаляваш!

Флойд грубо отблъсна Спенс.

— Отсега нататък никога няма да съжалявам — каза той, като блъсна вратата на бараката. Той изчезна вътре и Спенс бързо го последва.

Джюстин по детски изскимтя.

— Тате! — извика тя.

— Махни се от пътя ми, Джюстин! — заповяда ѝ той. — Върви в оня ъгъл и стой там!

Спенс видя как Джюстин побягна от Бъбър и се сви страхливо в ъгъла. Тя натика края на роклята в устата си, а по лицето ѝ потекоха сълзи. Бъбър отскочи в отсрещния ъгъл. Обичайната усмивка на младежа изглеждаше като замръзнала върху лицето му. Очите му бяха кръгли и пълни с ужас.

— Моля ви, мистър! — хленчеше Бъбър и се притискаше до стената. — Моля ви, мистър, не ме удряйте! Не съм виновен аз! Честна дума, не съм виновен! Тя дойде тука и ми поиска 50 цента. Аз ѝ казах, че нямам стотинка, но тя настояваше. Аз не съм започвал — тя! Попитайте я, мистър. Моля ви, попитайте я! Накарайте я да ви каже истината, мистър! Моля ви, мистър!

Фloyd се обърна и погледна дъщеря си, сгушена в ъгъла. Тя беше напъхала в устата си толкова много от роклята, че не можеше да издаде нито звук. Сълзите продължаваха да се стичат по лицето ѝ.

— За бога, накарайте я да ви каже, мистър — хълцаше Бъбър. Той завря кокалчетата на пръстите си в очите си и в отчаян опит да попречи на сълзите да го заслепяват. — Моля ви, накарайте я да ви каже истината. Не съм се опитвал да я карам да прави нещо. Тя каза, че иска. Не бях аз, мистър. Трябва да ми повярвате. Аз ѝ казах, че нямам никакви пари. Моля ви, не ме удряйте с тая брадва, мистър... за бога, не ме удряйте!

Бъбър още се молеше, когато Фloyd замахна с брадвата и я стовари върху него. Тъпият ѝ край удари силно Бъбър над слепоочието и почти веднага младежът се свлече със слабо охкане към вратата на бараката. Фloyd вдигна брадвата втори път и я задържа над главата си, като чакаше признак на живот в тялото. След малко я хвърли и тръгна към вратата.

— Всемогъщи боже, Фloyd! — промълви Спенс, цял разтреперан от страх и нерви. — Боже господи! — повтаряше той непрекъснато.

Флойд стоеше на вратата с лице към вътрешността на бараката, а очите му се движеха нагоре-надолу, докато гледаше ту неподвижното тяло на Бъбър, ту дъщеря си. Ръцете му започнаха да треперят и той се облегна на рамката на вратата за опора.

— Не съжалявам — каза Флойд с равен глас, сякаш говореше на себе си. — Не съжалявам ни най-малко, че го направих. Не съжалявам въобще. И пак бих го направил, ако трябва.

Джюстин беше забила ноктите в лицето си и се опитваше да издърпа памучната рокля от устата си. Тя я беше напъхала толкова много, че се задушаваше и не можеше да си поеме въздух. Флойд се приближи до нея и внимателно издърпа плата. После ѝ помогна да нахлузи роклята през главата и закопча яката. След това я задържа в прегръдките си, докато тя плачеше с хълцания.

— Моля ти се, не ме бий! — истерично повтаряше тя. — Моля ти се, тате, недей! Няма да правя вече така, никога няма да правя така. Моля ти се, не ме бий! За последен път, тате!

Флойд избърса сълзите от лицето ѝ и нежно я притисна.

— Малкото ми момиче, — каза той, като я галеше по косата и лицето. — Скъпото ми малко момиче. Милото ми скъпо, малко момиче. Джюстин... Джюстин... Джюстин...

— Обещавам ти, тате! — плачеше тя с благодарност. — Обещавам, тате! Моля ти се, тате, обещавам!

Флойд изправи Джюстин на краката ѝ и я поведе през вратата в звездната, лунна нощ. Тя се сгуши до него, като все още плачеше кротко, а той я отпрати към осветената кухня.

— Отивай къщи и вечеряй, Джюстин — каза той и я побутна нежно.

— Добре, тате — отвърна тя и изтича през буренака. Той я изпрати с поглед, докато тя влезе в къщата и след това тръгна бавно към бараката. Вече беше тъмно, но ярката лунна светлина му помогна да намери пътя. Спенс го последва вътре, почака докато той запали клечка кибрит и я надвеси над тялото на Бъбър. Пламъкът на клечката обгори пръстите на Флойд и той я разклати, докато светлината угасна. Спенс чакаше да разбере какво ще прави.

Флойд драсна нова клечка.

— Флойд — попита Спенс, — какво ще правиш?

— Трябва първо да си помисля — каза той спокойно. — Преди да сторя нещо, трябва да престана да мисля какво направи той с Джюстин. Това нямаше да стане, ако бях ги удавил всичките, както ти казах. Чаках твърде дълго, това е всичко. Знаех си, че рано или късно ще стане, понеже тя цяло лято беше на улицата и просеше пари от мъжете. Знаех това и аз съм крив, че не заведох нея и всички останали на канала да направя каквото казах. Аз съм виновен за това. Чаках прекалено дълго.

— Точно сега е по-добре да се стегнеш и да направиш най-напред нещо с него — каза Спенс развълнувано. — Не можеш да го оставиш тука така.

— Умрял е, нали? — каза вцепенено Флойд.

— Хептен си е отишъл — отговори Спенс. — И ти трябва да направиш нещо с него. Той не може да остане тука.

— Трябва да се отърва от него, наистина. Може да ме хванат рано или късно, но точно сега не ме интересува какво ще направят с мене. Аз изпълних дълга си.

Той излезе навън и застана в лунната светлина. Спенс почака на вратата и наблюдаваше децата, които играеха в кухнята. Видя как Джюстин се приближи до прозореца и погледна за миг към бараката.

— Май че това е само началото — каза Флойд. — Ето ги всички останали, дето идват след нея и скоро ще правят същите неща. Щом станат на единайсет или дванайсет, трябва да го очаквам. Доколкото знам, няма начин да ги спра, щом ги държа тука, в Пуър Бой. Те ще ходят по улиците точно като Джюстин и щом започнат да вземат пари от мъжете, няма да има край това, дето ще го вършат после. — Той се обърна и погледна Спенс. — Спенс, най-голямото наказание, което господ може да прави на един човек, е да го направи беден и да му даде пълна къща с дъщери като на мене.

Той се върна в бараката и драсна нова клечка. Спенс го чу да пухти, като вдигаше тежкото тяло на Бъбър и го влачеше навън.

— Ти стой тука, Спенс — нареди той. — Аз ще се погрижа за това. Не искам да те замесвам в нещо, което не е твоя работа. Ти чакай тука, докато се върна. Няма да се бавя.

Той изчезна в нощта с тялото на Бъбър, праметнато на гърба му. Спенс го видя потънал до коляно в бурените да се отправя към канала, стотина ярда по-нататък. Няколко кучета лаеха нагоре по канала, но те

бяха достатъчно далеч, за да му сторят зло. Най-близката къща, освен тази на Флойд, беше на петдесет ярда в обратна посока и никой от съседите не можеше да види какво става.

Спенс седна на земята и се облегна на бараката, докато чакаше Флойд. Той се заслуша в лаещите кучета. Каза си, че би направил същото, ако Джюстин беше негова дъщеря, но като си мислеше за това, започна да се чуди дали наистина би могъл да се докара до състоянието да убие човешко същество. Той не можеше да вини Флойд за стореното и знаеше, че каквото и да се случи, няма да проговори нищо на никого, но не можеше да преодолее чувството, че убийството на Бъбър от страна на Флойд беше безполезно и нямаше много да промени положението. Докато младите момичета живееха в Пуър Бой, други мъже щяха да ги изкушават с пари и подаръци, а щом станат на 12 или 13 години, ще бягат от къщи точно като Мейвис. До това време навикът да искат пари от мъжете ще бъде толкова силно вкоренен, че няма да могат да го преодолеят, докато са живи. Спенс поклати уморено глава. Той не виждаше никакъв смисъл в опита да подхранва вяра, с която да живее, щом сам не можеше да контролира съществуването си. Той никога нямаше да успее да овладее съдбата си, независимо от това, колко силно се бори срещу нея. В същото време обаче не можеше да не се възхищава от опита на Флойд да промени руслото на своя живот. Независимо от успеха или провала на Флойд, Спенс все пак вярваше, че да предскажеш живота в Пуър Бой е толкова лесно, колкото изгряването и залязването на слънцето и дори убийството малко можеше да го промени. Приел бедността като неизбежна, той се беше примирил да преживее остатъка от годините си чрез помощи и късмет било в Пуър Бой, било в Бийсли Каунти. Съжаляваше, че Флойд не беше дошъл до същото заключение, преди да убие Бъбър. В безплодния си бунт против бедността той беше извършил престъпление.

Чу, че Флойд се промъква през буренака и скочи. Флойд едва си поемаше дъх след бързото си връщане от канала.

— Какво стана, Флойд? — попита той.

— Стоварих го в канала — каза Флойд и спря да си поеме въздух. — Тази нощ течението е достатъчно силно и ще го отнесе, дори ако отливът не успее. До сутринта трябва да бъде в Залива.

— Видя ли някой... някой видя ли те?

— Аз поне не знам. — Той се облегна на бараката. — Ние сме единствените, които знаем, Спенс.

— Джюстин беше тука, когато го направи. Не забравяй това. Тя знае.

— Аз ще ѝ говоря. След това тя няма да каже никому. Не се страхувам от това.

— За мене не се кахъри, Флойд — каза той бързо. — Нищо и никой няма да ме накара да проговоря.

Флойд кимна, но не каза нищо. Той обърна глава на една страна и се втренчи в лунната светлина по посока на канала. Кучетата се бяха умирили и наблизко не се чуваше нито звук. След известно време се изправи и влезе в бараката. Когато излезе, носеше брадвата.

— Не мога да се лиша от нея — каза той, като гледаше към Спенс. — Не ще мога да си купя друга, а няма да има с какво да сека дърва за печката.

Драсна клечка кибрит и огледа брадвата.

— Ще си я запазя — каза той решително. — Нищо по нея не издава какво е станало.

Без да изчака Спенс да каже каквото и да било, той я отнесе към дръвника. Връщайки се назад, Флойд се спъна във вързопа с дрехи край прозореца.

— Това са дрехите, които ти донесе, Спенс — каза той и подритна вързопа към него.

— Ще се отърва от тях — каза Спенс и го повдигна. — Те също могат да идат в канала.

— Ще дойда с тебе — каза Флойд и тръгна след него.

Те се провряха през високите до коляно бурени колкото може тихо, без да продумат по пътя. Когато стигнаха до брега, Спенс запрати с всичка сила вързопа във водата. Стегнатата топка цопна леко някъде в канала и след това не се чу никакъв звук освен тихия плясък на тъмната вода о брега. Флойд докосна ръката на Спенс и двамата тръгнаха един зад друг през буренака към къщата. Никой не продума, докато стигнаха в двора на Флойд.

— Какво ще правиш сега, ще вечеряш ли? — попита Спенс неловко.

— Не. Не съм гладен тази вечер. Ще мина и без това. — Той седна на края на верандата. — Малко ме тресе, Спенс. Просто не мога

иначе. Ще ми се да се разходя някъде.

— И на мен също — отговори веднага Спенс. Той бързаше да се измъкне от къщата на Флойд. — Ходенето ще ни помогне.

Те излязоха на улицата и свърнаха към града. Вървяха безмълвно, забързано, близо един до друг. Стигнаха първата група магазини и Флойд спря в сянката на едно дърво. Уличната светлина изглеждаше по-ярка от обикновено.

— Какво става, Флойд?

— Тая работа ми се отрази, Спенс. — Дишането му беше учестено. — Може би сгреших все пак.

— Защо Джим Хауърд не е тука! Той има акъл. Щеше да ни каже какво е най-добре да сторим.

— Кой е той, Спенс?

— Войникът от Бийсли Каунти, който се жени за Либи. Джим Хауърд участва във войната и смята също като тебе, Флойд, че Пуър Бой е дупка за плъхове, даже по-лошо. Ти и той заедно щяхте да измислите много работи.

— Това няма да помогне сега, защото аз вече убих Бъбър. Никога по-рано не съм убивал човек и се потърсвам, като си помисля, че убих някого. Това, което направих в края на краищата, няма да спре Джюстин и останалите. Джюстин ще се измъкне от къщи и ще прави пак същото, щом ѝ падне случай. — Той погледна безпомощно Спенс. — Искане ми се да не го бих направил, Спенс.

— Мъртвият си е мъртъв.

— Боже господи, там е работата! Искане ми се да не го бях направил.

Спенс го хвана за ръка и го поведе по улицата към града. Флойд вървеше до него като в унес и когато стигнаха до ъгъла, Спенс трябваше да го хване и обърне в правилната посока.

— Да идем в клуба на Бил Терънт — предложи Спенс. — Аз имам пари... и то, трийсет долара.

Флойд вървя до него няколко минути, без да проговори. Те бяха почти стигнали до Бил Терънт, когато Флойд отново спря и се облегна на едно дърво.

— Ти заминаваш утре — каза той. — И повече няма да те има.

— Така е — каза Спенс. — Това ще бъде голям ден за мене. Нещо такова ще ти падне и на тебе някой ден, Флойд. Само си отваряй

очите.

Флойд го погледна право в очите и поклати решително глава.

— Няма да ми се падне — каза той. — Не може на всички в Пуър Бой да им се платят дълговете и да им се дадат трийсет долара, Спенс. Просто на света няма достатъчно пари, за да стане това с всички, а пък ако има, никой няма да си прави труд за хора като мене. Късметът, дето ти се падна, не е толкова голям, че да се падне на всички бедняци по света. Едничкото нещо, което ще помогне малко, е някой да дойде и да изличи Пуър Бой от картата. И едничкият начин да накараме някого да стори това, е да станем и вдигнем голям шум. Щом това стане, няма да има нужда да се тревожа за моите малките, понеже всички ще бъдем някъде другаде, където ще им осигуря приличен живот.

— Тая ще стане, ако намериш начин да вдигнеш шум — съгласи се Спенс, — но на мен не ми е известен такъв начин. Ако застанеш на средата на улицата и започнеш да викаш, сигурно ще те пъхнат в затвора. Тогава няма да ти е по-добре, Флойд.

— Това си мисля и аз. Не знам как, ама ще намеря начин. Просто не мога цял живот да убивам хора, понеже момичетата ми растат и започват да скитат из улиците. Ако стане така, рано или късно ще ме хванат, а като ме няма, те ще го правят още повече.

Те тръгнаха надолу по уличката и отвориха вратата на клуба на Бил Терънт. Флойд си нахлупи шапката на очите и последва Спенс на бара. И двамата си поръчаха уиски и бира.

— Мислех си тази вечер да ида пак в „Бялата пуйка“, — каза Спенс, — но ако мога да си удвоя парите на зарове тука, ще бъда доволен.

Той извади пачката с банкнотите и отброи пет долара, за да плати напитките, които барманът постави пред тях. После сви петнадесет долара в стегнато снопче и сложи парите в малкото си джобче.

— Ще опитам да удвоя първо тези — каза той на Флойд — и ако стане работата, ще продължа и ще удвоя и парите от малкото джобче. Ще бъде лошо, ако изгубя всичко до стотинка при първото хвърляне на зара. Рискът е много голям така. Хайде.

Те отидоха до една от игралните маси и погледаха как зарът се завъртя няколко пъти. След малко Спенс извади парите си и ги преброи отново.

— Никога няма да станем богати, ако не поработим за това — каза той на Флойд. — На, вземи този долар и ще видиш, ако не направиш големи пари с него.

Флойд развали долара на четири монети и заложи едната. Спенс допи питието си и си проби път през тълпата към другата маса за игра. Той обърна шапката си обратно и заложи един долар.

[1] Фут — линейна мярка, равна на 0.30 м. ↑

На другия ден следобед, когато се връщаше към къщи с нова филцова шапка с широка периферия, за която беше платил четири долара и с торба от брашно през рамо, пълна с няколко бутилки уиски, бира и тоник за стомах, а в допълнение — и с голяма кафява чанта от крокодилска кожа за Мод, която струваше три долара, Спенс започна да се тревожи.

Първо, беше имал лош късмет в клуба на Бил Терънт. Към полунощ имаше двадесет долара печалба, но малко след това започна непрекъснато да губи и два часа по-късно двадесетте долара бяха отишли. Всичко, което му остана, бяха парите, пъхнати в малкото джобче по-рано вечерта. Флойд го беше убедил да не пипа тези петнадесет долара, като казваше, че той никога няма да се върне в Бийсли Каунти, ако ги загуби на зарове.

И до сутринта всичките пари, освен няколкото долара, се бяха изплъзнали между пръстите му толкова бързо, че не можеше да си спомни точно как ги е похарчил. Той имаше доброто намерение да отиде до автогарата и купи билетите, но от тридесетте долара беше останало толкова малко, че не си направи труд да се спре, когато мина оттам, на път за къщи. Беше прекарал нощта или по-точно остатъка от нея, след като Флойд най-после се прибра, върху складовата площадка зад една бакалница. Минаваше три часът сутринта, когато той и Флойд напуснаха клуба на Бил Терънт и тъй като в къщата му вече нямаше легла, Спенс реши да остане в града и да почака, докато отворят магазините. Опита се да поспи няколко часа върху площадката, но циментът беше твърд, а умът му — възбуден от тревога. Беше обещал на мис Сондърс да напусне града в седем часа тази заран. Нещо повече, беше обещал да вземе и Мейвис със себе си. Знаеше, че с петнадесет долара не може да купи три автобусни билета, но си каза, че ще бъде по-добре, ако Мод и той заминат или дори само той, отколкото и тримата да останат, след като мис Сондърс си беше създала толкова тревоги. Зазоряваше, когато той успя да затвори очи и

да заспи, но скоро след това един негър хамалин дойде на работа и каза на Спенс, че трябва да стане, за да помете площадката преди господарят да е дошъл да отвори магазина. Той изпи чаша кафе в едно кафене и след това реши да си купи нова шапка. Отдавна имаше нужда от нова шапка.

Фloyd се раздели със Спенс в три часа и обеща да претърси къщата и да направи всичко възможно, за да намери няколкото долара, които дължеше за мебелите. Спенс беше пресметнал, че ако Floyd му даде четири или пет долара, той ще може да ги прибави към петнадесетте, които имаше тогава, та все пак да купи три билета за автобуса. Сутринта обаче, след като изпи чаша кафе, реши, че пътуването може да се окаже твърде тежко за Мод в нейното болестно състояние. Имаше опасност тя да умре в автобуса. Каза си, че той ще издържи пътуването до Бийсли Каунти по-добре от нея.

Сутринта, когато купуваше шапката и чантата, Спенс се опита да се ръкува с всички, които срещна. Някои от мъжете, с които се ръкува, не го знаеха по име, но повечето познаха по дрехите му, че живее в Пуър Бой, и когато им каза, че напуска града, те веднага му пожелаха незабавно заминаване. Един от търговците не му повярва, когато Спенс каза, че напуска града, а наемът му е платен и има пари в джоба си.

— За пръв път изобщо чувам някой от вас в Пуър Бой да си плати наема, преди да се измъкне от града, — беше казал продавачът, намигвайки на един от другите си клиенти. — Как го направи, Даутит?

Спенс мушна палеца си в ребрата на продавача.

— Добрият бизнесмен може винаги да се финансира, когато познава съответните хора — отговори Спенс. — Но все пак мина известно време, докато го разбере. Бях закъсал сума време, преди да схвана как става тая работа, но сега вече знам. И в тоя момент съм стъпил здраво на краката си, както всеки в града.

Продавачът поклати недоверчиво глава.

— Преди да повярвам, май ще трябва да почакам, докато чуя и другата страна на историята — каза той.

Спенс спря насред улицата и няколко минути разглежда критично къщата. Освен това, че загуби и похарчи по-голямата част от парите, тревожеше го и фактът, че Мейвис отново избяга. Сега, когато бе дошло време да заминават, той се чувствуваше по-виновен от

всякога при мисълта да тръгне без Мейвис. Здравето на Мод беше достатъчно сериозна причина, за да я остави, но за него нямаше извинение да се върне без Мейвис, след като мис Сондърс го беше накарала да обещае, че ще я вземе.

Той крачеше бавно през двора към задната част на къщата и се чудеше дали да направи последен опит да вземе Мейвис. Като си помисли да се върне в „Бялата пуйка“, поклати глава. Трябваше да отиде там предната нощ, когато имаше много пари, ако въобще трябваше да ходи. Освен това, дори ако Мейвис се съгласеше да дойде с него, което вероятно тя нямаше да стори, парите нямаше да стигнат за два автобусни билета.

Когато стигна задната стълба, той беше взел окончателно решение. Дори ако не намереше солидно извинение за оставането на Мейвис, можеше да измисли колкото щещ причини, затова че няма да промени собствените си планове. Той пропълзя на четири крака и скри уискито и бирата под верандата, като покри бутилките с шепи пясък и белезникава ситна пръст. Либи можеше да се грижи за себе си в града, каза си той, и след като тя беше направила това, той не виждаше причина защо и Мейвис да не може. Той пропълзя изпод верандата и отупа праха от панталоните си. Ако Либи даваше от време на време по малко пари на Мод за храна и тоник, Мейвис трябваше да стори същото. След това Спенс се почувствува много по-добре. Той можеше да остави Мод и Мейвис, без да се тревожи от угризения на съвестта.

Когато влезе вкъщи, Мод спеше върху купчина дрехи. Сега, когато беше направил някои промени в техните планове, той съжаляваше, че пряхоса трите долара за крокодилската чанта. Мод нямаше да може да я използва, а трите долара в брой щяха да му свършат добра работа. Спенс стоеше край жена си, гледайки чантата в ръката си и се чудеше какво да прави с нея. Точно когато реши да я върне обратно в магазина и да си поиска назад парите, Мод отвори очи и се изправи в леглото. Първото нещо, което забеляза, беше кафявата крокодилска чанта и преди той да успее да я скрие зад гърба си, тя посегна и я грабна. Спенс не можеше да не изпита жал към нея. Тя все още вярваше, че ще се върне в Бийсли Каунти.

— О, наистина е хубава, Спенс — каза тя, като се любуваше на чантата. Държеше я далеч от себе си и я наблюдаваше влюбено. След

това я приближи до носа си и притвори очи, вдъхвайки особения аромат.

— Точно от такава имах нужда, за да сложа лекарството на д-р Мънди, докато пътувам до Бийсли Каунти.

Спенс я гледаше мрачно.

— През целия си живот не съм виждала по-хубаво нещо от това. Точно за такава си мечтаех от дълго време.

Спенс се наведе и вдигна торбата с тоника. Той я обърна с дъното нагоре върху купчината дрехи. Очите на Монд светнаха, когато трите големи бутилки тупнаха на юргана.

— Мисля, че ще имаш нужда от малко тоник, Мод — й каза той. — Когато отидох за него, рекох да ти взема три от големите.

— Никой никога не е мислил повече за удобството на човека от тебе, Спенс — каза тя с благодарност, като любовно прокараваше пръстите по шишетата. — Не са много мъжете на този свят, които ще си направят труд да вземат наведнъж три бутилки от лекарството на д-р Мънди.

Тя протегна една от бутилките, посочвайки безмълвно, че иска той да й я отвори. Спенс взе тирбушона от куката зад вратата и изтегли тапата. Мод вдигна бутилката и изпи една трета от лекарството на един дъх, после го погледна и облиза устните си.

— Ти трябва да пестиш лекарството, за да ти трае по-дълго, Мод — каза й той, като се чудеше как ще може тя да си го намира, когато него няма да го има. Той се разтъжи, че заминава и я оставя съвсем сама. — Жалко ще бъде, ако го използваш всичкото за един ден. Просто се опитай да го пестиш и ще го имаш за по-дълго. — Той взе наполовина пълната бутилка и я постави на пода до стената. — Сега си легни и си мисли за него, Мод. Като си мислиш за него, ще ти бъде почти толкова добре за известно време, колкото ако го пиеш.

Мод взе кафявата крокодилска чанта и откри, че е с дълга дръжка, която може да се прехвърля през рамо. Тя остана още по-доволна, когато разбра това и я прекара през главата си. Щом го стори, тя протегна ръка и сви пръсти към шишето с лекарството до стената. Спенс й го подаде и тя изпи наведнъж половината от остатъка. Когато той излезе от стаята, тя се беше свила върху купчината дрехи, а чантата притискаше здраво към стомаха си.

Спенс се промъкна под задната веранда и извади една бутилка бира и една пинта^[1] от уискито. Той отвори и двете и седна на сянка, хванал по една във всяка ръка. Знаеше, че преди да замине, има да върши много работа, но жегата го изтощи и му се прииска да почине след изморителната разходка от града в горещината. Той пийна последователно от уискито и бирата. Всеки път, когато отмяташе глава назад, за да отпие, беше сигурен, че вижда как от прозореца на Митчелови някой го наблюдава.

Той би могъл да мисли за много неща, които беше решил да направи, преди да вземе автобуса и замине, но точно в този момент не можеше да си помисли за нищо по-важно от оправянето на сметките с Чет Митчел. Той отметна назад глава и отпи по една глътка от двете бутилки, като този път се мъчеше да разбере дали Чет или Мърт го наблюдават. Завесите помръднаха и бегло му се мярна Мърт. Тя беше съблякла дрехите си, както обикновено по това време на деня, и той я виждаше на прозореца така ясно, сякаш стоеше на верандата. Протегна напред бутилката с уиски и измери на око останалото количество. Бирата беше изпита и той хвърли празната бутилка през двора. С крайчеца на окото си видя как Мърт се навежда през прозореца и наблюдава празната бутилка, която изчезна в бурените.

Като почака малко, за да разбере какво ще направи Мърт после, сигурен, че тя няма да издържи дълго на изкушението и ще го помоли да пийне, той пропълзя под верандата и взе още две бутилки. Като ги извади, изтри внимателно праха от тях и се отправи към края на своя двор. Мърт веднага изтича до другия прозорец, откъдето можеше да го вижда по-добре.

— Къде е Чет? — й извика той.

Тя не отговори, но Спенс я виждаше, че стои зад завесите.

— Чет вкъщи ли си е? — извика той малко по-високо. — Ако не е, имам нещо за тебе, Мърт. Ако си е вкъщи, кажи му да върви по дяволите.

Тя разтвори завесите и погледна през прозореца. Той я виждаше как се е втреничила с копнеж в уискито и бирата.

— За кого е всичко това, Спенс? — попита тя.

— За кое питаш? — подразни я той.

— Престани, Спенс Даутит! — каза тя нетърпеливо. — Кажи ми какво ще правиш с него?

— Нямам намерение да го пропиляя, това първо. Много мъчно е да го получиш.

— Отдавна не съм пийвала.

— Така ти се пада, като си се оженила за стиснат мъж.

Той отиде до верандата на Митчелови и сложи бутилките долу.

— Нямам нищо против да го споделя с добра компания — каза Спенс. — Но това не значи с Чет.

— Чет излезе някъде — каза тя веднага.

— Кога ще се върне?

— Няма да е скоро, доколкото знам.

Спенс вдигна бутилките и тръгна към стълбите. Мърт изчезна от прозореца, но след няколко мига се появи точно зад вратата на кухнята. Той видя, че му прави знак с пръст.

— Не ме лъжеш, нали, Мърт? — попита той с подозрение. — Да не би Чет да се е скрил някъде из къщи и да ме чака да вляза?

— Казвам ти истината, Спенс. Защо не дойдеш вътре на хлад?

Спенс видя, че тя се дръпна от вратата. Преди да стъпи на верандата, той се огледа.

— Не съм сигурен — каза той, когато стигна до телената врата.

Притисна лицето си до прашната мрежа и надникна в кухнята. Мърт му махаше с ръка.

— Едно старо куче като мене винаги внимава да не си закачи опашката в капана.

— О, хайде, Спенс — каза тя нетърпеливо. — Не се плаши. Няма никой друг.

Той отвори телената врата, пъкна главата си към кухнята и внимателно се огледа. Мърт се беше отдалечила към вратата на спалнята и пак му направи знак с пръст.

— Ако този път попадна в капана — каза Спенс високо, — бога ми, другия път ще го имам предвид.

Влезе в кухнята, като затвори тихо вратата след себе си и се заслуша внимателно за момент, преди да мине в другата стая с Мърт.

Когато той влезе, Мърт изтича до леглото и седна. Спенс огледа внимателно стаята, след това коленичи и погледна под леглото. Като се изправи, Мърт чакаше и той седна до нея.

— Отвори ги, Спенс — бързаше тя, като посочи бутилките в ръцете му.

Той извади тапата на уискито и ѝ го подаде. Докато отпушваше със зъби бутилката с бира, Мърт шумно отпи.

Тя обърса устата си с опакото на ръката и сложи бутилката обратно в ръката му. Той ѝ предложи от бирата, но тя поклати глава. Спенс сръбна глътка уиски, която бе последвана от продължително отпиване от бирата.

— Не бих си и помислил да дойда тук, ако не се готвех да замина завинаги — ѝ каза той с друг тон. — Не вярвам в будалкането със съседките. Известни са ми прекалено много начини да загазиш.

Мърт пийна отново от уискито, намръщи се след поглъщането на течността и посегна за бирата. Спенс се облегна на лакът и я загледа възхитено как пие. Мърт беше едра и склонна към пълнеене, но в този момент той не можеше да намери недостатък във външността ѝ.

— На един стар негодник като мене се отразява добре да види за разнообразие хубава, здрава жена — каза той. — Толкова съм свикнал да гледам тази мърла Мод, че почти съм забравил как изглеждат другите.

— Престани да ме закачаш, Спенс — изкиска се тя. — Аз си знам, че не съм блестяща красавица.

— Може и да не си блестяща красавица — съгласи се той, — но сигурно можеш да накараш много жени да загубят съня си от тревога. На, погледни това тука! Това се вика работа! Ако беше видяла всички мършави жени, които съм имал в живота си, ще оцениш начина, по който изглеждаш за мъжете. Жена като тебе може да бъде страшна утеха за обикновения мъж.

— Ти просто ми се подиграваш — каза тя и го плесна. Спенс наведе глава, за да избегне ръката ѝ. Тя се облегна и го сграбчи за ухото. — Остави тая работа, Спенс! — каза тя, като му извиваше ухото.

— Остави я ти! — отвърна той и се приближи до нея.

Тя го държеше за ухото, а той я гъделичкаше под мишниците. След това тя избухна в кикот и се търколи на гърба си.

Спенс отпи още една глътка уиски, след която последва глътка от топлата бира.

— Нямахте да бъда тука, ако не мислех да напусна града завинаги — каза той. Облегна се на лактите си и поднови похвалите си към нея. — Нямахте да бъда тук за нищо на света, ако не се пренасях.

Рекох да дойда, когато Чет го няма и да ти го кажа. Разбира се, и през ум не ми е минало нещо друго. Това е просто приятелско, съседско, светско посещение. Не бих искал да идвам тук с предварителни сметки наум.

— Не знам за какво говориш — каза Мърт дяволито. — Не разбирам какво искаш да кажеш.

— И, бога ми, нямаше да дойда, ако Чет си беше тука. Дявол да ме вземе, ако той не е най-опакият човек на света. Виждам съм го как излиза на задната веранда, навежда се колкото може и излива кофата с помията в моя заден двор, а после, отгоре на всичко, застава там и умира от смях, глупакът му с глупак. Само един наистина подъл човек може да направи такова кофти нещо на съседа си.

— Някой е откраднал всичките ни ярки от курника — каза Мърт. — Само един наистина подъл човек може да открадне ярките на съседа си.

Спенс седна, стиснал гневно устни.

— Няма смисъл да го раздухваме пак — каза той високо. — Това е минала работа.

— Така е с всичко досега — каза тя със смях.

Спенс я ръгна и я търколи на леглото. Мърт се опита да хване едното му ухо, но той стана, преди тя да успее да го стигне. Краката му риташа празната бутилка от уиски.

— Моите жени не ми отговаряха — каза й той строго. — А пък ако ти ще ми пиеш питието и ще се опитваш да ми отвъръщаш, аз си отивам.

Мърт седна и чакаше кротко, докато той я гълчеше.

По-добре си реши, преди да ми искаш още от уискито — каза той, като клатеше енергично глава.

— Е, Спенс — каза тя успокоително. — Да не се караме за глупости.

Той приседна на едната страна на леглото и я обгърна с ръце.

Ти май имаш погрешна представа за мен — й каза той сърдито. — Аз съм истински мъж, когато ми се вдигнат дертовете.

— По-добре внимавай — предупреди го тя. — Може Чет да си дойде. Ако те хване...

— По дяволите Чет! — каза Спенс. Той я притисна така, че тя не можеше да си поеме дъх. — Чет може да иде да се ежи другаде. Когато

ми се вдигнат дертовете, си гледам моя интерес!

Мърт успя да сграбчи силно ухото му. Той се опита да я отблъсне, но тя го държеше здраво. Спенс опита още веднъж да я погъделичка под мишниците, но този път без ефект. Имаше чувството, че всеки момент ухото му ще се откъсне.

— Хайде! — извика той.

Бе вдигнал юмрук да я удари, когато шумът от приближаващ се по улицата автомобил ги накара да спрат и да се послушат. Мърт пусна ухото му. Спенс се изправи и проточи врат, за да погледне през прозореца. Щом шумът от колата се усили и двамата изтичаха до прозореца да видят кой идва. Малката черна кола спря пред къщата на Спенс и една минута след това от нея излезе мис Сондърс. Тя спря за малко, сякаш очакваше някой да излезе и да я посрещне, после тръгна предпазливо надолу по пътеката към входната врата.

— Коя е тая? — попита Мърт до него.

— Мис Сондърс — отговори той. — Мене търси.

Мърт склочи ръце около него.

— Стой тука с мене, Спенс — помоли се тя. — Не й обръщай внимание. С мен ще прекараш по-хубаво, отколкото с нея.

Той се освободи и изтича към задната врата. Мърт го улови, преди той да стигне до верандата.

— Трябва да ида, преди Мод да я е видяла — каза той развълнувано на Мърт. — Мод може да загуби самообладание и някой ще пострада. Не мога да позволя това.

— Ами аз? — попита Мърт обидено. — Ами аз, Спенс?

Спенс я погледна.

— Ако се оправя с нея навреме, ще се върна — обеща той.

Мърт го обгърна, като безпомощно притисна ръцете му отстрани. Когато тя се опита да го дръпне обратно в къщата, той вдигна крак и я удари с всичка сила с коляното си. Мърт се присви, като притисна стомаха си с ръце. Спенс се втурна навън.

Когато стигна задния си двор, той погледна през рамо и видя, че Мърт върви след него. Тя се олюляваше леко, но успяваше да се движи в неговата посока. Надявайки се, че ще я изпревари, той изтича зад ъгъла на къщата си. Но когато скочи на предната веранда и се затича към вратата, Мърт все още го следваше. Спенс изтича край мис Сондърс, която гледаше към Мод върху купчината стари дрехи и почти

я събори в бързината си да застане от другата ѝ страна. Той спря, останал напълно без дъх и се огледа да види какво става с Мърт — тя стоеше на вратата.

[1] Пинта — мярка за обем, равна на около половин литър. ↑

Като видя Мърт на вратата, мис Сондърс задържа дъх доколкото можа. След това с внезапност, която стресна всички, изпищя колкото й глас държи. Спенс скочи, сякаш беше загубил ума си от страх и дори самата мис Сондърс, уплашена от собствения си вик, се разтрепери.

Пронизителният писък събуди Мод, която хвърли бърз поглед из стаята и скочи на пода. Нейната несресана прошарена коса висеше на сплъстени кичури върху лицето й като разбъркани ресни на шал. Тя се опитваше да ги отхвърли от очите си с едната си ръка, а с другата стискаше смъкващата се нощница.

По това време мис Сондърс си възвърна говора и започна бързо да мести поглед от едно лице на друго.

— Боже господи! — извика тя, като гледаше Мърт и бързо плесна лицето си с ръце. — Никога през живота си не съм се плашила така!

— Мис — каза Спенс колебливо, като се опитваше да държи под око и трите жени едновременно, — не се тревожете. Мърт не искаше да ви стресне така.

Мод посягаше към кичурите коса, които висяха над очите й, и поглеждаше втренчено първо към едната жена, после към другата, сякаш не можеше да реши върху коя да скочи най-напред. Накрая тя престана да гледа към мис Сондърс и изтича в средата на стаята.

— Мод, не се накокошинвай — помисли Спенс, когато разбра какво смята да прави.

Тя въобще не обърна внимание на Спенс и дори не си направи труд да му отговори. Когато Мърт я видя да се приближава към нея, бързо се отдръпна към верандата. Мод изтича до вратата.

— Я по-добре се омитай от къщата ми, Мърт Митчел! — изкряска Мод. — Ако ми паднеш в ръцете, ще ти оскубя косата от келявата глава. Като грабна една сопа, ще ти изкарам всички мераци!

Мърт се обърна и побягна към къщи с всички сили. Преди да се върне в стаята, Мод застана на верандата и я проследи с поглед, докато

телената врата на Митчелови се хлопна. Спенс се отдръпна от пътя ѝ, когато тя мина покрай него. Мис Сондърс изглеждаше нервна и разтреперана.

— Та, Моди... — каза Спенс успокоително.

Тя спря насред път между него и мис Сондърс.

— Спенс Даутит, ако се осмелиш още веднъж да ми домъкнеш в къщата някоя въртиопашка, аз ще... ще...

— Ама виж, Моди...

— Затваряй си устата! С твоето „Моди“ няма да ме спреш да си кажа каквото мисля!

Тя млъкна, пое си дълбоко дъх и впери поглед в мис Сондърс, сякаш до този момент не я беше забелязала. Мис Сондърс, която вече беше побледняла от страх, се объркваше все повече с всяко болезнено свиване на сърцето ѝ. Тя погледна нервно към вратата, но Мод пристъпи няколко крачки напред, като блокира ефектно всичките ѝ пътища за отстъпление.

— Моди, нека да ти обясня — каза Спенс нервно.

С едно махване на ръката Мод го накара да млъкне.

— Коя сте вие?! — попита пресипнало Мод. — Не сте ли оная жена, дето...

— Това е мис Сондърс, Мод — проговори Спенс. — Тя е добрата дама, която идваше тук да ни помогне. Хайде, не разваляй пак работата с твоето беснее, защото ще ни е добре, ако тя продължава да прави каквото е решила за нас. Ако не беше тя, щяхме да сме много зле. Жалко, че няма много като нея по света!

— Прекрасно! — заяви Мод саркастично. Лицето ѝ се изкриви в гримаса. — Защо не се изметете с вашата работа на друго място?

— Моля ви се, мисис Даутит — започна разтревожено мис Сондърс — нека да ви обясня! — Тя сложи ръце зад гърба си и потърси слепешком стената. — Нищо от това, което подозирате, не е вярно. Аз съм почтена жена, ще ви докажа това. Идвам тук, защото това ми е задължение. Не зная какво сте казали зад гърба ми, но вие несъмнено ми дължите извинение за онова, което казахте в мое присъствие. В нашата работа ние, работниците от социалните грижи, поддържаме строго безпристрастно отношение. Може да се каже, че работниците от социалните грижи са безполови.

— Мога да го кажа, сестро, ама няма! — каза Мод презрително. Тя изгледа мис Сондърс от горе на долу. — Не знам кого можеш да излъжеш сестро, но не и мене.

Мис Сондърс си пое отривисто дъх и го задържа колкото може.

— Този случай ми е разпределен от мис Джует и моето намерение е да направя всичко, което мога, независимо от обидите, които трябва да понеса. Мисис Джует очаква от мене да...

— Аз съм тази, която може да очаква и да прави всичко останало тука — заяви категорично Мод. — Няма да позволя на никого да се пъха в частния ми живот. Достатъчно дълго живея и съм разбрала, че ако е замесен мъж, вие, жените, го надушвате без капка срам. Последния път, като те хванах тука, ти казах, че ще те убия, ако пак дойдеш да го обикаляш. Точно това исках да кажа и пак го казвам!

Мод се огледа из стаята за нещо, с което да я удари. В къщата нямаше с трън какво да закачиш, но тя видя до стената празната бутилка от лекарството. Придвижи се с гръб към бутилката, без да изпуска мис Сондърс от очи. Мис Сондърс погледна умолително Спенс и когато видя, че той не прави опит да я защити от жена си, се измъкна предпазливо към вратата. В момента, когато Мод хвана бутилката, мис Сондърс изпищя и се втурна навън. Тя стигна невредима до верандата, но Мод изтича след нея, като размахваше застрашително бутилката. Спенс излезе от задната врата и се спусна към предния двор.

Докато той стигна пред къщата, мис Сондърс бе вече насред пътя към улицата, а Мод беше щръкнала на стълбите.

— Ще я убия! — крещеше Мод. — Помогни ми, господи, да ѝ строша главата! — извика тя.

Спенс погледна надолу по улицата. Той виждаше как съседите се спускат към верандите си, за да разберат защо е тая олелия. Някои пристъпиха нагоре по улицата, за да виждат по-добре.

— Виждала съм такива като нея и по-рано. Не съм чак толкова балама, та да не позная една въртиопашка, щом я видя. Ако тая гадна жена не се омете оттука, ще я убия с голям кеф!

Мод вдигна ръка, задържа я така, докато затвори едното си око и се прицели внимателно, после с всички сила запрати бутилката от лекарство по мис Сондърс. Мис Сондърс затвори очи и, закрила лицето си с ръце, изтича към колата. Бутилката за малко не я улучи и

удари задната броня на колата, като се разби на парчета. Късчета счупено стъкло се посипаха опасно върху мис Сондърс. Съседите се приближиха, за да видят какво ще стане после. Мод започна трескаво да търси по верандата нещо друго, с което да удари мис Сондърс, но не можа да намери нищо. Обаче отиде до стълбите и изплезе език. Мис Сондърс се наведе зад автомобила за прикритие, в случай че Мод намери нещо друго да хвърли по нея.

Един от съседите, който беше дошъл по-близо от останалите, извика някому надолу по улицата.

— Тия Даутитови пак започнаха, Джим! — извика той високо. Спенс замаха с ръце към човека и го отпъди да си върви и ги остави на мира. Човекът тръгна надолу по улицата, като се смееше.

Мис Сондърс надникна иззад колата, за да види какво прави Мод.

— Предупреждавам те за последен път да стоиш далече оттука! — извика Мод с подновена енергия. Тя направи гримаса към мис Сондърс и ѝ се изплезе. — И това е последният път, когато те предупреждавам! Следващия път, ако те хвана тука, ще ти оскубя перушината и ще я запратя оттатък канала. Вие, въртиопашките, имате срам колкото чепа на бурето!

Спенс чакаше напрегнато в ъгъла на двора. Той наблюдаваше мис Сондърс, но в същото време внимаваше да спазва безопасна дистанция между себе си и Мод. Виждаше как мис Сондърс се е свила на земята зад колата си и наднича към него иззад бронята.

Мод тръсна глава и същевременно се изплезе колкото можа към мис Сондърс. Мис Сондърс хвърли един поглед и изчезна. След малко Мод вдигна нощницата си и закричи към къщи, като хлопна с всичка сила телената врата зад себе си. След това повечето от съседите се разотидоха по къщите си.

Спенс почака, докато се увери, че Мод няма да се върне. После изтича към колата, като се присви колкото можа. Той намери мис Сондърс, клекнала на земята и разтреперана от страх.

— Мис, май че всичко на този божи свят се е обърнало — ѝ каза той с извинение. — Просто не знам какво става с Мод, когато я хванат дяволите. Не може да си държи езика в такъв момент. И май че става все по-лошо, понеже, бога ми, не става по-добре.

Така свита, мис Сондърс изглеждаше мъничка като дете. Тя погледна към него. Очите ѝ бяха големи и кръгли. Стискаше юмруци, за да се владее. Никога по-рано той не я беше виждал толкова безпомощна.

— Какво съм направила, та вашата жена толкова не ми вярва, мистър Даутит? Какво може да съм направила?

— Не сте направила нищо лошо, мис. Просто дяволският характер на Мод я кара да вилнее, когато е ядосана. Нямахте да станете така този път, ако знаех, че идвате, защото щях да изляза и да ви препреча пътя, преди да влезете вкъщи.

— Коя беше другата жена... която беше без дрехи? Какво правеше тя?

— О, тя ни е комшийка, мис. Живее в съседната къща.

— Защо тичаше така насам?

— Знаете какви са жените понякога, мис. Като си втълпят нещо в главите за едно или друго, не се спират пред нищо. Мърт обаче по начало е разумна и това е единственият път, когато идва така на вратата ми. Обикновено тя си стои у тях.

Мис Сондърс стана. Тя оправи гънките на полата си и си приглади косата.

— Е — каза тя строго. — Не го одобрявам, независимо къде стои. Не е прилично.

Спенс кимна, понеже знаеше, че тя очаква той да се съгласи с нея. Мис Сондърс го гледаше студено.

— Мистър Даутит — попита тя остро, — защо не заминахте с автобуса тази сутрин?

— Точно това исках да ви обясня, мис.

— Чаках там два часа да дойдете. Носех кошница с храна, приготвена за вас. А вие въобще не дойдохте. Защо? Какво стана?

— Мис, ето как беше. Аз бях готов...

— Купихте ли билети с парите, които ви дадох? — прекъсна го тя.

— Точно това исках да ви обясня, мис. Снощи, когато...

— Къде е Мейвис? — попита тя нетърпеливо. — Не я видях, когато бях вътре преди малко. Къде е Мейвис, мистър Даутит?

Спенс погледна към къщи, сякаш очакваше да види Мейвис на верандата.

— Мейвис ли? — повтори на себе си той. — О, тука е някъде. Той наблюдаваше мис Сондърс с крайчеца на очите си.

— Сигурно е излязла за малко.

— Не ви вярвам! — сопна се тя. — Не вярвам нито на една ваша дума. — Той я гледаше как нервно чупи ръце. — Вие не ми казвате истината!

— Вижте, мис... — започна защитата си той.

— Кога заминавате? — настоя тя студено, като го гледаше в очите.

— Почти всеки момент — увери я той. — Няма да загубя нито миг, щом веднъж съм се заел. Смятам да тръгна веднага, щом мога.

— Пазите ли трийсетте долара, които ви дадох?

— Е, май че не до стотинка.

— Искате да кажете, че сте похарчили част от парите?

— Знаете как хвърчат понякога парите, мис.

— Колко ви останаха?

— Точно колко ли?

— Знаете какво искам да кажа! — извика тя. — Имате ли двайсет долара, или двайсет и пет, или колко?

— Не искам да ви разочаровам, мис, но мисля, че са останали само три или четири. — Той наведе глава, а брадата му опря в гърдите. — Парите някак си се стопиха, както винаги — каза той виновно. — Стопиха се, преди да разбере, мис.

Мис Сондърс въздъхна. Тя задържа дъха си няколко секунди, а Спенс отклони поглед. Накрая той я чу да въздиша.

— Толкова ме ядосахте, че мога просто... просто... не знам какво! — чу я той да казва. След това замълча, а той я погледна изпод вежди. — Това е ужасно! — възкликна тя. — Как ще обясня това на мисис Джует? Първо трябваше да измисля нещо по-умно, вместо да ви дам парите и бях глупачка, че ви послушах. Смятах, че мога да ви вярвам, че ще купите билетите и ще заминете отгук, а вие се възползувахте от това. Вие въобще не сте имали намерение да идете на спирката тази сутрин. Това, което искахте, беше да сложите ръка на тези пари, за да ги прахосате. Ако мисис Джует разбере това, никога няма да ми прости. И ако тя не ме уволни, ще остана за посмешище в Отдела за социални грижи. А съм се подготвяла толкова много за тази работа. През целия си живот съм чакала времето, когато ще мога да се

посветя на другите и да им помагам. Жестоко е да страдам от таква унижение. Никога няма да ми даде препоръчително писмо! Какво ще правя! Какво ще стане с кариерата ми!

Спенс я погледна сериозно. Той се опита да измисли нещо, което ще я накара да се почувствува по-добре, но в момента нищо подходящо не му идваше наум.

— След всичко, което се опитах да сторя за вас, не мога да понеса това, което ми направихте! — извика тя. — Кариерата ми ще бъде напълно провалена.

— Ще се опитам да сторя каквото мога, мис — каза Спенс. — Ще отида да си намеря някоя работа и ще постигна нещо голямо. С време ще мога да ви се отплатя.

Каква полза ще има от това? — каза тя сърдито. — Ако веднъж ме уволнят от Отдела за социални грижи, никога няма да ме върнат.

Спенс се сви.

— А и Мейвис не е тук — заяви тя с укор. — Вие сте похарчили парите за автобуса за себе си и дори не сте си направили труд да вземете дъщеря си. — Внезапно тя се наклони напред, като душеше подозрително. — Вие сте похарчили парите за пиене! Подушвам ви! Цял воните!

Спенс задържа дъха си.

— Е, няма смисъл да ви лъжа за това — призна той. — Купих си малко.

Той видя как докато го гледаше, в очите ѝ набъбват сълзи. Скоро те се затъркаляха по бузите ѝ. Тя не направи опит да ги скрие.

— Вие... Вие... Вие сте невъзможен! — извика тя.

Очите ѝ примигнаха няколко пъти и тя ги изтри с кокалчетата на пръстите си.

— Така ме вбесиха, че мога да ви унищожа! — каза тя. — Ако бях мъж, щях... да ви ударя.

Спенс отстъпи назад.

— Най-лошото от всичко е, че мисис Джует ще разбере какво е станало след предупреждението, което ми направи. Тя толкова ми вярваше! Аз ѝ обещах, че вие ще ни помогнете и сега какво ще каже тя? Какво ще каже!

— Ако това е оная жена с конското лице, която се въртеше тука, пет пари не давам за нея — проговори Спенс нерешително.

— О, млъкнете! — извика мис Сондърс.

— Вижте, мис, нека да ви обясня...

— Вървете по дяволите, проклетнико!

Спенс зяпна. Той чуваше как тя скърца със зъби, а устните ѝ се отваряха и затваряха с гърчове.

— Вие говорите точно като някои хора у нас, в Бийсли Каунти — продума той, все още изненадан от това, което тя му каза. — Някои хора там така се дразнеха от Мод и мене, че ни наричаха точно като вас. Викаха ни проклетите Даутитови... Като чуя това, се затъжавам за дома. Там има и друго семейство Даутит, мои втори или трети братовчеди, и хората им викат просто Даутитови. Но почти всички в Бийсли Каунти викат на мене и моите хора „проклетите Даутитови“. Чудно е как измислихте да кажете точно същото.

— Не е чудно, че ви казват така — каза тя. — Защото сте точно такива!

— И тука дори има хора, които ми казват същото от време на време, — продължи Спенс. — Не всички ме наричат така, защото беснеят от мене, а просто понеже обичат да го казват. Но е подходящо някак си.

— Наистина е подходящо! — каза тя. — Чудя се, че не съм се сетила по-рано!

Тя се облегна върху колата и се загледа надолу по улицата. Спенс чакаше. Той знаеше, че тя мисли нещо, но нямаше представа какво е то. След малко, когато ядът ѝ попремина, тя се обърна.

— Колко пари, казахте, ви останаха? — попита тя безстрастно. — И внимавайте, кажете ми истината!

— Три или четири долара — отговори той смирено.

— И това ли е всичко?

— Цял късмет е, че ми останаха толкова много, мис. Когато започнах да ги харча, имах наум цял куп неща, от които Мод и аз имахме страшна нужда.

— О, по дяволите! — каза мис Сондърс нетърпеливо.

— Но ако ги имам отново, ще сторя точно каквото трябва — увери я той.

— Бих желала да бъде така.

— Наистина, мис, ако искате да опитате отново...

Мис Сондърс се засмя на себе си.

— Какво да правя с вас? — попита тя, като наклони леко глава на страна и започна да изучава лицето му отблизо. — Какво бих могла да направя с човек като вас? Не мога да ви вярвам, не мога да ви накарам насила да заминете и моите молби нямат никакво въздействие върху вас. Всичко е така безнадеждно!

— Ако ми дадете още една възможност, мис — каза той сериозно, — ще направя точно както вие ми казвате. Мъча се с всички сили, но когато кусурите ми ме налегнат, просто някак си нямам нерви да се преборя с тях. Този път обаче обещавам да напусна града.

— Но вие и миналия път обещахте.

— Знам, но този път наистина ще издържа на всички изкушения, мис. Миналия път забравих да сторя това и ми се чини, че затова не удържах думата си.

Мис Сондърс кимна на себе си, след като бързо реши да опита още веднъж. Тя отвори портмонето си и извади няколко зелени банкноти. Очите на Спенс се разшириха с надежда, когато видя парите.

— Не мога да ви дам стотинка повече от фонда на Отдела за социални грижи — каза тя, — но ще ви дам малко от моите собствени пари. Тя преброи банкнотите и се смръщи. — Това е всичко, което имам до следващата си заплата, но ще ви ги дам, ако искрено обещаете да напуснете града.

— Бога ми, няма да се поколебая да кажа, толкова дребно нещо, мис — отговори ѝ бързо той.

Посегна за парите в ръката ѝ, но тя го скри зад гърба си.

— Преди да ви ги дам, трябва да ми обещаете още нещо.

— Ще обещаая и това.

— Обещайте ми, че няма да кажете на никого, че съм ви дала двайсет долара от моите собствени пари, след като сте похарчили тридесетте долара на Отдела за социални грижи.

— Да пукна, ако това не е най-лесното обещание, което съм давал някога, мис!

Тя извади ръка иззад гърба си, задържа я нерешително за момент от едната си страна и после му подаде полусвития си юмрук с дълбока въздишка. Спенс се наведе енергично и издърпа банкнотите с палеца и показалеца си. Мис Сондърс прехапа устни, като го видя да натъпква парите в малкото си джобче.

— Моля ви, напуснете града, мистър Даутит! — помоли тя, без да се срамува. — Моля ви, тръгвайте веднага, преди да се е случило друго ужасно нещо! Моля ви се, заради мене, мистър Даутит!

Спенс отстъпи, като на всяка крачка мърмореше убедително. Той гледаше да се озове далеч от нея, преди тя да успее да промени решението си и да поиска да ѝ върне парите. Тя стоеше до колата си и лицето ѝ беше смръщено в съмнение, докато той бързаше към къщи.

— Проклети Даутитови! — извика тя, а сълзите ѝ я заслепиха. Тя избърса очите си и отвори вратата на колата. — Проклети Даутитови!

Един голям, черен облак пълзеше от Залива към сушата и бързо прибулваше земята. Вятърът ревеше по канала, а децата тичаха към къщи. Малки вихрушки изпълваха улиците и носеха прах и парчета хартия. Спенс беше тръгнал към верандата точно когато един порив на вятъра изтръгна парче ръждясала тенекия от покрива и я запрати с трясък в стената на къщата на Митчелови. Закапаха едри, кръгли капки дъжд и една светкавица освети града с ослепителен блясък. Миг след това тресна оглушителна гръмотевица. Спенс се затича към къщи. По покрива вече се лееха потоци вода, а по стените потекоха струи от тавана. Мод дръпна юргана над главата си и затисна ушите си с ръце, за да не чува шума на вятъра и гръмотевиците.

Бурята премина, но небето беше все така тъмно и без слънце. Спенс отиде на задната веранда и погледна дъждовните локви, които покриваха двора и празните места край канала, обрасли с бурени. По брега крякаха жаби, нощта се спускаше. Той реши, че днес е твърде късно за заминаване, а пък и утре би могло да се замине, както и всеки друг път. Той потръпна от необичайния хлад и прекрачи внимателно дъждовната локва пред площадката. Уискито и бирата бяха все още в скривалището, когато той пропълзя под верандата, но бутилките бяха кални и преди да ги отвори, трябваше да ги мие в дъждовната вода. След това седна на края на верандата и пийна няколко глътки. Мод го извика, той бързо пхна бутилката под стълбите и влезе вътре.

— Искам да излезеш и да кажеш каквото трябва, Спенс — каза му тя, щом той влезе в стаята. — И не искам този път да се свиваш срамежливо.

— Какво, по дяволите, говориш? — попита той объркано.

Тя стана, хвана го здраво за ръката и го поведе към предната врата. — Искам да сложиш край на това — каза тя с многозначително поклащане на главата.

Един голям камион се движеше на заден ход към предната веранда. Мод побутна Спенс напред и той тръгна през вратата.

— Не знам кои са и не ме интересува какво искат — каза тя, — но ти ще излезеш навън и ще му сложиш край, каквото и да е. Хайде, излизай и приключвай!

Тежкият камион се наклони, когато гумите му потънаха в размекнатия влажен пясък и се опря със задницата си о верандата. Къщата изпъшка и изскърца, когато гредите се търколиха в основите. Задната част на камиона изскриптя в чамовото дюшеме и няколко дъски се изметнаха и нацепиха.

— Не стой там като глупак! — извика Мод. — Направи нещо!

Шофьорът скочи на земята и тръгна, джапайки през застоялата дъждовна вода към задницата на камиона. С едно движение на ръката той откачи капака на каросерията. Купчина мебели, кутии, бохчи и един кош с бели зайци се изсипаха на верандата. Когато кошът със зайците се търколи към него, Спенс отскочи назад. Щом кошът се спря, той се наведе и се втренчи объркано в купчината розови очи и мърдащи носове.

Мод го ритна с всичка сила по задника.

— Направи нещо, шантав глупако! — извика тя. — Спри тази паплач!

Той погледна нагоре и видя един набит човек на около 45 години, облечен в износен комбинезон. Той носеше опърпана сламена шапка, каквато и Спенс носеше винаги през лятото в Бийсли Каунти. Човекът не обърна на Спенс никакво внимание. Едрата руса жена с него държеше над главата си мушама за маса, за да се пази от редките дъждовни капки, които падаха от време на време. Човекът и жена му дойдоха, подхлъзвайки се от камиона към верандата и веднага след тях се проточи половин дузина деца с кълчищни коси, от всички възрасти и, без да губят време, започнаха да се боричкат и да скачат по кутиите и бохчите.

— Хей, вие там, я спрете! — викна Спенс решително. — Сбъркали сте адреса. Тук живея аз.

Три от по-малките деца се изправиха в полукръг пред Спенс и го зяпнаха, сякаш никога в живота си не бяха виждали човешко същество. Спенс се опита да ги разпъди с шъткане, но те не му обърнаха внимание. Най-голямото момиче, което изглеждаше на около 15 години и което стоеше настрана, отклоняваше очи всеки път, когато той я погледнеше. Едно десетгодишно момче се зае със зайците, като

изправи коша, а животните се скупчиха в подвижна маса от бяла козина. Всички деца, с изключение на голямото момиче, бяха боси и с мърляви лица. Момичето носеше обувки с високи токове и жълти къси чорапи.

— Хей, вие, я спрете — проговори авторитетно Спенс. — Никой да не е посмял да направи крачка!

Шофьорът, който изхвърляше покъщнината от камиона, спря и тръгна към Спенс.

— Тук е Саут Мейбенк 720, нали? — попита той намусено, като в същото време сочеше ръждивия номер над вратата. — Тука е 720, нали, татенце?

— Тука е, но...

— Тогава защо грачиш, татенце?

— Трябва да е станала грешка — настоя Спенс, — защото на това място...

— Какво има? — попита нетърпеливо шофьорът.

— Ами, тия хора нямат право да се намъкват тука така.

— По-хубаво говори с едрия мъж с комбинезона, татенце. На мене не ми плащат да те слушам.

Две от децата се втурнаха към входната врата и когато профучаха край Мод, тя ги плесна. Втора двойка, като видя, че Мод пляска ония, скочиха от верандата и се затичаха към задната част на къщата.

— Джесика — извика майката, — бързо помогни да внесем тия работи, за да вечеряме.

Очите на момичето срещнаха погледа на Спенс, но тя бързо ги отклони встрани. Докато я наблюдаваше как се навежда и вдига част от бохчите, той забрави, че трябваше да попречи на семейството да се нанася в къщата му. Шофьорът на камиона дръпна Спенс за ръкава.

— Татенце, я по-добре се разбери с оня, дебелия приятел там — каза той на Спенс, — или ще продължавам да разтоварвам. Не мога да вися тука цяла нощ.

Спенс прекрачи коша със зайците и се упъти към човека с комбинезона.

— Може и да не е моя работа — каза Спенс, — но все пак ми е любопитно да узная защо пренасяте тия боклуци тука.

— Аз съм Том Клейборн — каза човекът със сърдечна усмивка. Той беше добродушен и приятелски настроен и Спенс усети, че стиска

протегнатата му ръка. — Аз и семейството ми се пренасяме да живеем тука — каза той и се изкиска.

— Така ми изглежда и на мене — каза Спенс, като продължи да стиска ръката на човека. — Само че има нещо объркано. — Спенс успя да освободи ръката си от хватката на Клейборн. — Тука живеем аз и моето семейство и няма достатъчно място за моето и за твоето, особено с тая глутница малчугани.

— Днеска платих наема за тая къща за месец напред — каза гордо Клейборн. — Ако и така човек не може да се чувства у дома си, не знам как.

Клейборн вдигна няколко тежки кутии и тръгна към вратата. С къдрава черна брада, небръсната от няколко дни, която покриваше лицето и врата му, той изглеждаше страшен и безсърдечен и Спенс бързо отстъпи от пътя му. Когато стигна до вратата, той спря с любезно кимване на главата и остави на Мод достатъчно време да се махне от пътя му, ако пожелае да стори това. Мод не се отмести ни сантиметър, а Клейборн се поклони с кратко кимване и влезе в къщата. Мод се бутна в стаята.

Докато Клейборн трупаеше кутиите в средата на стаята, Мод изтича към купчината дрехи в ъгъла. Тя седна със собственически вид.

— Никой не може да ме мръдне оттука! — заяви тя предизвикателно. — Аз си знам правата.

Мисис Клейборн и Джесика минаха през стаята на път за кухнята с кутии храна и кухненски принадлежности. Мод изкриви грозно лицето си и се изплези.

— Ще стоя тука, докато пукна и няма да позволя никому да ме изхвърли — каза тя на Клейборн.

— Няма да ни попречите ни най-малко, ако искате да клечите там в ъгъла, мадам. Ние нямахме и намерение да ползуваме тоя ъгъл. В него сте добре дошла докато искате, без да става нужда да умираме в него.

Две от децата препуснаха през стаята, като скачаха върху кутиите и се изплъзваха от баща си. Те минаха покрай Мод. Въпреки че бяха далеч от нея, тя замахна към главите им с широко отворена ръка.

— Ще напердаша тези глупави изчадия! — извика Мод.

— Ако трябва да се пердаши, мадам, ще го направя сам! — каза Клейборн.

Когато Клейборн тръгна към верандата, за да внесе вътре леглата, Спенс започна да наблюдава как ще ги нагласи в двете стаи. След това той тръгна през къщи към кухнята. Джесика беше запалила огън в печката, а мисис Клейборн сложи да вари тенджерата с боб. Спенс погледа приготовленията за вечерята, докато можа, а после започна да се разхожда нагоре-надолу по верандата, като мислеше как да получи и той малко храна. Мъчно можеше да устои на миризмите, които идваха от кухнята, без да се опита да получи нещо за ядене. Затова той се върна в кухнята и седна на масата. Мисис Клейборн погледна, но в поведението ѝ нямаше нищо окуражително. Джесика го наблюдаваше срамежливо.

— Май че ще ни бъде тесновато тука с толкова малко кревати за всички — каза той, като гледаше мисис Клейборн. Той я почака да направи някаква забележка, но тя продължи да приготвя вечерята, сякаш не го чуваше. — На моята жена ѝ стига мястото, което има за спане — каза той, — но аз ще трябва да потърся нещо. Никога не ми е било удобно без легло.

Мисис Клейборн все така не му обръщаше внимание, а Спенс се облегна назад и зачака. Джесика сложи масата и постави в средата кана с черна меласа^[1]. Спенс се наведе напред и избърса с пръст устието на каната. Той облиза пръста си, като мляскаше шумно с устни. След малко мисис Клейборн сложи това с царевичен хляб на масата и Спенс си взе едно голямо парче. Той си наля чаша от черната меласа и се приготви да я изпие. Том Клейборн влезе и седна на отсрещния край на масата.

— Как се казваш? — попита Клейборн.

— Спенс Даутит — отговори той и натъпка хляба в устата си. Задъвка с апетит, като наблюдаваше Клейборн през масата. — Ако изобщо някога си живял по тия места, щеше да си чувал за мене. Почти всички тука са ме чували един или друг път.

— Не съм живял тука по-рано и не съм чувал за тебе — каза Клейборн. Жена му донесе блюдо горещ боб, който вдигаше пара, и го сложи пред Клейборн. Той си сипа боб и отчупи от хляба. Децата тичаха непрекъснато в кухнята, грабваха парче хляб от масата и

изхвъркваха отново навън. Спенс ядеше колкото може по-бързо, като се опитваше да напълни стомаха си преди храната да се е свършила.

— Откъде идвате? — попита го Спенс.

— От Тенеси.

— Отдавна ли сте тука?

— От два дни.

— От два дни ли?

— Точно тъй.

— Защо сте дошли?

— Търся работа.

— Тук няма работа. Добре си се наредил.

— Не може да бъде по-лошо оттам, откъдето идвам. И там също нямаше работа.

Спенс отмести чинията си и обърса устата си.

— Ако не си отваряш очите, ще закъсаш като мене — каза той на Клейборн.

— Не ме е страх — каза Клейборн със смях. — Вече съм хвърлил око на една работа.

— Каква?

— По поддържането на града.

— Колко ли ще продължи такава работа?

— Как колко? — каза Клейборн. — Доколкото знам, тя никога няма да свърши. Ще продължава, докато сме живи и аз, и градът.

— Ти май прекалено много вярваш — каза Спенс и поклати глава. — И аз бях така, когато имах работа в барутния завод. Но скоро престанах да говоря големи приказки, когато нещата тръгнаха зле. Ако бях на твое място, щях да внимавам. Работата тука сякаш се стопява, когато най-малко го очакваш. Ако слушаш здравия си разум, ще се вдигнеш и ще се върнеш вкъщи, щом можеш.

— Не ме е страх — засмя се Клейборн.

— Чувал съм хора по-умни от тебе и мене да казват точно същото — каза Спенс — и ако искаш да ти ги посоча, ще трябва да се ровя до дъното на купчината, за да ти ги покажа. Те са толкова закъсали, колкото въобще може да закъса човек и още да ходи на два крака.

— Това може да се отнася за някои хора, но не и за мене. Аз мога да си изкарам прехраната и тука, и там, и дори при дяволите. Не ме е

страх.

— Ще те бъде, когато момичетата ти пощурят да скитат насам-натам — каза Спенс с тон на познавач. — И тогава ще ти се иска да си ми обърнал малко внимание.

Клейборн се засмя и се облегна на стола си. Той склочи ръце зад главата си и загледа Спенс с учудена усмивка.

— И още нещо — каза Спенс. — Всеки, който дойде в Пуър Бой, е направил първата стъпка надолу. И аз бях наперен като тебе, когато най-напред дойдох тука. Ама имам повече акъл, за да не го направя пак. Но ти нямаш!

Той забеляза, че Клейборн гледа към вратата. Спенс се обърна и видя Флойд Шарп.

— Ти май имаш компания, Спенс? — каза Флойд. — Не знаех, че имаш гости.

Спенс стана и заведе Флойд към задната веранда.

— Голяма каша, Флойд — обясни той небрежно. — До сутринта всичко ще се оправи.

Те седнаха на стъпалата в тъмнината. И двамата мълчаха дълго време.

— Спенс — пошепна Флойд пресипнало.

— Какво?

— Имам да ти казвам нещо, Спенс.

— Казвай, Флойд. Знаеш, че можеш да ми се довериш.

Спенс почака известно време. Флойд се беше загледал в тъмнината на нощта.

— Мислиш, че някой знае ли, Флойд... някой освен мене?

— Не е това — отговори Флойд. — Има нещо друго.

— Какво?

— Преди малко сякаш си изгубих ума, Спенс — започна той бавно. — Точно след като се стъмни, си вгълпих, че трябва да запаля всички къщи в Пуър Бой и да го изгоря. Отидох до съседната къща и запалих огън под задната веранда. След това изтичах и се скрих в буренака. Щом хората разбраха, че къщата гори, побягнаха навън, започнаха да изливат вода и да се опитват да гасят. Жената, мисис Уилямс, взе да плаче, а децата се разкрещяха. От мястото, където бях, можех да чуя всяка тяхна дума. Когато се заплакаха, понеже къщата им гореше, не можах да издържа повече. Изтичах, скочих върху огъня

и помогнах да поливаме с вода, докато изгасна. След това не можех да запаля нито една къща. Просто не беше честно, Спенс.

За няколко минути на верандата се възцари тишина. Спенс виждаше как Флойд гледа блясъка на светлината, отразена в облаците над града.

— Истински се радвам, че не запали и тая къща, Флойд — каза той, като въздъхна с облекчение. — Не е нещо особено, но тя е единственото място, където Мод и аз можем да стоим, докато заминем.

Флойд кимна, но не каза нищо.

— Не се тревожа повече за това, Флойд — каза Спенс. — Къщата не изгоря. — Той шляпна Флойд по коляното. — Иди си у вас и поспи малко.

— Не — каза твърдо Флойд. — Не мога да сторя това. Не бих могъл да заспя, и да се опитвам. Трябва да направя нещо за тия мои деца!

— Какво можеш да направиш, Флойд? Започнал си да палиш Пуър Бой, но си се размислил. Какво друго можеш да сториш?

— Има само едно нещо, Спенс — каза той. — Трябва да ида и да кажа в полицията за Бъбър. Ако сторя това, то е едничкият шанс, който ще имам, за да кажа защо съм го направил. Вече съм намислил всичко. То трябва да хване място. То не е просто скок в тъмното. Някой ще ме чуе. Някой ще разбере защо трябваше да го убия. Просто не мога повече да живея и да гледам дъщерите ми да растат в Пуър Бой. Зная какво правя. Те ще ме изпратят някъде за известно време, но ще приберат момичетата ми в някой дом и ще се грижат за тях. Точно това трябва да се направи, Спенс. Ако не бях убил Бъбър, нямаше толкова да бързам да направя нещо, което ще помогне на моите момичета. Сега имам добра причина. Просто не мога да понеса да заведа тези малки момичета на канала и да ги удавя, както казвах, че ще направя. Това няма да е справедливо, Спенс. Просто няма да е справедливо.

— Ако се чувствавам виновен за нещо, то е, първо, че доведох тоя Бъбър тука — каза Спенс. — Ако не бях сторил това, ти нямаше да го убиеш и сега нямаше да искаш да се предаваш на властта.

— Това не е вярно — каза твърдо Флойд. — То е най-доброто, което въобще можеше да се случи. Сега мога да се опитам да направя нещо за всички тия мои момичета. Просто не мога да издържа нито ден, докато те живеят от мъжете, които хващат.

— Това, дето го казваш, не е лесно да се направи! — каза му Спенс. — Да се предадеш за убийство, е май най-тежкото нещо.

— То ще е хиляда пъти по-лесно, отколкото да живея така. В края на краищата, ще е най-тежкият товар, от който човек някога се е отървявал. Освен това, аз така искам. Когато човек вярва, че трябва да стори нещо, той ще се почувствува повече мъж, ако наистина го стори.

Фloyd се изправи. Той погледа известно време светлините над града и после, без да каже нито дума на Спенс, слезе по стълбата и изчезна в тъмнината. Спенс скочи и го извика няколко пъти, но не получи никакъв отговор. Floyd си беше отишъл.

Къщата беше тъмна, когато Спенс отвори телената врата и влезе вътре. Той тръгна през стаите, като опипваше пътя си край непознатите мебели, докато се убеди, че всички са си легнали. Той не беше виждал Мод откак се беше стъмнило, затова тръгна опипом към купчината дрехи в ъгъла и я ритна с крак, за да разбере дали е там. Едва я беше докоснал, когато усети парещ удар по крака.

— Слушай, Мод, не са ония деца! — каза той сърдито.

Мод се обърна мълчаливо и отново заспа, а Спенс се помота из къщи, търсейки легло, за да си легне. Някъде в съседната стая ръцете му напипаха долния край на креват, той незабавно пропълзя през нечии кокалести крака и легна. Гръмко хъркане идеше от другия край на леглото и никой не се обезпокои. Спенс свали ризата и обувките си и смъкна панталоните. После удобно се изтегна. След опитите му да заспи на бетонната площадка пред бакалницата предишната нощ, леглото му се струваше по-меко от всяко друго, на което беше лягал преди. Щом затвори очи, той си каза, че се радва, дето Клейборн се нанесе и докара легла.

Той беше почти заспал, когато една ръка го докосна в тъмнината. Известно време ръката остана кротко върху рамото му, но скоро се раздвижи по косматите му гърди. Това го погъделичка и Спенс неловко се размърда.

— Том! — уплашеният глас на мисис Клейборн беше настроен на високи тонове и звънна в ушите на Спенс. — Том! Някой лежи в леглото с нас! Май че е мъж.

Спенс лежеше колкото може по-тихо, като сдържаше дъха си от време на време и се надяваше, че мисис Клейборн ще го забрави и ще

заспи отново. Обаче същите гъделичкащи пръсти го докоснаха отново. Спенс отмести ръката ѝ.

— Том! — извика тя пресипнало. — Събуди се, Том!

Спенс чу как пружините на леглото изскърцаха, когато мисис Клейборн разтърси съпруга си.

— Шшшшт! — каза тихо Спенс.

— Какво? — попита тя с треперещ глас.

— Шшшшт! — повтори той.

— Том! — извика тя с висок глас. — Събуди се, Том!

Клейборн се обърна по гръб.

— Какво искаш! — попита той сънливо.

— Том, онзи мъж лежи с нас в леглото!

— Откъде знаеш?

— Напипах го!

— О, я заспивай! Ти сънуваш той не може да се промъкне в леглото.

Мисис Клейборн грубо разтърси мъжа си няколко пъти, но той не ѝ обърна внимание и след малко отново захърка. Спенс затвори очи и протегна краката си, докато стигна до края на леглото.

— Том Клейборн, нямам намерение да спя в едно легло с този човек! — каза тя.

— Шшшшт! — каза сънливо Спенс. — Шшшшт!

Мисис Клейборн го сграбчи здраво за ръката и започна да го дърпа. Спенс се опита да се отърве от ръцете ѝ, след като веднъж я беше отблъснал, но тя го намери отново и го удари болезнено по ръката. Той седна в леглото и подпря краката си на таблата му, но тя беше твърде силна. След миг той се озова проснат върху разбития под.

Чу я да се промъква в леглото, докато той търсеше опипом дрехите си в тъмнината. Накрая се отказа и започна да търси друго легло. Първото, което му попадна, беше пълно с три или четири деца, но беше твърде уморен и сънлив, за да търси по-нататък. Той легна напреко в края на леглото. След малко едно от децата започна да рита и когато една пета го улучи в челюстта със зашеметяващ удар, стана и се препъна в тъмнината в търсене на друго легло. Когато го намери, той се просна върху него и скоро заспа дълбоко.

[1] Меласа — гъст черен сироп, извлечен от захарта при рафиниране. ↑

По някое време през нощта Спенс се събуди, разтреперан от студ. Бурята беше охладила въздуха и мразовитият вятър откъм Мексиканския залив свистеше в ръждясалите мрежи. Спенс лежеше полубуден, присвил колене към стомаха си, за да се стопли, и се чудеше къде ли са панталоните му. Знаеше, че ще му бъде по-топло с дрехите, но беше твърде сънлив, за да стане да ги търси в тъмнината. Когато не можа да издържа повече студа, той опипа леглото за юрган. В него спяха няколко деца на различна възраст и всички бяха сгушени заедно под една завивка. Спенс повдигна края на юргана и се пхна отдолу. Някои от децата ритяха и се свиваха, когато ги разбутваше с лакти от затоплените им места, но той не обърна внимание на протестите им. Изпълзя към горния край на леглото, докато намери възглавница, която измъкна бързо изпод едно от децата. След това полежа със сънливо притворени очи, докато попиваше топлината от телата край него. В кратко време той беше уютно затоплен и после заспа без всякакъв труд.

Събуди го бледата светлина на зората, която хвърли сив блясък в стаята. Той лежеше затоплен и доволен, загледан в големите черни мухи, който още спяха на тавана. Чувствуваше се умиротворен, докато едно от Клейборновите деца, което през нощта беше избутано в края на леглото, пропълзя под юргана и се сгуши до него. Ръцете и краката на момчето бяха леденостудени и когато то се опитваше да стопли треперещото си тяло в стомаха на Спенс, той удари детето с всичка сила на двете си колена и го избута под юргана към долния край на леглото. Треперещото дете изхленчи, докато накрая отново заспа.

Спенс се обърна на страна, като си казваше колко е щастлив, че има топло легло в тая студена нощ. Отвори очи за момент, но стреснат от това, което видя ги отвори отново. Беше лице с лице до Джесика. Отмести главата си и се втренчи в нея. Момичето го гледаше ужасено и уплашено.

— Дявол го взел, това си май ти! — каза той изненадано. Повдигна се на лакът и се усмихна на треперещото момиче. Той ѝ се хили няколко мига, докато търкаше студените си пръсти в топлите ѝ крака. — Дявол го взел, ако това не е най-топлият ми сън, откак съм дошъл — каза той на Джесика, като се изтегна удобно край нея. — Беше ми топло и удобно като на бълха в гащи, щом се вмъкнах тука под юргана снощи. — Спенс се сгуши до нея. — Та, като дойде тая нощ...

Джесика започна да се движи към края на леглото, а Спенс се надигна и я дръпна грубо към себе си. Тя не протестира, но скоро след това взе да се отдръпва от него. Той я обгърна с ръка, като я склучи в прегръдките си и я притисна алчно.

Точно тогава чу, че вратата на спалнята се отвори, но си помисли, че това е просто някое от Клейборновите деца и дори не си направи труд да погледне. В тишината на стаята обаче чу безпогрешно как някой върви тежко към леглото и той се озова втренчен безучастно в студеното и безизразно лице на мисис Джует. Спенс премига няколко пъти. После, като осъзна напълно, че тя наистина стои там, дръпна юргана над главата си с бързо движение и се опита да се плъзне надолу, далеч от погледа ѝ. Мисис Джует бързо го отви. Тялото на Спенс трепереше от главата до краката.

— Мистър Даутит! — каза мисис Джует остро със заповеднически тон.

— Да, мадам! — отговори той меко, като отклони погледа си.

— Мистър Даутит, какво правите, за бога?

— Това, което виждате, мадам.

— Трябва да се засрамите... че се криете от мен по такъв начин.

— Да, мадам.

— Кой са тези хора?

— Екстра народ, мадам. Това са Клейборнови, тъй се казват. Няма къде да живеят и всичко се нареди от хубаво по-хубаво, защото те имат легла, пък аз продадох моите на Флойд Шарп, понеже мислех да заминавам...

— Кое е това момиче... и тя ли е от Клейборнови?

— Трябва да е тъй, мадам. Тя дойде, когато останалите се нанесоха снощи.

В стаята влезе Джим Хауърд, спря зад мисис Джует и се загледа любопитно в Спенс. Спенс го погледна умолително.

— Джим, моето момче — каза той развълнувано, — толкова се радвам да видя познато лице в такъв момент. Кажи на тази дама колко трудно е понякога да намериш място за спане, особено в студ като тоя. — Той започна да клати глава с бързи движения, като чакаше с надежда Джим Хауърд да заговори вместо него. — Хайде, кажи й, моето момче!

Мисис Джует се обърна рязко и отиде в средата на стаята, където разгледа очертанятия на спящите Клейборнови в другите две легла. През стържещото хъркане на Том Клейборн Спенс можеше да чуе стъпки и развълнувани гласове в съседната стая. Високият глас на Мод изпълваше къщата.

— По-добре излез от това легло! — каза настойчиво Джим Хауърд, като наблюдаваше мисис Джует.

Спенс кимна послушно и изпълни нареждането. Той прескочи таблата на леглото и намери панталоните си на пода. Докато ги намъкваше, мисис Джует се върна към леглото и се втренчи сурово в Джесика.

— Трябва да се засрамите — каза тя обвинително. — Къде са родителите ви?

Джесика се сви и започна да хленчи.

— Тя не е крива, мадам — проговори Спенс в защита. — Момичето не е направило нищо, за да му се карате. Мога да ви гледам право в очите и да ви го кажа.

— Мълчете, мистър Даутит! — каза мисис Джует, като го погледна остро. — Вече сте ни създали достатъчно неприятности. — Тя се обърна и закрачи навън.

— За какво е тая тупурдия, Джим? — попита Спенс. Челото му се сбърчи от безпокойство. — Защо всички сте дошли толкова рано сутринта и заповядвате така на хората?

— Заминаваме, татко — отговори той. — Всички.

— Ами, аз си мислех, че ти и Либи сте се оженили и вече сте заминали. Нали така каза, когато беше тука последния път?

— Либи и аз не можем да заминем и да ви оставим в тая дупка, татко — каза той меко. — Мислил съм за това цялата минала седмица и просто не е справедливо да заминем и да ви оставим в тая каша.

Снощи научихме, че Флойд Шарп е отишъл в полицията и е признал убийство на един човек тука, в Пуър Бой, и че е хвърлил тялото в канала. Щом го чух, разбрах, че трябва да направя нещо за вас, защото ако не ви отведа, рано или късно и ти сигурно ще се забъркаш в нещо подобно.

— Флойд казал, че е убил човек? — проговори Спенс. — Той сам е казал това, така ли?

— Да.

— Боже мой! — каза Спенс. — Какво ли ще сторят на Флойд за това?

— Сигурно ще го пратят на електрическия стол — каза Джим Хауърд.

— Ами, той сигурно е имал сериозна причина — каза Спенс. — Флойд не е такъв човек, та да убие някого, без да има много сериозна причина.

Джим Хауърд хвана Спенс за ръката и го поведе към вратата.

— По-бързо се пригответе за заминаване — каза той на Спенс. — Ще вземем автобуса в седем. Нямаме много време.

Те отидоха в съседната стая, където Либи и мис Сондърс помагаха на Мод да се облече, докато мисис Джует чакаше нетърпеливо с ръце на хълбоците.

— Ами Мейвис? — попита Спенс. — Няма да е право да заминем и да я оставим тука съвсем сама.

Джим Хауърд погледна мисис Джует.

— Той иска да знае защо Мейвис не може да дойде, мисис Джует!

— Аз имам право да я заведа вкъщи — заяви Спенс настойчиво. — Тя е моя дъщеря и аз няма да направя нито крачка без нея.

Мисис Джует гледеше как Либи и мис Сондърс нахлузват роклята на Мод през главата ѝ.

— Мейвис остава, мистър Даутит — каза тя. — Съжалявам, но тя не може да дойде с вас.

Спенс изтича към мис Сондърс.

— Мис, кажете на тази дама, че искаме Мейвис да се върне в Бийсли Каунти! — Той се обърна и ръгна Мод с пръст. — Нали, Мод? Не е ли вярно? Нали искаме и Мейвис да дойде?

— Страхувам се, че е невъзможно, мистър Даутит, — каза сериозно мис Сондърс. Тя поклати бавно глава.

— Защо? Нали вие казахте през цялото време, че искате да прибера Мейвис вкъщи? Няма да излъжете за това, нали?

— Не, мистър Даутит, казвам ви истината. Вчера следобед Мейвис беше изпратена в Дома за безпътни момичета.

Спенс погледна недоверчиво към мис Сондърс и с отчаяние се обърна към Джим Хауърд.

— Те не казват истината, нали, Джим?

Джим Хауърд кимна.

— Истина е, татко. Всяка дума е вярна.

Спенс беше изумен. Накрая извика на Мод:

— Чуваш ли, Мод? — Като се въртеше наоколо, той се обърна към мис Сондърс. — Това не е никак право, мис! Вие ми казахте, че ако заведе Мейвис в Бийсли Каунти, няма да я пращате в Дома! Нали казахте? Нали?

— Но вие не я заведохте, мистър Даутит. Ние ви чакахме ден след ден да направите нещо, но вие пропуснахте. Предишната нощ тя е била арестувана с нейна приятелка в един хотел. След това нямахме никакъв избор. Полицията я е предала на съда за малолетни. Ние ви дадохме достатъчна възможност да я отведете. Съжалявам.

— За колко време? Кога ще излезе? — настояваше той. — Ще седна тука и няма да мръдна нито сантиметър, докато не я освободят!

— Мейвис сега е тринадесетгодишна. Това значи, че ще остане в Дома пет години, мистър Даутит.

— Пет години?

Мис Сондърс и мис Джует кимнаха, когато той погледна въпросително от едната към другата. Спенс бавно се облегна на стената. Остана там, а лицата в стаята заплуваха объркано пред очите му.

— Мейвис няма да е при мен пет години — чу той гласа на Мод, който сякаш идваше отдалече. — Искам да съм по-близо до Дома, за да можем да я навестяваме в неделя. Така ще бъде чудесно. Винаги съм искала да познавам някого в някой Дом, та да има къде да ходя в неделя.

Спенс тръгна към предната веранда, понеже не искаше да слуша повече.

Две от децата на Клейборнови се втурнаха в стаята. Когато се опитаха да минат край Мод, тя посегна внезапно и с всичка сила плесна по ухото по-близкото. Децата, крещящи с цяло гърло, изтичаха обратно в спалнята. Мисис Джует грабна грубо Мод за ръката и я блъсна така, че я запрати олюляваща се към вратата. Щом се задържа на краката си, Мод изтича обратно към ъгъла, където спеше, и взе кафявата си чанта от крокодилска кожа. След това тръгна високомерно към верандата.

Спенс се беше облегал на една от подпорите и гледаше с копнеж към бреговете на канала и редицата дървета на улицата. Като мислеше, че наоколо няма никой, той вдигна ръка и избърса сълзите, които го заслепяваха. Зад гърба си чу гласове и стъпки и бързо мушна ръце в джобовете си.

Том Клейборн, сънлив и намусен, изтича на верандата. Мод, стискала здраво устни, не отстъпваше от позициите си. Двете плачещи деца на Клейборн сочеха към нея.

— Тя беше, татко! — виеха те. — Тя беше!

— Затваряйте си мръсните устни! — извика Мод, като скочи към тях.

Мис Сондърс и Либи я хванаха, преди тя да успее да удари отново някое от тях.

— Разбира се, че бях аз! — извика Мод на Клейборн. — И щях да го направя с всяко от тия изчадия, ако имах време!

Докато всички гледаха Мод и Клейборн, Спенс скочи на земята и бързо грабна шепа гладки кръгли камъчета, полирани от дъждовната вода, която капеше от покрива. Сложи ги в джоба си, преди някой да го види какво прави. Той трябваше да притежава нещо, което да докосва и гледа като спомен.

Мисис Джует стоеше между Мод и Клейборн, като ги разбутваше ожесточено един от друг.

— Слушайте, хора! — каза тя отчаяно. — Вие можете да изкарате и светец от кожата му! Щом като изселим едно семейство от града, друго се нанася! Откъде идвате, боже мой!

— Не мисля, че това е справедливо, мисис Джует — каза Джим Хауърд с решително поклащане на главата. Той прегърна Либи и я притисна здраво. — Не сме криви ние, че всичко тука е такава каша. В родния край хората като нас са добри, както всички останали по света.

Ако искате да направите това, което трябва, ще стоварите цялата вина на Пуър Бой, защото Пуър Бой е причина за всички теглила. И най-свестните хора на света ще станат лоши и подли, ако трябва да живеят на такова място. Затова трябва да премахнете Пуър Бой от града, вместо да изселвате хората.

Известно време мисис Джулет гледаше втренчено Джим Хауърд със зяпнала уста. След това махна с ръка и подкани всички към голямата черна кола, която чакаше пред къщата. Насред път Мод се обърна и направи гримаса към Клейборн, който още стоеше на вратата.

— Надявам се, че това, което ни се случи на нас, ще се случи и на тия Клейборнови! — извика тя достатъчно силно, за да я чуе Том Клейборн.

Либи и мис Сондърс, хванали я от двете страни, я поведоха бързо към колата.

Спенс почака, докато Мод се качи и после седна до нея на задната седалка. Другите също се качиха и затвориха вратите. Когато колата тръгна надолу по улицата, Спенс се наведе от прозореца, за да погледне за последен път къщата и обраслите с бурени брегове на канала.

Той се притисна до Мод и тихо ѝ пошепна:

— Джим Хауърд е цяла находка за нас, Мод. Наистина е голям късмет за нас, че взе Либи. И освен това, бях много справедлив, че не го закачих, като го хванах в леглото с Либи. Щом поседим малко в Бийсли Каунти и се видим с всички роднини и съседи, ще ида при Джим Хауърд и ще му кажа, че трябва да ми даде малко пари, та ти и аз да можем да се върнем тука. Аз май свикнах вече с Пуър Бой и много ме е страх, че ще тъгувам за него в Бийсли Каунти, ако трябва да остана там по-дълго време.

Мод видя широката усмивка, разляла се по лицето му.

— Така е, Мод — кимна той убедително. — Просто не можеш да изтръгнеш човека от корените му, да го посадиш на друго място и да очакваш от него да бъде доволен през остатъка от живота си.

Издание:

Автор: Ърскин Колдуел

Заглавие: Земя на страдание

Преводач: Недялка Антонова; Екатерина Василиева

Година на превод: 1973

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: Издателство на Отечествения фронт

Град на издателя: София

Година на издаване: 1973

Тип: роман (не е указано)

Националност: американска (не е указано)

Печатница: Печатница „Девети септември“, кл. 2, ул.

„Бенковски“ №14

Излязла от печат: 30.VIII.1973 г.

Редактор: Кл. Лазова

Художествен редактор: П. Добрев

Технически редактор: Н. Панайотов

Художник: Б. Икономов

Коректор: К. Панайотова

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/15241>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.